

ELNÖK

Ügyiratszám: HF/1948-28/2011.

Tárgy: piacmeghatározás, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítása és kötelezettségek előírása (3. piac)

HATÁROZAT

A „Hívásvégződtetés egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban” elnevezésű nagykereskedelmi piac azonosítására, az érintett piacokon fennálló verseny hatékonyságának elemzésére, az érintett piacokon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítására, illetve a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók számára jogszabályban meghatározott kötelezettségek előírására hivatalból indított eljárás során

m e g á l l a p í t o t t a m ,

hogy a fenti piacon harminchét elkülönült érintett piac azonosítható:

1. Hívásvégződtetés a Magyar Telekom Távközlési Nyrt. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában (továbbiakban: **1. sz. érintett piac**).
2. Hívásvégződtetés az Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban: **2. sz. érintett piac**).
3. Hívásvégződtetés a UPC Magyarország Telekommunikációs Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban: **3. sz. érintett piac**).
4. Hívásvégződtetés a DIGI Távközlési és Szolgáltató Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban: **4. sz. érintett piac**).
5. Hívásvégződtetés a GTS Hungary¹ Távközlési Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban: **5. sz. érintett piac**).
6. Hívásvégződtetés a FiberNet Kommunikációs Zrt. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban: **6. sz. érintett piac**).
7. Hívásvégződtetés a Triotel Távközlési Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban: **7. sz. érintett piac**).

¹ Korábban GTS-DataNet. Adatszolgáltatást még ezen a néven teljesített.

8. Hívásvégződtetés a Tarr Építő-, Szolgáltató- és Kereskedelmi Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban: **8. sz. érintett piac**).
9. Hívásvégződtetés a PR-TELECOM Távközlési, Kereskedelmi és Szolgáltató Zrt. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban: **9. sz. érintett piac**).
10. Hívásvégződtetés a ViDaNet Kábeltelevíziós Szolgáltató Zrt. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban: **10. sz. érintett piac**).
11. Hívásvégződtetés a TvNetWork Telekommunikációs Szolgáltató Nyrt. nyilvános, helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban: **11. sz. érintett piac**).
12. Hívásvégződtetés a Dunakanyar-Holding Pénzügyi Tanácsadó és Szolgáltató Kft. nyilvános, helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban: **12. sz. érintett piac**).
13. Hívásvégződtetés a Business Telecom Kft. nyilvános, helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban: **13. sz. érintett piac**).
14. Hívásvégződtetés a DUNAWEB Távközlési Kft. nyilvános, helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban: **14. sz. érintett piac**).
15. Hívásvégződtetés a RubiCom Távközlési Zrt. nyilvános, helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban: **15. sz. érintett piac**).
16. Hívásvégződtetés az Actel Távközlési Zrt. nyilvános, helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban: **16. sz. érintett piac**).
17. Hívásvégződtetés az Optanet Szolgáltató Kft. nyilvános, helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban: **17. sz. érintett piac**).
18. Hívásvégződtetés az Interware Internet Szolgáltató Zrt. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában; (a továbbiakban: **18. sz. érintett piac**).
19. Hívásvégződtetés a DKTV Távközlési Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban: **19. sz. érintett piac**).
20. Hívásvégződtetés a Zalaegerszegi Elektromos Karbantartó és Kereskedelmi Zrt. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban: **20. sz. érintett piac**).
21. Hívásvégződtetés a Fone Távközlési, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban: **21. sz. érintett piac**).
22. Hívásvégződtetés a Parisat Távközlési és Szolgáltató Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban: **22. sz. érintett piac**).
23. Hívásvégződtetés a BT Limited Magyarország Fióktelepe nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában (továbbiakban: **23. sz. érintett piac**).
24. Hívásvégződtetés a JUROP Telekom Telekommunikációs Egyéni Cég nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban: **24. sz. érintett piac**).

25. Hívásvégződtetés a MagNetCom Kft. nyilvános, helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban **25. sz. érintett piac**).
26. Hívásvégződtetés az Isis-Com Kft. nyilvános, helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban **26. sz. érintett piac**).
27. Hívásvégződtetés a Fonetcom Kft. nyilvános, helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban **27. sz. érintett piac**).
28. Hívásvégződtetés a Pendola TeleCom Kft. nyilvános, helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban **28. sz. érintett piac**).
29. Hívásvégződtetés a Győr-Net Kft. nyilvános, helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban **29. sz. érintett piac**).
30. Hívásvégződtetés az N-System Kft. nyilvános, helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban **30. sz. érintett piac**).
31. Hívásvégződtetés a Wnet Internet Távközlési Szolgáltató Kft. nyilvános, helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban **31. sz. érintett piac**).
32. Hívásvégződtetés a Wnex Kft. nyilvános, helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban **32. sz. érintett piac**).
33. Hívásvégződtetés a Biatorbágyi Kábeltévé Kft. nyilvános, helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban **33. sz. érintett piac**).
34. Hívásvégződtetés a RADIOLAN Kft. nyilvános, helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban **34. sz. érintett piac**).
35. Hívásvégződtetés a Pendola Invest Kft. nyilvános, helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban **35. sz. érintett piac**).
36. Hívásvégződtetés az InterNet-X Magyarország Kft. nyilvános, helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban **36. sz. érintett piac**).
37. Hívásvégződtetés a Microsystem Kecskemét Kft. nyilvános, helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban **37. sz. érintett piac**).

Ezen érintett piacokon a fennálló verseny hatékonyságát elemeztem és jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóként azonosítottam az alábbi szolgáltatókat:

Az 1. számú érintett piacon a Magyar Telekom Távközlési Nyrt.-t (1013 Budapest, Krisztina krt. 55.; cg.: 01-10-041928, a továbbiakban: **Magyar Telekom**, illetve **MT**);

A 2. számú érintett piacon az Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.-t (2040 Budaörs, Puskás Tivadar u. 8-10.; cg.: 13-10-040575, a továbbiakban: **Invitel**);

A 3. számú érintett piacon a UPC Magyarország Telekommunikációs Kft.-t (1092 Budapest, Kinizsi u. 30-36. cg.:01-09-366290, a továbbiakban: **UPC**).

A 4. számú érintett piacon a DIGI Távközlési és Szolgáltató Kft.-t (1134 Budapest, Váci út 35., cg.: 01-09-667975);

Az 5. számú érintett piacon a GTS Hungary Távközlési Kft.-t (2040 Budaörs, Ipartelep u. 13-15, cg.: 13-09-100567);

A 6. számú érintett piacon a FiberNet Kommunikációs Zrt.-t (1013 Budapest, Krisztina tér 2., cg.: 01-10-045201);

A 7. számú érintett piacon a Triotel Távközlési Kft.-t (8522 Pápa, Tókert u. 8. cg.: 19-09-508856);

A 8. számú érintett piacon a Tarr Építő-, Szolgáltató- és Kereskedelmi Kft.-t (7100 Szekszárd, Kadarka u. 18., cg.: 17-09-000720);

A 9. számú érintett piacon a PR-TELECOM Távközlési, Kereskedelmi és Szolgáltató Zrt.-t (3533 Miskolc, Gózon Lajos u. 11., cg.: 05-10-000347)

A 10. számú érintett piacon a ViDaNet Kábeltelevíziós Szolgáltató Zrt.-t (1036 Budapest, Dereglye u. u. 5. B. épület, cg.: 01-10-044210)

A 11. számú érintett piacon a TvNetWork Telekommunikációs Szolgáltató Nyrt.-t (1138 Budapest, Váci út 168/A, cg.: 01-10-044461)

A 12. számú érintett piacon a Dunakanyar-Holding Pénzügyi Tanácsadó és Szolgáltató Kft.-t (2000 Szentendre, Kálvária út 41/a, cg.: 13-09-081176);

A 13. számú érintett piacon a Business Telecom Kft.-t (6000 Kecskemét, Mindszent krt. 27., cg.: 03-09-114172);

A 14. számú érintett piacon a DUNAWEB Kft.-t (2600 Vác, Szüret u. 14., cg: 13-09-073169);

A 15. számú érintett piacon a RubiCom Távközlési Zrt.-t (1144 Budapest, Rátót u. 18-20., cg.: 01-10-045285);

A 16. számú érintett piacon az Actel Távközlési Zrt.-t (1134 Budapest, Váci út 19., cg.: 01-10-045441);

A 17. számú érintett piacon az Optanet Szolgáltató Kft.-t (6640 Csongrád, Justh Gyula u. 7, cg.: 06-09-006363);

A 18. számú érintett piacon az Interware Internet Szolgáltató Zrt.-t (1132 Budapest, Victor Hugo u. 18-22., cg.: 01-10-044692);

A 19. számú érintett piacon a DKTV Távközlési Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.-t (4028 Debrecen, Kurucz u. 37., cg.: 09-09-003450);

A 20. számú érintett piacon a Zalaegerszegi Elektromos Karbantartó és Kereskedelmi Zrt.-t (8900 Zalaegerszeg, Mártírok u.8., cg.: 20-10-040186);

A 21. számú érintett piacon a Fone Távközlési, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.-t (5100 Jászberény, Bercsényi út 51., cg.: 16-09-011163);

A 22. számú érintett piacon a Parisat Távközlési és Szolgáltató Kft.-t (3700 Kazincbarcika, Tóth Árpád u. 4., cg.: 05-09-004399);

A 23. számú érintett piacon a BT Limited Magyarország Fióktelepét (1117 Budapest, Budafoki út 91-93., cg.: 01-17-000070);

A 24. számú érintett piacon a JUROP Telekom Telekommunikációs Egyéni Céget (2509 Esztergom-Kertváros, Damjanich út 10., cg.: 11-11-001472);

A 25. számú érintett piacon a MagNetCom Kft.-t (1033 Budapest, Reviczky ezredes u 22. 3. em. 8., cg.: 01-09-731782);

A 26. számú érintett piacon az Isis-Com Kft.-t (9700 Szombathely, Rákóczi u. 1., cg.:18-09-105611);

A 27. számú érintett piacon a Fonetcom Kft.-t (3531 Miskolc, Győri kapu 24/B ép., cg.: 05-09-012727);

A 28. számú érintett piacon a Pendola TeleCom Kft.-t (1084 Budapest, Víg u. 11-13., cg.: 01-09-880381);

A 29. számú érintett piacon a Győr-Net Kft.-t (9024 Győr, Közép út 16., cg.: 08-09-011629);

A 30. számú érintett piacon az N-System Távközlési Szolgáltató Kft.-t (6720 Szeged, Oroszlán u. 11-13., cg.: 06-09-011461);

A 31. számú érintett piacon a Wnet Internet Távközlési Szolgáltató Kft.-t (2651 Rétság, Mikszáth K. u. 13., cg.: 12-09-004347);

A 32. számú érintett piacon a Wnex Kft.-t (2092 Budapest, Rákóczi Ferenc u. 91., cg.: 13-09-107833);

A 33. számú érintett piacon a Biatorbágyi Kábeltévé Kft.-t (2051 Biatorbágy, Táncsics Mihály u. 17., cg.: 13-09-073988);

A 34. számú érintett piacon a RADIOLAN Kft.-t (1115 Budapest, Fraknó u. 8/A. 5. em. 18., cg.: 01-09-912514);

A 35. számú érintett piacon a Pendola Invest Kft.-t (1084 Budapest, Víg u. 9. 6. em. 1., cg.: 01-09-86517);

A 36. számú érintett piacon az InterNet-X Magyarország Kft.-t (5600 Békéscsaba, Baross u. 9-21., cg.: 04-09-006891);

A 37. számú érintett piacon a Microsystem Kecskemét Kft.-t (6000 Kecskemét, Nagykőrösi u. 12., cg: 03-09-100793).

Az elkülönült érintett piacokon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatókra (továbbiakban külön-külön „**Kötelezett Szolgáltató**”, vagy „**Kötelezett**” és együttesen „**Kötelezett Szolgáltatók**”) a jelen határozatban (a továbbiakban „**jelen határozat**” vagy „**Határozat**”) az alábbi kötelezettségeket határoztam meg:

I.

A) Az 1., 2., 4., 5., 6., 8., 11., 12., 23. számú érintett piacokon jelentős piaci erejüként azonosított szolgáltatókra a Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa (a továbbiakban „NHH Tanácsa” vagy „Tanács”) DH-26154-28/2007. számú határozatában kirótt, az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (a továbbiakban: Eht.) 102-103. § szerinti „átláthatóság” kötelezettséget az alábbiak szerint

módosítom,

a 3., 7., 9., 10., 13., 14., 15., 16., 17., 18., 19., 20., 21., 22., 24., 25., 26., 27., 28., 29., 30., 31., 32., 33., 34., 35., 36., 37. számú érintett piacokon jelentős piaci erejüként azonosított szolgáltatók vonatkozásában pedig az alábbiak szerint

előírom:

A/1 1. számú érintett piacon jelentős piaci erővel rendelkező Magyar Telekomra vonatkozó átláthatóság kötelezettség tartalma.

Az 1. számú érintett piacon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóként azonosított Magyar Telekom tekintetében a DH-26154-28/2007. számú határozatban kirótt, az Eht. 102.-103. § szerinti „átláthatóság” kötelezettséget az alábbiak szerint módosítom:

A Magyar Telekom köteles a jelen határozat rendelkező részének D/1. pontjában meghatározott szolgáltatások (alap- és kiegészítő szolgáltatások) nyújtására vonatkozó referenciaajánlat készítésére az Eht. 103. §-a alapján. A kötelezettség teljesítése során a Magyar Telekom továbbra is köteles megfelelni a DH/20227-7/2009. számú határozatban jóváhagyott referenciaajánlatában foglalt feltételeknek. Ha azonban a DH-26154-28/2007. számú határozathoz képest jelen határozatban módosított kötelezettség azt szükségessé teszi – ideértve azt az esetet, amikor a Magyar Telekom részére a jelen határozat alapján benyújtott költségszámítások szerint jóváhagyott, vagy az Elnök által megállapított díjak eltérnek a DH/20227-7/2009. számú határozatban jóváhagyott referenciaajánlat díjaitól – a Magyar Telekom köteles a referenciaajánlatát az Eht. 67/B. §-a szerinti eljárásban módosítani és azt a Határozat közlésétől számított 30 napon belül – jelen határozat C) pontjában foglalt kötelezettség körében teljesítendő költségmodell benyújtásával és az igazgatási szolgáltatási díj megfizetésének igazolásával egyidejűleg – az Elnöknek jóváhagyásra benyújtani.

A referenciaajánlat módosítása során a Magyar Telekom továbbra is köteles megfelelni a referenciaajánlatokról, hálózati szerződésekről, valamint az ezekkel kapcsolatos eljárások részletes szabályairól szóló 277/2003. (XII. 24.) Korm. rendeletben (a továbbiakban: **Hszr.**) foglalt következő szakaszoknak: 14. §, 16-19. §, 24. §, 25. § (1), 27. §, 29-35. §, 36. § [a (3) bekezdés kivételével], valamint 37. §, melyek alkalmazásánál az NHH helyett NMHH, a Tanács helyett az Elnök értendő.

Az Eht. 102. § szerinti kötelezettség keretében a Magyar Telekom köteles a referenciaajánlatában megajánlott összekapcsolási pontokra és interfészekre vonatkozó információkat (ezek elhelyezkedése, technológiája, stb.) internetes honlapján külön is közzétenni, különös tekintettel a „hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos

kötelezettségek” D/1.1 és D/1.2. pontjában meghatározott változások, illetve a tervezett változások vonatkozásában, a tervezett létesítés, megszüntetés, áthelyezés vagy módosítás időpontjának, földrajzi helyének és az új hálózati interfészeknek a feltüntetésére. Ha a Magyar Telekom által közzétett vonatkozó adatokban változás következik be, a Magyar Telekom 3 napon belül köteles a megváltozott adatok honlapján történő megfelelő közzétételére. A Magyar Telekomnak a naprakész adatok elérhetőségét, az internetes honlap azonosító webcímét (URL-jét) a referenciaajánlatában szerepeltetnie kell.

A referenciaajánlatot tartalmazó internetes azonosító címet (URL) a Magyar Telekom a jelen kötelezettség hatálybalépését követő 30 napon belül köteles a Hatóságnak bejelenteni elektronikus levélben az atlathatosag@nmhh.hu címen a Hatóság honlapján (www.nmhh.hu) való közzététel érdekében. Amennyiben az URL-ben változás áll be, a Magyar Telekom 3 napon belül köteles bejelenteni a változást a Hatóságnak.

A Magyar Telekom az Eht. 67/A. § (5) bekezdése szerinti hivatalból vagy az Eht. 67/B. §-a szerinti kérelemre történő, az Elnök által jóváhagyott módosításoknak megfelelően köteles továbbra is nyújtani a hívásvégződtetés forgalmi szolgáltatást és az ahhoz kapcsolódó, referenciaajánlatban szabályozott egyéb szolgáltatásokat.

A jelen pontban kiszabott átláthatóság kötelezettség a Magyar Telekomot a határozat közzétételét követő naptól terheli.

A/2 2. számú érintett piacon jelentős piaci erővel rendelkező Invitelre vonatkozó átláthatóság kötelezettség tartalma.

A 2. számú érintett piacon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóként azonosított Invitel tekintetében a DH-26154-28/2007. számú határozatban kirótt, az Eht. 102.-103. § szerinti „átláthatóság” kötelezettséget az alábbiak szerint módosítom:

Az Invitel köteles a jelen határozat rendelkező részének D/1. pontjában meghatározott szolgáltatások (alap- és kiegészítő szolgáltatások) nyújtására vonatkozó referenciaajánlat készítésére az Eht. 103. §-a alapján. A kötelezettség teljesítése során továbbra is köteles megfelelni a DH/3385-5/2009. számú határozatban jóváhagyott referenciaajánlatában foglalt feltételeknek. Ha azonban a DH-26154-28/2007. számú határozathoz képest jelen határozatban módosított kötelezettség azt szükségessé teszi – ideértve azt az esetet, amikor az Invitel részére a jelen határozat alapján benyújtott költségszámítások szerint jóváhagyott, vagy az Elnök által megállapított díjak eltérnek a DH/3385-5/2009. számú határozatban jóváhagyott referenciaajánlat díjaitól – az Invitel köteles a referenciaajánlatát az Eht. 67/B. §-a szerinti eljárásban módosítani és azt a Határozat közzétételétől számított 30 napon belül – jelen határozat C) pontjában foglalt kötelezettség körében teljesítendő költségszámítások benyújtásával és az igazgatási szolgáltatási díj megfizetésének igazolásával egyidejűleg – az Elnöknek jóváhagyásra benyújtani.

A referenciaajánlat módosítása során az Invitel továbbra is köteles megfelelni a Hszr.-ben foglalt következő szakaszoknak: 14. §, 16-19. §, 24. §, 25. § (1), 27. §, 29-35. §, 36. § [a (3) bekezdés kivételével], valamint 37. §, melyek alkalmazásánál az NHH helyett NMHH, a Tanács helyett az Elnök értendő.

Az Eht. 102. § szerinti kötelezettség keretében az Invitel köteles a referenciaajánlatában megajánlott összekapcsolási pontokra és interfészekre vonatkozó információkat (ezek elhelyezkedése, technológiája, stb.) internetes honlapján külön is közzétenni, különös tekintettel a „hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettségek” D/1.1 és D/1.2. pontjában meghatározott változások, illetve a tervezett változások vonatkozásában, a tervezett létesítés, megszüntetés, áthelyezés vagy módosítás időpontjának, földrajzi helyének és az új hálózati interfészeknek a feltüntetésére. Ha az Invitel által közzétett vonatkozó adatokban változás következik be, az Invitel 3 napon belül köteles a megváltozott adatok megfelelő közzétételére. Az Invitelnek a naprakész adatok elérhetőségét, az internetes honlap azonosító webcímét (URL-jét) a referenciaajánlatában szerepeltetnie kell.

A referenciaajánlatot tartalmazó internetes azonosító címet (URL) az Invitel a jelen kötelezettség hatálybalépését követő 30 napon belül köteles a Hatóságnak bejelenteni elektronikus levélben az atlathatosag@nmhh.hu címen a Hatóság honlapján (www.nmhh.hu) való közzététel érdekében. Amennyiben az URL-ben változás áll be, az Invitel 3 napon belül köteles bejelenteni a változást a Hatóságnak.

Az Invitel az Eht. 67/A. § (5) bekezdése szerinti hivatalból vagy az Eht. 67/B. §-a szerinti kérelemre történő, az Elnök által jóváhagyott módosításoknak megfelelően köteles továbbra is nyújtani a hívásvégződtetés forgalmi szolgáltatást és az ahhoz kapcsolódó, referenciaajánlatban szabályozott egyéb szolgáltatásokat.

A jelen pontban kiszabott átláthatóság kötelezettség az Invitelt a határozat közlését követő naptól terheli.

A/3 3. számú érintett piacon jelentős piaci erővel rendelkező UPC-re vonatkozó átláthatóság kötelezettség tartalma.

A 3. számú érintett piacon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóként azonosított UPC tekintetében az Eht. 102.-103. § szerinti „átláthatóság” kötelezettséget az alábbiak szerint íróm elő:

A UPC köteles a jelen határozat rendelkező részének D/1. pontjában meghatározott szolgáltatások (alap- és kiegészítő szolgáltatások) nyújtására vonatkozó referenciaajánlat készítésére az Eht. 103. §-a alapján. A kötelezettség teljesítése során a UPC továbbra is köteles megfelelni a DH-5634-17/2008. számú határozattal – a UPC jogelődje, a Monortel Kft. által benyújtott, de már a UPC vonatkozásában – jóváhagyott referenciaajánlatában foglalt feltételeknek. Ha azonban valamely, jelen határozatban előírt kötelezettség azt szükségessé teszi – ideértve azt az esetet, amikor a UPC részére a jelen határozat alapján benyújtott költségszámítások szerint jóváhagyott, vagy az Elnök által megállapított díjak eltérnek a DH/5634-18/2008. számú határozatban jóváhagyott referenciaajánlat díjaitól – a UPC köteles a referenciaajánlatát az Eht. 67/B. §-a szerinti eljárásban módosítani és azt a Határozat közlésétől számított 30 napon belül – jelen határozat C) pontjában foglalt kötelezettség körében teljesítendő költségmodell benyújtásával és az igazgatási szolgáltatási díj megfizetésének igazolásával egyidejűleg – az Elnöknek jóváhagyásra benyújtani.

A referenciaajánlat módosítása során a UPC köteles megfelelni a Hszr.-ben foglalt következő szakaszoknak: 14. §, 16-19. §, 24. §, 25. § (1), 27. §, 29-35. §, 36. § [a (3)

bekezdés kivételével], valamint 37. §, melyek alkalmazásánál az NHH helyett NMHH, a Tanács helyett az Elnök értendő.

Az Eht. 102. § szerinti kötelezettség keretében a UPC köteles a referenciaajánlatában megajánlott összekapcsolási pontokra és interfészekre vonatkozó információkat (ezek elhelyezkedése, technológiája, stb.) internetes honlapján külön is közzétenni, különös tekintettel a „hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettségek” D/1.1 és D/1.2. pontjában meghatározott változások, illetve a tervezett változások vonatkozásában, a tervezett létesítés, megszüntetés, áthelyezés vagy módosítás időpontjának, földrajzi helyének és az új hálózati interfészeknek a feltüntetésére. Ha a UPC által közzétett vonatkozó adatokban változás következik be, a UPC 3 napon belül köteles a megváltozott adatok megfelelő közzétételére. A UPC-nek a naprakész adatok elérhetőségét, az internetes honlap azonosító webcímét (URL-jét) a referenciaajánlatában szerepeltetnie kell.

A referenciaajánlatot tartalmazó internetes azonosító címet (URL) a UPC a jelen kötelezettség hatálybalépését követő 30 napon belül köteles a Hatóságnak bejelenteni elektronikus levélben az atlathatosag@nmhh.hu címen a Hatóság honlapján (www.nmhh.hu) való közzététel érdekében. Amennyiben az URL-ben változás áll be, a UPC 3 napon belül köteles bejelenteni a változást a Hatóságnak.

A UPC az Eht. 67/A. § (5) bekezdése szerinti hivatalból vagy az Eht. 67/B. §-a szerinti kérelemre történő, az Elnök által jóváhagyott módosításoknak megfelelően köteles továbbra is nyújtani a hívásvégződtetés forgalmi szolgáltatást és az ahhoz kapcsolódó, referenciaajánlatban szabályozott egyéb szolgáltatásokat.

A jelen pontban kiszabott átláthatóság kötelezettség a UPC-t a határozat közlését követő naptól terheli.

A/4 A 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 18., 19., 20., 21., 22., 23., 24., 25., 26., 27., 28., 29., 30., 31., 32., 33., 34., 35., 36., 37. számú érintett piacokon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatókra vonatkozó átláthatóság kötelezettség tartalma.

Az 4., 5., 6., 8., 11., 12., 23. számú érintett piacokon jelentős piaci erejüként azonosított szolgáltatókra a DH-26154-28/2007. számú határozatában kirótt, az Eht. 102-103. § szerinti „átláthatóság” kötelezettséget az alábbiak szerint módosítom, a 7., 9., 10., 13., 14., 15., 16., 17., 18., 19., 20., 21., 22., 24., 25., 26., 27., 28., 29., 30., 31., 32., 33., 34., 35., 36., 37. számú érintett piacokon jelentős piaci erejüként azonosított szolgáltatók vonatkozásában pedig az alábbiak szerint előírom:

A Kötelezett Szolgáltatók a hívásvégződtetési szolgáltatásuk nyújtására vonatkozó feltételeiket (beleértve az összekapcsolásra felajánlott interfész technológiáját, típusát, földrajzi helyét), valamint a 2009. november 12-én alkalmazott hívásvégződtetési díjaikat internetes honlapjukon kötelesek nyilvánosságra hozni a jelen határozat közlésétől számított 15 napon belül, illetve ezen időpontot követően valamennyi változás esetén a változást megelőzően 30 nappal oly módon, hogy azok a nyitó honlapjukról legfeljebb két lépésben elérhetők legyenek.

A jelen Határozat C/4 pontjában meghatározott módon, a saját maguk által megállapított hívásvégződtetési díjakat a Kötelezett Szolgáltatók az Elnök Magyar Telekom hívásvégződtetési díjait tartalmazó referenciaajánlatát jóváhagyó határozatának közlését követő 30 munkanapon belül kötelesek a fenti internetes honlapjukon megjelentetni.

Kötelesek nyilvánosságra hozni továbbá a jelen rendelkező rész D/2.1. és D/2.2. pontjában meghatározott változások, illetve a tervezett változások vonatkozásában, a tervezett létesítés, megszüntetés, áthelyezés vagy módosítás időpontját, földrajzi helyét az új hálózati interfészek megadásával. Ha a Kötelezett Szolgáltató által közzétett vonatkozó adatokban változás következik be, 3 napon belül köteles a megváltozott adatok megfelelő közzétételére.

A Kötelezett Szolgáltatók kötelesek továbbá a fenti adatokat tartalmazó internetes azonosító címüket (URL) a jelen kötelezettség hatálybalépését követő 30 napon belül a Hatóságnak elektronikus levélben bejelenteni, az atlathatosag@nmhh.hu címen, a Hatóság honlapján (www.nmhh.hu) való közzététel érdekében. Amennyiben az URL-ben változás áll be, a Kötelezett Szolgáltatók erre vonatkozó bejelentésüket 3 napon belül kötelesek megtenni.

Abban az esetben, ha a Kötelezett Szolgáltató a hívásvégződtetési forgalmi szolgáltatását nem közvetlenül, saját hálózata interfészén keresztül, hanem kizárólag valamely harmadik szolgáltató összekapcsolási pontján keresztül nyújtja, a Kötelezett Szolgáltató köteles a hívásvégződtetési szolgáltatásának nyújtására vonatkozó feltételei között ezen harmadik szolgáltató megnevezésére.

A jelen pontban kiszabott átláthatóság kötelezettség a Kötelezett Szolgáltatókat a határozat közlését követő naptól terheli.

B) Az 1., 2., 3., 4., 5., 6., 8., 11., 12., és 23. számú érintett piacokon jelentős piaci erejüként azonosított szolgáltatókra az NHH Tanácsa DH-26154-28/2007. számú határozatában kirótt, az Eht. 104. § szerinti „Egyenlő elbánás” kötelezettséget az alábbiak szerint

fenntartom,

a., 7., 9., 10., 13., 14., 15., 16., 17., 18., 19., 20., 21., 22., 24., 25., 26., 27., 28., 29., 30., 31., 32., 33., 34., 35., 36., 37. sz. érintett piacon jelentős piaci erejüként azonosított szolgáltató vonatkozásában pedig az alábbiak szerint

előírom:

A Kötelezett Szolgáltatókat az egyenlő elbánás biztosítása érdekében kötelezem, hogy a jelen határozat rendelkező részének D) pontjában meghatározott szolgáltatások nyújtásakor

- a) a lényegét tekintve azonos szolgáltatásokat nyújtó más szolgáltatók vonatkozásában, lényegét tekintve azonos körülmények között, lényegét tekintve azonos feltételeket alkalmazzanak;
- b) legalább ugyanolyan feltételekkel, legalább ugyanolyan minőségű szolgáltatásokat és információt nyújtsanak mások számára, mint amelyeket saját szolgáltatásaikra, illetve bármely általuk irányított más szolgáltató szolgáltatásaira alkalmaznak;

- c) a fentiek keretében kötelesek a velük összekapcsolási jogviszonyra lépő Jogosult Szolgáltató számára az NHH Tanácsa DH-26154-28/2007. számú határozatában meghatározott azon feltételeket biztosítani, amelyeket valamely, velük már összekapcsolási jogviszonyban álló Jogosult Szolgáltató számára korábban lehetővé tettek.

C) Az 1. és 2. számú érintett piacokon jelentős piaci erejüként azonosított szolgáltatókra az NHH Tanácsa DH-26154-28/2007. számú határozatában kirótt, az Eht. 108. §-a szerinti „kötségalapúság és díjak ellenőrizhetősége” kötelezettséget az alábbiak szerint

módosítom,

a 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 18., 19., 20., 21., 22., 23., 24., 25., 26., 27., 28., 29., 30., 31., 32., 33., 34., 35., 36., 37. számú érintett piacokon jelentős piaci erejüként azonosított szolgáltatók vonatkozásában pedig az alábbiak szerint

előírom:

C/1 1. számú érintett piacon jelentős piaci erővel rendelkező Magyar Telekomra vonatkozó költségalapúság kötelezettség tartalma.

Az 1. számú érintett piacon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóként azonosított Magyar Telekom tekintetében a DH-26154-28/2007. számú határozatban kirótt, az Eht. 108. § szerinti „kötségalapúság és díjak ellenőrizhetősége” kötelezettséget az alábbiak szerint módosítom:

A Magyar Telekom a jelen határozat rendelkező részének D/1. pontjában előírt nagykereskedelmi forgalmi szolgáltatásokat a teljes szolgáltatási területén egységes költségalapú díjakon köteles nyújtani. Az általános, regionális és országos hívásvégződtetési szolgáltatásokra vonatkozó költségalapú díjakat jelen határozat rendelkező részének jelen pontjában, valamint a 4. számú, a "Nagykereskedelmi hozzáférés a helyhez kötött hálózat (fizikai) infrastruktúrájához (beleértve a részleges vagy teljes átengedést)" nagykereskedelmi piacról szóló HF/44-11/2011 sz. határozat (a továbbiakban: **HF/44-11/2011. sz. határozat**) rendelkező részének I. számú mellékletében meghatározott tartalommal és az ott leírtak szerint, a LRIC költségszámítási módszer alkalmazásával köteles kialakítani.

Fentiekén túl más hívásvégződtetési forgalmi díj nem határozható meg.

Abban az esetben, ha a Magyar Telekom a hívásvégződtetés forgalmi díját valamely viszonylatban nem percdíj, hanem adatmennyiség alapján kívánja elszámolni, megfelelő, statisztikai adatokkal alátámasztott számításokkal bizonyítani köteles, hogy az adatmennyiség alapján elszámolt díj egyenértékű percdíja nem haladja meg a részére jóváhagyott vagy megállapított hívásvégződtetés forgalmi szolgáltatás percdíját.

Amennyiben a Magyar Telekom a Határozat közlésekor teljes szolgáltatási területe bármely részén a DH-20227-7/2009. sz. határozatban jóváhagyott végződtetési díjknál magasabb

végződtetési díjakat alkalmaz, akkor a jelen határozat közlését követő 30. naptól a fenti határozatban jóváhagyott díjait köteles a teljes szolgáltatási területén alkalmazni.

A Magyar Telekom a referenciaajánlatában meghatározott kiegészítő szolgáltatásokat ugyancsak költségalapú díjakon köteles nyújtani. Ezen költségalapú díjakat a Hszr. 37. §-ban, valamint a HF/44-11/2011. sz. határozat rendelkező része I. számú mellékletének F/4. pontjában foglalt szabályok szerint köteles kialakítani.

A Magyar Telekom a költségalapú díjakat a jelen határozat közlésétől számított 30 napon belül köteles az Elnökhöz jóváhagyás végett benyújtani.

A Magyar Telekom köteles alátámasztani, bizonyítani az Elnök számára, hogy az általa kiszámított díjak költségalapúak, és azokat a HF/44-11/2011. sz. határozat rendelkező részének I. számú mellékletében meghatározott költségszámítási módszertan, illetve a Hszr. 37. §-ban foglalt előírások szerint alakította ki.

Amennyiben a Magyar Telekom költségalapú díjai megfelelnek az elektronikus hírközlésre vonatkozó szabályoknak, az Elnök a Magyar Telekom referenciaajánlatának jóváhagyása tárgyában hozott határozatában jóváhagyja azokat.

Amennyiben a Magyar Telekom nem nyújtja be az Elnökhöz költségalapú díjait, vagy a benyújtott kérelem hiányos, nem bírálható el, és az Elnök által elrendelt hiánypótlás sem vezetett eredményre, továbbá, ha a Magyar Telekom által kialakított díj nem felel meg az elektronikus hírközlésre vonatkozó szabályoknak, az Elnök a Magyar Telekom által alkalmazandó díjak tekintetében a Magyar Telekom referenciaajánlatának jóváhagyása tárgyában hozott határozatában az Eht. 108. § (5) bekezdésben foglaltak szerint dönt.

A Magyar Telekom díjának Hatóság általi megállapításához, a költségek ellenőrzésére a Hatóság az Eht 108. § (1) bekezdés c) pontjának megfelelően BU LRIC módszert is felhasználhat.

A jelen pontban kiszabott költségalapúság kötelezettség azon részkötelezettségei, miszerint az 1. sz. érintett piacon jelentős piaci erejüként azonosított Magyar Telekom a költségalapú díjakat a jelen határozat közlésétől számított 30 napon belül köteles az Elnökhöz jóváhagyás végett benyújtani, valamint, hogy a DH-20227-7/2009. sz. határozat szerinti díjait a teljes szolgáltatási területén köteles alkalmazni, a határozat közlését követő napon lép hatályba.

Az Elnök által jóváhagyott vagy megállapított forgalmi és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó díjak jelen határozat közlését követő 121. napon lépnek hatályba, és ettől a naptól kezdve alkalmazandóak azzal, hogy az NHH Tanácsa által a DH-20227-7/2009. sz. határozatban jóváhagyott vagy megállapított díjakat a Magyar Telekom köteles a határozat közlésétől számított 120. napig alkalmazni (a költségalapúság kötelezettség díjak alkalmazására vonatkozó részkötelezettsége).

C/2 2. számú érintett piacon jelentős piaci erővel rendelkező Invitelre vonatkozó költségalapúság kötelezettség tartalma.

A 2. számú érintett piacon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóként azonosított Invitel tekintetében a DH-26154-28/2007. számú határozatban kirótt, az Eht. 108. § szerinti „költségalapúság és díjak ellenőrizhetősége” kötelezettséget az alábbiak szerint módosítom:

Az Invitel a jelen határozat rendelkező részének D) pontjában előírt nagykereskedelmi forgalmi szolgáltatásokat a teljes szolgáltatási területén egységes költségalapú díjakon köteles nyújtani. Az Invitel ennek keretében az egyes forgalmi szolgáltatások esetében a következő képlet segítségével az Elnök által meghatározott díjakat köteles alkalmazni:

- a) Az Invitel által az általános hívásvégződtetés szolgáltatásra alkalmazandó díj = Magyar Telekom 2011. évi általános díja + (Invitel DH-3385-5/2009. sz. határozattal jóváhagyott és/vagy megállapított „Helyi hívásvégződtetés forgalmi szolgáltatás” díja – Magyar Telekom 2011. évi általános díja) * 30%,
- b) Az Invitel által a regionális hívásvégződtetés szolgáltatásra alkalmazandó díj = (Magyar Telekom 2011. évi regionális díja / Magyar Telekom 2011. évi általános díja) * Invitel 2011. évi általános díja.
- c) Az Invitel által az országos hívásvégződtetés szolgáltatásra alkalmazandó díj = (Magyar Telekom 2011. évi országos díja / Magyar Telekom 2011. évi általános díja) * Invitel 2011. évi általános díja.

ahol a Magyar Telekom 2011. évi általános, regionális és országos díja a Magyar Telekom megfelelő forgalmi szolgáltatására (általános, regionális és országos hívásvégződtetés) vonatkozóan a jelen határozat alapján benyújtott költségszámítása szerint az Elnök által jóváhagyott díj vagy a részére megállapított díj, az Invitel 2011. évi általános díja pedig az a) pontban meghatározott képlet alapján az Elnök által meghatározott díj.

Az Elnök jelen határozat rendelkező részének D) pontjában előírt nagykereskedelmi forgalmi szolgáltatások díjait a fenti képlet alapján az Invitel referenciaajánlatának jóváhagyása tárgyában hozott határozatában határozza meg.

Abban az esetben, ha az Invitel a hívásvégződtetés forgalmi díját valamely viszonylatban nem percdíj, hanem adatmennyiség alapján kívánja elszámolni, megfelelő, statisztikai adatokkal alátámasztott számításokkal bizonyítani köteles, hogy az adatmennyiség alapján elszámolt díj egyenértékű percdíja nem haladja meg a részére jóváhagyott vagy megállapított hívásvégződtetés forgalmi szolgáltatás percdíját.

Az Invitel a referenciaajánlatában meghatározott kiegészítő szolgáltatásokat ugyancsak költségalapú díjakon köteles nyújtani. Ezen költségalapú díjakat a Hszr. 37. §-ban, valamint a HF/44-11/2011. sz. határozat rendelkező része I. számú mellékletének F/4. pontjában foglalt szabályok szerint köteles kialakítani.

Az Invitel a referenciaajánlatában meghatározott kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó költségalapú díjakat a jelen határozat közlésétől számított 30 napon belül köteles az Elnökhöz jóváhagyás végett benyújtani.

Az Invitel köteles alátámasztani, bizonyítani az Elnök számára, hogy az általa a kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozóan kiszámított díjak költségalapúak, és azokat a HF/44-11/2011.

sz. határozat rendelkező részének I. számú melléklet F/4. pontjában foglalt szabályok, illetve a Hszr. 37. §-ban foglalt előírások szerint alakította ki.

Amennyiben az Invitel költségalapú díjai megfelelnek az elektronikus hírközlésre vonatkozó szabályoknak, az Elnök az Invitel referenciaajánlatának jóváhagyása tárgyában hozott határozatában jóváhagyja azokat.

Amennyiben az Invitel a kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozóan nem nyújtja be az Elnökhöz költségalapú díjait, vagy a benyújtott kérelem hiányos, nem bírálható el, és az Elnök által elrendelt hiánypótlás sem vezetett eredményre, továbbá, ha az Invitel által kialakított díj nem felel meg az elektronikus hírközlésre vonatkozó szabályoknak, az Elnök az Invitel által alkalmazandó díjak tekintetében az Invitel referenciaajánlatának jóváhagyása tárgyában hozott határozatában az Eht. 108. § (5) bekezdésben foglaltak szerint dönt.

A jelen pontban kiszabott költségalapúság kötelezettség azon részkötelezettsége, miszerint az Invitel a kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó költségalapú díjakat a jelen határozat közzétételétől számított 30 napon belül köteles az Elnökhöz jóváhagyás végett benyújtani, a határozat közzétételét követő napon lép hatályba.

Az Elnök által jóváhagyott vagy megállapított forgalmi és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó díjak jelen határozat közzétételét követő 121. napon lépnek hatályba, és ettől a naptól kezdve alkalmazandók azzal, hogy az NHH Tanácsa által a DH-3385-5/2009 sz. határozatban jóváhagyott díjakat az Invitel köteles a határozat közzétételétől számított 120. napig alkalmazni (a költségalapúság kötelezettség díjak alkalmazására vonatkozó részkötelezettsége).

C/3 3. számú érintett piacon jelentős piaci erővel rendelkező UPC-re vonatkozó költségalapúság és díjak ellenőrizhetősége kötelezettség tartalma.

A 3. számú érintett piacon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóként azonosított UPC tekintetében az Eht. 108. § szerinti „költségalapúság és díjak ellenőrizhetősége” kötelezettséget az alábbiak szerint íróm elő:

A UPC a jelen határozat rendelkező részének D/1. pontjában előírt nagykereskedelmi forgalmi szolgáltatást a teljes szolgáltatási területén egységes költségalapú díjakon köteles nyújtani. A UPC díjainak értékét a Magyar Telekom 2011. évi általános díjai alapján, az Elnök határozza meg a következő képlet segítségével:

UPC által az általános hívásvégződtetés szolgáltatásra alkalmazandó díj = Magyar Telekom 2011. évi általános díja + (UPC DH-5634-17/2008. sz. határozattal jóváhagyott és/vagy megállapított „Végződtetés forgalmi szolgáltatás” díja – Magyar Telekom 2011. évi általános díja) * 30%,

ahol a Magyar Telekom 2011. évi általános díja a Magyar Telekom adott forgalmi szolgáltatására (általános hívásvégződtetés) vonatkozóan a jelen határozat alapján benyújtott költségszámítása szerint az Elnök által jóváhagyott díj vagy a részére megállapított díj.

Az Elnök jelen határozat rendelkező részének D) pontjában előírt nagykereskedelmi forgalmi szolgáltatások díjait a fenti képlet alapján a UPC referenciaajánlatának jóváhagyása tárgyában hozott határozatában határozza meg.

Amennyiben a UPC a Határozat közlésekor teljes szolgáltatási területe bármely részén a DH-5634-17/2008. sz. határozatban jóváhagyott végződtetési díjknál magasabb végződtetési díjakat alkalmaz, akkor a határozat közlését követő 30. naptól a fenti határozatban jóváhagyott díjait köteles a teljes szolgáltatási területén alkalmazni.

Abban az esetben, ha a UPC a hívásvégződtetés forgalmi díját valamely viszonylatban nem percdíj, hanem adatmennyiség alapján kívánja elszámolni, megfelelő, statisztikai adatokkal alátámasztott számításokkal bizonyítani köteles, hogy az adatmennyiség alapján elszámolt díj egyenértékű percdíja nem haladja meg a részére jóváhagyott vagy megállapított hívásvégződtetés forgalmi szolgáltatás percdíját.

A UPC a referenciaajánlatában meghatározott kiegészítő szolgáltatásokat ugyancsak költségalapú díjakon köteles nyújtani. Ezen költségalapú díjakat a Hszr. 37. §-ban, valamint a HF/44-11/2011. sz. határozat rendelkező része I. számú mellékletének F/4. pontjában foglalt szabályok szerint köteles kialakítani.

A UPC a referenciaajánlatában meghatározott kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó költségalapú díjakat a jelen határozat közlésétől számított 30 napon belül köteles az Elnökhöz jóváhagyás végett benyújtani.

A UPC köteles alátámasztani, bizonyítani az Elnök számára, hogy az általa a kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozóan kiszámított díjak költségalapúak, és azokat a HF/44-11/2011. sz. határozat rendelkező része I. számú melléklet F/4. pontjában foglalt szabályok, illetve a Hszr. 37. §-ban foglalt előírások szerint alakította ki.

Amennyiben a UPC költségalapú díjai megfelelnek az elektronikus hírközlésre vonatkozó szabályoknak, az Elnök a UPC referenciaajánlatának jóváhagyása tárgyában hozott határozatában jóváhagyja azokat.

Amennyiben a UPC a kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozóan nem nyújtja be az Elnökhöz költségalapú díjait, vagy a benyújtott kérelem hiányos, nem bírálható el, és az Elnök által elrendelt hiánypótlás sem vezetett eredményre, továbbá, ha a UPC által kialakított díj nem felel meg az elektronikus hírközlésre vonatkozó szabályoknak, az Elnök a UPC által alkalmazandó díjak tekintetében a UPC referenciaajánlatának jóváhagyása tárgyában hozott határozatában az Eht. 108. § (5) bekezdésben foglaltak szerint dönt.

A jelen pontban kiszabott költségalapúság kötelezettség azon részkötelezettségei, miszerint a UPC a kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó költségalapú díjakat a jelen határozat közlésétől számított 30 napon belül köteles az Elnökhöz jóváhagyás végett benyújtani, valamint, hogy a DH-5634-17/2008. sz. határozat szerinti díjait a teljes szolgáltatási területén köteles alkalmazni a határozat közlését követő napon lép hatályba.

Az Elnök által jóváhagyott vagy megállapított forgalmi és kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó díjak jelen határozat közlését követő 121. napon lépnek hatályba, és ettől a naptól kezdve alkalmazandóak azzal, hogy az NHH Tanácsa által a DH-5634-17/2008.sz. határozatban jóváhagyott vagy megállapított díjakat a UPC köteles a határozat közlésétől

számított 120. napig alkalmazni (a költségalapúság kötelezettség díjak alkalmazására vonatkozó részkötelezettsége).

C/4 A 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 18., 19., 20., 21., 22., 23., 24., 25., 26., 27., 28., 29., 30., 31., 32., 33., 34., 35., 36., 37. számú érintett piacon jelentős piaci erővel rendelkező Kötelezett Szolgáltatókra vonatkozó költségalapúság és díjak ellenőrizhetősége kötelezettség tartalma.

A 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 18., 19., 20., 21., 22., 23., 24., 25., 26., 27., 28., 29., 30., 31., 32., 33., 34., 35., 36., 37. számú érintett piacokon jelentős piaci erővel rendelkező Kötelezett Szolgáltatók tekintetében az Eht. 108. § szerinti „költségalapúság és díjak ellenőrizhetősége” kötelezettséget az alábbiak szerint írom elő:

A Kötelezett Szolgáltatók a jelen határozat rendelkező részének D) pontjában meghatározott hívásvégződtetés nagykereskedelmi forgalmi szolgáltatásokat a teljes szolgáltatási területükön egységes, költségalapú díjakon kötelesek nyújtani. A Kötelezett szolgáltató a díjak értékét a Magyar Telekom 2011. évi általános díjai és az alábbi képlettel kiszámított díjak közül a szolgáltatóra nézve kedvezőbb érték alapul vételével köteles kialakítani.

A Kötelezett Szolgáltató által alkalmazandó díj = Magyar Telekom 2011. évi általános díja + (a Kötelezett Szolgáltató 2009. november 12-én érvényes díja – Magyar Telekom 2011. évi általános díja) * 30%,

ahol a Magyar Telekom 2011. évi általános díja a Magyar Telekom adott forgalmi szolgáltatására (általános hívásvégződtetés) vonatkozóan a jelen határozat alapján benyújtott költségszámítása szerint az Elnök által jóváhagyott díj vagy a részére megállapított díj.

A fenti, a határozat rendelkező részének D) pontjában előírt általános nagykereskedelmi forgalmi szolgáltatásra vonatkozó díjak jóváhagyása tárgyában külön eljárást az Elnök nem indít, azokat a Kötelezett szolgáltatók kötelesek megállapítani a megadott képlet alapján, amely díjakat az Elnök piacfelügyeleti eljárás keretében ellenőrzi.

Amennyiben az Elnök a piacfelügyeleti eljárás során megállapítja, hogy a Kötelezett szolgáltató nem a jelen határozatban foglalt szabályoknak megfelelő díjat alkalmaz a jogosult szolgáltatóval szemben, akkor kötelezheti a megfelelő díjakon való elszámolásra.

A Kötelezett Szolgáltató a jelen határozat közlését követő 30 napon belül köteles a hatóság részére bejelenteni a 2009. november 12-én alkalmazott díjtételeit.

Ha a Kötelezett Szolgáltató 2009. november 12-én az egyes hívásirányok vonatkozásában vagy a szolgáltatási területe különböző részein különböző hívásvégződtetési díjakat érvényesített, akkor a Kötelezett Szolgáltató a fenti képlethez a 2009. november 12-én érvényes díjtételekként az általa alkalmazott legalacsonyabb díjértékeket köteles a hatóságnak bejelenteni.

Amennyiben a Kötelezett Szolgáltató 2009. november 12-én alkalmazott díjtételeit jelen határozat közlését követő 30 napon belül nem jelenti be az Elnökhöz, akkor az Elnök az

adatszolgáltatás teljesítése érdekében az Eht. 49. § (4) bekezdés d) pontja alapján a Kötelezett szolgáltatót előző évi nettó árbevételének 0,5%-ig terjedő bírsággal sújthatja.

Abban az esetben, ha valamely Kötelezett Szolgáltató a hívásvégződtetés forgalmi díját valamely viszonylatban nem percdíj, hanem adatmennyiség alapján kívánja elszámolni, megfelelő, statisztikai adatokkal alátámasztott számításokkal bizonyítani köteles, hogy az adatmennyiség alapján elszámolt díj egyenértékű percdíja nem haladja meg a részére megállapított hívásvégződtetés forgalmi szolgáltatás percdíját.

Abban az esetben, ha valamely Kötelezett Szolgáltató a jelen piacelemzés megindításáról szóló DH-29176-1/2009. sz. végzés kibocsátása (2009. november 12.) és jelen határozat közlése közötti időszakban a hívásvégződtetési díját megemelte, köteles a jelen határozat közlését követő 30. naptól ismételten a 2009. november 12-én érvényes, egyéb esetben pedig a jelen határozat közlésekor érvényes hívásvégződtetési díjtételeit folyamatosan alkalmazni a jelen határozat közlését követő 120. napig terjedő időszakban.

Amennyiben valamely Kötelezett Szolgáltató 2009. november 12-én az egyes hívásirányok vonatkozásában vagy a szolgáltatási területe különböző részein különböző hívásvégződtetési díjakat érvényesített, akkor a jelen határozat közlését követő 30. naptól a 120. napig terjedő időszakban a 2009. november 12-én érvényes legalacsonyabb hívásvégződtetési díjtételeit köteles alkalmazni.

A felsorolt kötelezettségek a határozat közlését követő napon, jelen C/4. pontban foglalt szabályok alapján a Kötelezett szolgáltató által meghatározott forgalmi szolgáltatásokra vonatkozó díjak pedig a határozat közlését követő 121. napon lépnek hatályba.

A hívásvégződtetési forgalmi díj a kötelezett hívást végződtető JPE szolgáltatót illeti meg, hálózati szerződés alapján. Ezt a körülményt nem befolyásolja, hogy a hívásvégződtetés szolgáltatást a Kötelezett Szolgáltató a saját eszközeivel, vagy más – tetszőleges – szolgáltatótól bérelt, vagy bármilyen más formában igénybevett eszközökkel vagy szolgáltatásokkal valósítja meg.

C/5. Jogutódlás esetén, amennyiben a jogutód maga is Kötelezett Szolgáltató a tárgyalt piacon, annak az elvnek az érvényesítése érdekében, hogy a szolgáltatók a teljes szolgáltatási területükön egységes hívásvégződtetési díjat kötelesek alkalmazni, a jogutódlást követően a jogutódlás előtti egyes, különálló szolgáltatók díjai közül a Kötelezett Szolgáltató a legalacsonyabb díjat köteles alkalmazni.

D) Az 1. és 2. számú érintett piacokon jelentős piaci erejüként azonosított Magyar Telekomra és Invitelre az NHH Tanácsa DH-26154-28/2007. számú határozatában kirótt, az Eht. 106. §-a szerinti „hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos” kötelezettséget az alábbiak szerint

módosítom,

a 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 18., 19., 20., 21., 22., 23., 24., 25., 26., 27., 28., 29., 30., 31., 32., 33., 34., 35., 36., 37. sz. érintett piacokon jelentős piaci erejüként azonosított szolgáltatók vonatkozásában pedig az alábbiak szerint

előírom:

D/1 1., 2., 3. számú érintett piacon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatókra vonatkozó hozzáférési kötelezettség tartalma.

A Kötelezett Szolgáltató köteles a „Hívásvégződtetés egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatokban” nagykereskedelmi szolgáltatás nyújtására, valamint a szolgáltatás igénybevételéhez szükséges meghatározott hálózati elemekhez, szolgáltatásokhoz való hozzáférés és a kapcsolódó közös eszközhasználat biztosítására az erre vonatkozó igény esetén (alap- és kiegészítő szolgáltatások nyújtásának kötelezettsége).

A Kötelezett Szolgáltató jelen kötelezettség keretében a kínált forgalmi szolgáltatások kialakítása során a következő területi szinteket különböztetheti meg:

- a) általános hívásvégződtetés, (ha az összekapcsolási pont és a hívott előfizetőt kiszolgáló kapcsolóberendezés között nincs további PSTN kapcsolóközpont, vagy ha az összekapcsolási pont és a hívott azonos számozási körzethez tartozik),
- b) regionális hívásvégződtetés (ha az összekapcsolási pont és a hívott előfizetőt kiszolgáló kapcsolóberendezés között a végződtetett hívás legalább egy PSTN tranzitközponton megy keresztül),
- c) országos hívásvégződtetés (ha az összekapcsolási pont és a hívott előfizetőt kiszolgáló kapcsolóberendezés között a végződtetett hívás legalább két PSTN tranzitközponton megy keresztül).

Magasabb területi szintű forgalmi szolgáltatásokhoz tartozó díjazás kialakítása csak akkor lehetséges, ha a Kötelezett Szolgáltató az országos hívásvégződtetés szolgáltatás mellett regionális és általános, a regionális hívásvégződtetés szolgáltatás mellett pedig általános hívásvégződtetés szolgáltatást is felajánl.

Fenti a) – c) pont alatt felsorolt szolgáltatásokon kívül más hívásvégződtetési forgalmi szolgáltatás nem értelmezhető. Az ezen pontokban alkalmazott összekapcsolási pont fogalma magában foglalja a jelen határozat rendelkező részének D/1.1 c) pontjában meghatározott egyponthoz tartozó összekapcsolási pontokat is, azoknak kitüntetett szerepe a díjazás szempontjából nincs.

D/1.1. Összekapcsolási pontok

A kötelezettség teljesítése során a Kötelezett Szolgáltató

- a) jelen határozat közlését követően nem vonhatja vissza indokolatlanul a szolgáltatásaihoz, illetve eszközeihez korábban biztosított hozzáféréseket.
- b) jelen határozat közlését követően, ajánlat esetén, az Eht. 86. §-ával összhangban, köteles hálózatát más elektronikus hírközlési szolgáltatók hálózatával összekapcsolni.
- c) a jelen határozat közlését követő 30 napon belül az Invitel az általa meghatározott központjában, a Magyar Telekom pedig Budapesten, valamint legalább egy dunántúli és egy, a Dunától keletre eső regionális központjában köteles kialakítani olyan összekapcsolási ponto(ka)t, amelyeken keresztül minden előfizetője elérhető a Jogosult Szolgáltatótól érkező hívások számára (egyponos összekapcsolási pont).
- d) a jelen határozatban foglalt kötelezettség alapján kijelölt hozzáféréseknek földrajzilag egybe kell esniük a 2. számú, a „Híváskezdeményezés nyilvános helyhez kötött telefonhálózatból” elnevezésű piacra vonatkozó HF/1944-10/2011. határozat rendelkező részének C. pontjában foglalt kötelezettség alapján kijelölt hozzáférésekkel.
- e) ha a Kötelezett Szolgáltató olyan IP alapú, csomagkapcsolt összekapcsolási pontokat is létesít, ahol a Jogosult Szolgáltatóknak igény esetén lehetőségük van közvetlen IP-IP alapú összekapcsolódásra, az ilyen összekapcsolási pontok földrajzi helyeit tetszőlegesen meghatározhatja, azonban ezeken a pontokon, távolságtól függetlenül, csak általános hívásvégződtetés szolgáltatás nyújtható.

D/1.2. Összekapcsolási pontok megváltoztatásával kapcsolatos szabályozás

A D/1.1. pont a) alpontjában foglalt kötelezettség keretében a Kötelezett Szolgáltató valamely Jogosult Szolgáltató részére elérhetővé tett összekapcsolási pontját indokolt esetben is csak akkor szüntetheti meg, helyezheti át, vagy módosíthatja technológiai változások hatására (pl. újgenerációs hálózatokra való áttérés miatt), ha ez irányú szándékát a Jogosult Szolgáltatóknak és a Hatóságnak legalább 3 évvel korábban bejelenti, és ezzel egyidejűleg, az „átláthatóság” kötelezettség keretében szabályozott módon az internetes honlapján közzéteszi. Élő összekapcsolással nem rendelkező (kijelölt, de nem használt) összeköttetési pont esetében az előzetes bejelentési és közzétételi kötelezettség 12 hónap.

A Kötelezett és a Jogosult Szolgáltató írásban megegyezhet 3 évnél rövidebb, kölcsönösen elfogadható időben. A kölcsönösen elfogadható kitétel minden egyes, az összekapcsolási pont megváltoztatása által érintett szolgáltatóra vonatkozik. A Kötelezett Szolgáltató abban az esetben is eltérhet a 3 éves időtávtól, ha saját költségén biztosítja az eredeti és az új összekapcsolási pont között a forgalom átvitelét, és/vagy a technológiai változásnak megfelelő illesztését. A Kötelezett Szolgáltató mindkét esetben köteles a változást a Hatóság részére bejelenteni és az „átláthatóság” kötelezettség keretében szabályozott módon, internetes honlapján közzétenni.

Az IP alapú, csomagkapcsolású összekapcsolási pontok létrehozására irányuló hálózatfejlesztési terveit a Kötelezett Szolgáltató az összekapcsolási pontok földrajzi

helyének és hálózati interfészének megjelölésével ugyancsak köteles legalább hat hónapos időtávra rendszeresen előre nyilvánosságra hozni.

A fentiek teljesítése során továbbra is figyelembe kell venni a területi szinteknek a D/1. fejezet elején közölt meghatározását, valamint a D/1.1. pont d) alpontjában megjelölt kötelezettséget.

A jelen pontban kiszabott hozzáféréssel kapcsolatos kötelezettségek az 1., 2. és 3. sz. érintett piacon jelentős piaci erejűként azonosított Kötelezett Szolgáltatót a határozat közzétételét követő naptól terhelik.

D/2 A 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 18., 19., 20., 21., 22., 23., 24., 25., 26., 27., 28., 29., 30., 31., 32., 33., 34., 35., 36., 37. számú érintett piacon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatókra vonatkozó hozzáférési kötelezettség tartalma.

A Kötelezett Szolgáltató köteles a „Hívásvégződtetés egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatokban” nagykereskedelmi szolgáltatás nyújtására, valamint a szolgáltatás igénybevételéhez szükséges meghatározott hálózati elemekhez, szolgáltatásokhoz való hozzáférés és a kapcsolódó közös eszközhasználat biztosítására az erre vonatkozó igény esetén.

A Kötelezett Szolgáltatók jelen kötelezettség keretében a következő tartalmú forgalmi szolgáltatást kötelesek nyújtani:

Általános hívásvégződtetés (ha az összekapcsolási pont és a hívott előfizetőt kiszolgáló kapcsolóberendezés között nincs további PSTN kapcsolóközpont, illetve ha a hívó és a hívott azonos számozási körzetbe tartozik)

D/2.1. Összekapcsolási pontok

A kötelezettség teljesítése során a Kötelezett Szolgáltató

- a) jelen határozat közzétételét követően nem vonhatja vissza indokolatlanul a szolgáltatásaihoz, illetve eszközeihez korábban biztosított hozzáféréseket.
- b) jelen határozat közzétételét követően, ajánlat esetén, az Eht. 86. §-ával összhangban, köteles hálózatát más elektronikus hírközlési szolgáltatók hálózatával összekapcsolni.
- c) ha a Kötelezett Szolgáltató olyan IP alapú, csomagkapcsolt összekapcsolási pontokat is létesít, ahol a jogosult szolgáltatóknak igény esetén lehetőségük van közvetlen IP-IP alapú összekapcsolódásra, az ilyen összekapcsolási pontok földrajzi helyeit tetszőlegesen meghatározhatja, azonban ezeken a pontokon csak általános hívásvégződtetés szolgáltatás nyújtható.

D/2.2. Összekapcsolási pontok megváltoztatásával kapcsolatos szabályozás

A D/2.1. pont a) alpontjában foglalt kötelezettség keretében a Kötelezett Szolgáltató valamely Jogosult Szolgáltató részére elérhetővé tett összekapcsolási pontját indokolt esetben is csak akkor szüntetheti meg, helyezheti át, vagy módosíthatja a technológiai

változások hatására (pl. új generációs hálózatokra való áttérés miatt), ha ez irányú szándékát a Jogosult Szolgáltatóknak és a Hatóságnak legalább 3 évvel korábban bejelenti, és ezzel egyidejűleg, az „átláthatóság” kötelezettség keretében szabályozott módon az internetes honlapján közzéteszi. Élő összekapcsolással nem rendelkező (kijelölt, de nem használt) összeköttetési pont esetében az előzetes bejelentési és közzétételi kötelezettség 12 hónap.

A Kötelezett és a Jogosult Szolgáltató írásban megegyezhet 3 évnél rövidebb, kölcsönösen elfogadható időben. A kölcsönösen elfogadható kitétel minden egyes, az összekapcsolási pont megváltoztatása által érintett szolgáltatóra vonatkozik. A Kötelezett Szolgáltató abban az esetben is eltérhet a 3 éves időtávtól, ha saját költségén biztosítja az eredeti és az új összekapcsolási pont között a forgalom átvitelét, és/vagy a technológiai változásnak megfelelő illesztését. A Kötelezett Szolgáltató mindkét esetben köteles a változást a Hatóság részére bejelenteni és az „átláthatóság” kötelezettség keretében szabályozott módon, internetes honlapján közzétenni.

Az IP alapú, csomagkapcsolású összekapcsolási pontok létrehozására irányuló hálózatfejlesztési terveit a Kötelezett Szolgáltató az összekapcsolási pontok földrajzi helyének és hálózati interfészének megjelölésével ugyancsak köteles legalább 6 hónapos időtávra rendszeresen előre nyilvánosságra hozni.

A jelen pontban kiszabott hozzáféréssel kapcsolatos kötelezettségek a 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 18., 19., 20., 21., 22., 23., 24., 25., 26., 27., 28., 29., 30., 31., 32., 33., 34., 35., 36., 37. sz. érintett piacokon jelentős piaci erejüként azonosított Kötelezett Szolgáltatókat a határozat közzétételét követő naptól terhelik.

E) Az 1. és 2. számú érintett piacokon jelentős piaci erejüként azonosított Magyar Telekomra és Invitelre az NHH Tanácsa DH-26154-28/2007. számú határozatában kirótt, az Eht. 105. §-a szerinti „számviteli szétválasztás” kötelezettséget az alábbiak szerint

módosítom,

a 3. sz. érintett piacon jelentős piaci erejüként azonosított UPC vonatkozásában pedig az alábbiak szerint

előírom:

Az 1., 2. és 3. sz. érintett piacon jelentős piaci erejüként azonosított Kötelezett Szolgáltató az Elnök 4. piacra vonatkozó HF/44-11/2011. számú határozata rendelkező részének II. mellékletében meghatározott szabályok szerint köteles új számviteli szétválasztási kimutatást készíteni és az Elnökhöz az Eht. 68. (1) bekezdése szerinti határidőn belül jóváhagyás céljából – az igazgatási szolgáltatási díj megfizetésének egyidejű igazolása mellett – benyújtani. Ezen kötelezettséget a rá más piacokon kirótt számviteli kötelezettségekre tekintettel, azokkal összehangoltan, egy egységes szerkezetben elkészített beadványban köteles teljesíteni. Ha a Kötelezett Szolgáltató helyhez kötött és mobil elektronikus hírközlési üzleti területekkel is rendelkezik, akkor a két üzleti terület szétválasztására és a mobilpiaci üzleti területre vonatkozóan az Elnök HF/1595-21/2011. számú határozata rendelkező részének I. számú mellékletében foglalt szabályokat köteles alkalmazni.

Az 1., 2. és 3. sz. érintett piacon jelentős piaci erejüként azonosított Kötelezett Szolgáltató által benyújtott számviteli szétválasztási kimutatást az Elnök az Eht. 68. § szerinti eljárásában hagyja jóvá. A DH-26154-28/2007. számú határozat alapján az 1., 2. és 3. sz. érintett piacon jelentős piaci erejüként azonosított Kötelezett Szolgáltatót terhelő számviteli szétválasztás kötelezettség a jelen határozat közlésének napját követő napon hatályát veszti azzal, hogy a folyamatban lévő, a számviteli szétválasztási kimutatások jóváhagyására vonatkozó eljárásokban még a DH-26154-28/2007. számú határozatban foglalt kötelezettség szerint kell eljárni.

A jelen pontban kiszabott számviteli szétválasztás kötelezettség az 1., 2. és 3. sz. érintett piacon jelentős piaci erejüként azonosított Kötelezett Szolgáltatót a határozat közlését követő naptól terheli.

II.

Amennyiben jelen határozat jogerőre emelkedését követően bármely Kötelezett Szolgáltató tekintetében jogutódlás következik be, akkor a kieső ügyfél helyébe a polgári jog szerinti jogutódja(i) lép(nek), és a jogelőre jelen határozatban megállapított kötelezettségek ezen jogutódo(ka)t terhelik.

Egyetemes (általános) jogutódlás esetén a jogelődot jelen határozat alapján terhelő valamennyi kötelezettség annak a jelen határozatban meghatározott céljához, jellegéhez és tartalmához igazodva terheli a jogutódlással létrejött szolgáltató(ka)t.

Amennyiben jelen határozatban jelentős piaci erejüként azonosított szolgáltató a tevékenysége végzésének feltételeit a felek akaratelhatározása alapján harmadik személy szolgáltató(k)ra átruházza (ügyleti vagy egyedi jogutódlás), úgy ezen harmadik szolgáltató(k) a korábbi jelentős piaci erejű szolgáltató jogutódjának minősül(nek), és terhelik a jogelő jelentős piaci erejű szolgáltatót terhelő valamennyi kötelezettség, a jelen határozatban meghatározott tartalommal.

Jelen határozat ellen fellebbezésnek helye nincs. A Határozat felülvizsgálata a határozat közléstől számított 30 napon belül a Fővárosi Bírósághoz címzett, az Elnökhöz 3 példányban benyújtott keresettel kérhető. Amennyiben a Kötelezett Szolgáltató tárgyalás tartását kéri, abban az esetben erről a keresetlevélben nyilatkoznia kell.

A keresetlevél benyújtásának e határozat végrehajtására nincs halasztó hatálya.

Indokolás

A hatósági eljárást az NHH Tanácsa indította meg (Eht. 2011. augusztus 3. napját megelőzően hatályos 14. § (1) bekezdés c) pont), az Eht. 2011. augusztus 3. napját megelőzően hatályos 10. § f) pontjával megállapított hatáskörben.

A hatósági eljárás folyamatában a Tanács vonatkozó hatósági hatásköre a 2010. évi LXXXII. törvény. 41. § (2) bekezdése alapján 2010. augusztus 11. napján az Elnökhöz került. A 2010. évi LXXXII. törvény. 1. §-a alapján a törvény hatályba lépésével 2010. augusztus 11. napján létrejött a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság, amely a Nemzeti Hírközlési Hatóság jogutódja (a továbbiakban együttesen: **Hatóság**). Ebből következően a folyamatban lévő hatósági eljárásban 2010. augusztus 11. napjától az Elnök járt el vonatkozó hatósági hatáskörében. A hivatkozott jogszabályváltozás alapján a Határozat indokolásában a tényállás történetleírásában a Tanács szerepel 2010. augusztus 11-ig, mivel a vonatkozó eljárási cselekményeket tényszerűen a Tanács gyakorolta, majd az új közigazgatási szerv megalakulását követően végzett eljárási cselekmények vonatkozásában az Indokolásban az Elnök, mint a fenti hatáskört gyakorló szerv került feltüntetésre.

Eleget téve az Eht. 65. § (1)² bekezdésében foglaltaknak – az Eht. 10. § (2) bekezdése alapján, az Eht. 10. § (1) bekezdés e) pontjában foglalt hatáskörben eljárva ismételtelen lefolytattam az Eht. 62-65. § rendelkezései szerinti, a piacmeghatározásra, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató azonosítására és kötelezettségek előírására, hatályban tartására, valamint módosítására irányuló eljárását. Az Elnök a tárgyi eljárás során az Eht., a 8/2009. (X.9.) MeHVM rendelettel módosított 16/2004. (IV.24.) IHM rendelet³ (továbbiakban: **R.**), valamint az Európai Unió Bizottsága által kiadott bizottsági iránymutatások (így különösen a 2002/C 165/03 sz. Iránymutatás, a továbbiakban: **Iránymutatás**) által a piacmeghatározás és a piacelemzés körében meghatározott jogalkalmazói elvek és szempontok, valamint az ott rögzített módszertan, eljárásjogi intézmények, eszközök, fogalmak, meghatározások alapján, továbbá a korábbi piacelemzési eljárások során kikristályosodott jogalkalmazói gyakorlat szerint járt el.

Az NHH Tanácsa a piacelemzési eljárás lefolytatása érdekében az Eht. 2011. augusztus 3. napját megelőzően hatályos 52. § (2) bekezdése, valamint a fenti időpontban hatályon kívül helyezett 151. § (1) és (2) bekezdései alapján 30 napos határidő tűzésével 2008. június 4. napján a DH-18927-1/2008., illetve a DH-18927-2/2008. sz. határozataival, 2009. április 16. napján pedig a DH-14078-1/2009, DH-14087-2/2009., illetve a DH-14078-3/2009. sz. határozataival adatszolgáltatási kötelezettséget írt elő a hatóság által nyilvántartott valamennyi aktív, helyhez kötött telefon szolgáltatást nyújtó szolgáltató (a továbbiakban „**Szolgáltatók**”) számára. A Szolgáltatókat terhelő adatszolgáltatási kötelezettség meghatározására a piacelemzési eljárást megelőző, annak eredményes lefolytatása

² 2011. augusztus 2-ig az eljárás az Eht. korábbi 52-57. §-aiban megállapított szabályok szerint folyt, az egyes elektronikus hírközlési tárgyú törvények módosításáról szóló 2011. évi CVII. törvény 2011. augusztus 3-án hatályba lépő 71. § (3) bekezdése alapján a törvény rendelkezéseit a folyamatban lévő – így jelen piacelemzési – eljárásban is alkalmazni kell. A Határozat szükség szerint utal a korábban hatályos rendelkezésekre.

³ 16/2004. (IV. 24.) IHM rendelet a piacmeghatározás, a piacelemzés és a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítása, valamint a rájuk vonatkozó kötelezettségek előírása során alkalmazandó alapelvekről

érdekében megindított, az adatszolgáltatás mellett a megismert adatok feldolgozását és értékelését is magában foglaló piacfelügyeleti ellenőrzési típusú eljárás keretében került sor. Ennek során a Hatóság a felügyelt piac szerkezete, a piacon jelenlévő piaci szereplők közötti viszonyrendszer, az általuk nyújtott szolgáltatások vonatkozásában szerzett olyan információkat, adatokat és tapasztalatokat, melyek alapján a felügyelt piac érdemi vizsgálata körében megalapozottabb döntést hozhatott.

Az adatszolgáltatási kötelezettség keretében benyújtott adatok mennyisége és minősége tekintetében a Tanács megállapította, hogy a vonatkozó piacokon a köztudomású tények alapján az összes, gazdasági ereje alapján számításba vehető szolgáltató teljesítette adatszolgáltatási kötelezettségét. Az adatszolgáltatás eredményeként a Tanács összesítette, és rendszerbe foglalta a Szolgáltatóktól beérkezett adatokat. A piacelemzési eljárásban a tényállás tisztázása körében az Elnök az ekként előállított adattáblákat alkalmazta az eljárás eredményeként meghozott döntések és megállapítások kellő megalapozásához.

Az adatszolgáltatás körében megismert adatokon túlmenően vizsgálatra kerültek a piac elemzése szempontjából releváns, nyilvánosan (pl.: a Szolgáltatók honlapján, statisztikákban) hozzáférhető adatok, a társhatóságok által nyilvánosságra hozott információk, az IRG és az ERG nyilvánosan elérhető honlapjain foglaltak, valamint a hatóság saját nyilvántartásainak adatai is.

Az ekként rendelkezésére álló adatok és információk összességükben kerültek értékelésre, mely elemzés eredményeképpen megállapítottam, hogy az előző piacelemzési eljáráshoz hasonlóan továbbra is indokolt a R. 1. számú melléklete szerinti 3. számú, a „Hívásvégződtetés egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban” elnevezésű nagykereskedelmi piac elemzését elvégezni.

Az adatszolgáltatás és a beérkezett adatok feldolgozása egy olyan összevont bizonyítási eljárásra irányuló folyamat, amelynek célja a „Hívásvégződtetés egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban” elnevezésű nagykereskedelmi piac tekintetében az adott piaccal összefüggő eljárási jogviszony tárgyának, és az Eht. 2011. augusztus 3. napját megelőzően hatályos 27. § szerinti konkrét ügyfelek körének, azaz az egyes hatósági eljárások alanyainak meghatározása. A beérkezett adatok feldolgozásának eredményeként tisztáztam a jelen eljárásban ügyfélnek minősülők körét, és megállapítottam, hogy a jelen eljárásban azok a szolgáltatók minősülnek ügyfélnek, akik a 3. számú piacon ténylegesen szolgáltatást nyújtanak.

A Tanács a piacelemzési eljárás megindításáról a 2009. november 12-én kelt, DH-29176-1/2009. számú. végzésében értesítette az ügyfeleket.

Az érintett piacok megállapítására, az érintett piacokon fennálló verseny és annak hatékonysága elemzésére, az egyes érintett piacokon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítására, valamint a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatókat terhelő kötelezettségek meghatározására irányuló eljárás egy több, egymásra épülő szakaszból álló közigazgatási eljárás. Az Eht. 62. § (1) bekezdése szerint az Elnök azonosítja a piacokat; elemzi az azonosított piacokon fennálló versenyt, illetve annak hatékonyságát és amennyiben azokon a verseny nem hatékony, azokat érintett piacnak nyilvánítja, majd azonosítja az érintett piacokon a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatót, illetve

szolgáltatókat, továbbá a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóra, illetve szolgáltatókra az Eht. XI-XIV. fejezetében foglalt kötelezettségek közül a piacelemzés alapján feltárt, versenyt korlátozó akadályok által indokolt, azokkal arányos, legalább egy kötelezettséget ír elő, vagy a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóra korábban a Tanács által a jelen piacelemzési eljárást megelőzően megállapított legalább egy kötelezettséget fenntart, illetve módosítja azt. Eljárásom során a versenyjog vonatkozó szabályai, valamint a jogszabályokban és az európai uniós joganyagokban meghatározottak szerint, a magyar elektronikus hírközlési piac sajátosságainak figyelembevételével jártam el.

A piacelemzési eljárás érdekében – azt megelőzően – lefolytatott piacfelügyeleti ellenőrzési típusú eljárás keretében rendszerezett és feldolgozott adatok és információk értékelése alapján, valamint az Eht. 65. § (1) bekezdésében (a 2011. augusztus 3. napját megelőzően hatályos törvény szerint 57. § (1) bekezdésben) foglalt, a piacelemzés ismételt lefolytatására irányuló törvényi kötelezettségének eleget téve a Tanács indította meg 2009. november 12-én kelt, DH-29176-1/2009. sz. végzésével a „*Hívásvégződtetés egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban*” elnevezésű nagykereskedelmi piac vonatkozásában a piacelemzési eljárást.

Az eljárás első lépéseként meghatároztam az érintett piacokat a R. 1. sz. mellékletében meghatározott 3. számú, a „*Hívásvégződtetés egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban*” elnevezésű nagykereskedelmi piac vizsgálatából kiindulva és megállapítottam, hogy a fenti szolgáltatási piacon belül meghatározható harminchét elkülönült piac érintett piacnak minősül.

Az érintett piac meghatározását követő szakaszokban került sor – az indokolásban foglaltak szerint - az érintett piacokon fennálló verseny, illetve annak hatékonyságának elemzésére, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató(k) kijelölésére, valamint e szolgáltatókra az Eht.-ban meghatározott körben kötelezettségek előírására, módosítására.

A piacmeghatározásra, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató azonosítására és kötelezettségek előírására, hatályban tartására, valamint módosítására irányuló eljárást lezáró jelen határozat jogi, közgazdasági és műszaki összetettsége speciális határozati struktúrát igényel. Ennek megfelelően a jelen határozat rendelkező részéhez a HF/44-11/2011. sz. határozat két külön melléklete kapcsolódik, amelyek egyrészt a „számviteli szétválasztás” körében teljesítendő kimutatás, másrészt a „költségalapúság és a díjak ellenőrizhetősége” kötelezettség körében teljesítendő TD-LRIC költségmodell elkészítéséhez és benyújtásához fűződő kötelezettség teljesítésének tartalmát és formáját határozzák meg. A jelen határozat indokolása is magán hordozza a Határozat tárgyának sajátosságából fakadó jellemzőket, melyek szerint a jelen határozat indokolásában meghatározásra, valamint részletesen bemutatásra kerül a piacmeghatározás, a piacelemzés, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosításának, valamint a jelen határozat rendelkező részében meghatározott kötelezettségek értékelésének menete, amely a jelen határozat rendelkező részében előírt egyes kötelezettségek részletes indokolásával zárul.

A jelen határozatban megmutatkozó hatósági döntés indokolása azon túl, hogy magában foglalja a hatósági eljárás egészének folyamatát, együttesen, összefüggésében tartalmazza a ténybeli, azaz a hatóság által feltárt releváns közgazdasági és műszaki tényállási elemeket, a tényállás tisztázásának rendszerét, a tények, bizonyítékok hatósági

jogalkalmazáshoz szükséges értékelését, és a tényekből az egyedi ügyre levonható következtetéseket, valamint a jogi indokolást is, amelynek keretében az érdemi döntéshez, jogérvényesítéshez vezető valamennyi eljárási és anyagi jogi norma tételesen és részletezően megjelölésre került, és azok egyedi ügyre vonatkozó alkalmazása, értelmezése, tartalma és jelentősége is egyértelműen szerepel a határozatban. Ezen túlmenően a jelen határozat indokolásában részletesen és külön kitértem a jelen határozat meghozatala során alkalmazott, összetett mérlegelési szempontrendszerre, a mérlegelést megalapozó tényállási elemekre, a mérlegelési jogkört biztosító jogszabályi keretekre, valamint az egyedi ügy tényállásán és a vonatkozó jogi normákon alapuló jogalkalmazói érdemi mérlegelés, értékelés bemutatására is.

A tárgybani eljárásban a döntés meghozatala érdekében elvégzett részletes elemzést az Indokolás „A” fejezete tartalmazza, az alábbiak szerint:

- I. Az adott piac meghatározása és érintettségének megállapítása
- II. Piacelemzés, JPE szolgáltatók azonosítása
- III. Kötelezettségek kirovása.

A jelen határozat indokolása „A” fejezetének II. része szerint lefolytatott vizsgálatok alapján, a jelentős piaci erejűként azonosított szolgáltatókra az Eht.-nak a „Jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók kötelezettségei” című XII. fejezetében meghatározott, és azok közül a Tanács DH-26154-28/2007. számú határozatában kirótt kötelezettségek közül jelen határozattal az átláthatóság, a számviteli szétválasztás, a költségalapúság és díjak ellenőrizhetősége kötelezettséget, valamint a hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettségeket módosítottam, illetve előírtam, az egyenlő elbánás kötelezettséget fenntartottam, illetve előírtam a rendelkező részben foglaltak szerint.

Az átláthatóság kötelezettség pontos tartalmát és az annak alkalmazására vonatkozó részletes szabályokat jelen határozat rendelkező részének A) pontja, az egyenlő elbánás kötelezettség pontos tartalmát jelen határozat rendelkező részének B) pontja, a költségalapúság és díjak ellenőrizhetősége kötelezettség pontos tartalmát és az annak alkalmazására vonatkozó részletes szabályokat jelen határozat rendelkező részének C) pontja, a hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettség pontos tartalmát és az alkalmazására vonatkozó részletes szabályokat jelen határozat rendelkező részének D) pontja, míg a számviteli szétválasztási kötelezettséget jelen határozat rendelkező részének E) pontja tartalmazza.

Az Eht. 20. § (1) bekezdés a), b) és c) pontja alapján a Hatóság és a versenyhatóság az elektronikus hírközlési piaci versenyt érintő kérdésekben a verseny védelmének következetes érvényre juttatása, illetve az egységes jogalkalmazás előmozdítása érdekében szorosan együttműködik, így különösen az elektronikus hírközlési piac érintett piacainak meghatározásával, az érintett piacon fennálló verseny elemzésével, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosításával és a rájuk vonatkozó kötelezettségek előírásával kapcsolatos eljárásokban. E kötelezettségének megfelelően a tárgybani eljárás során megvalósult a Gazdasági Versenyhivatallal (a továbbiakban: **GVH**) történő együttműködés, egyeztetés, ennek során a versenyhatóság szakmai álláspontját megismertem. Az együttműködés részletei a határozat Indokolásának „B” fejezetében kerülnek kifejtésre.

Az Eht. 2011. augusztus 3. napját megelőzően hatályos 36. § (1) bekezdésében meghatározott egyeztetési kötelezettségének (nemzeti konzultáció) eleget téve 2011. február 24-én a Hatóság internetes oldalán, illetve 2011. március 18-án a Hivatalos Értesítő 22. számában közzétettem a határozat tervezetét.

A határozattervezetnek a Hatóság internetes oldalán történő közzétételétől számítva 20 nap állt az érdekeltek rendelkezésére az észrevételeik megtételére.

A UPC 2011. március 16. napján benyújtott kérelmében a HF/1948-1/2011. számú – 2011. február 24. napján közzétett – határozattervezettel kapcsolatos észrevételeire vonatkozó benyújtási határidő meghosszabbítását kérte, amely kérelmet – az ügyfeleket a Ket. 51. § (1) bekezdése alapján megillető nyilatkozattételi jog gyakorlásáról való tájékoztatás mellett – a HF/1948-4/2011. számú végzésemben elutasítottam.

A határozattervezetre a nemzeti konzultáció során, az Eht. 2011. augusztus 3. napját megelőzően hatályos 36. § keretében beérkezett észrevételek feldolgozását, a figyelembe vett, illetve a figyelembe nem vett észrevételeket, valamint azok figyelmen kívül hagyásának indokait ezen határozat Indokolásának „C” fejezete tartalmazza.

Az érdekeltekkel történő egyeztetés lefolytatását követően, az Eht. 2011. augusztus 3. napját megelőzően hatályos 65. § (1) bekezdése alapján a tárgybani határozat tervezete részletes indokolással együtt 2011. május 20-án megküldésre került az Európai Bizottságnak és a tagállami elektronikus hírközlési szabályozó hatóságoknak. A határozattervezetben foglaltak ugyanis hatással lehetnek a tagállamok közötti kereskedelemre, tekintettel a Keretirányelv⁴ (38) szakaszára, mely alapján, a tagállamok közötti kereskedelmet érintő intézkedések olyan intézkedések, amelyek közvetlen, vagy közvetett, tényleges vagy potenciális befolyást gyakorolhatnak a tagállamok közötti kereskedelem áramlására oly módon, amely az egységes piac akadályát képezheti. Ezek közé olyan intézkedések tartoznak, amelyek jelentős hatást gyakorolnak a más tagállamokban található üzemeltetőkre, vagy felhasználókra, így például amelyek a más tagállamok felhasználóira érvényes árakat érintik.

Jelen határozatot az Európai Bizottság és a tagállami elektronikus hírközlési szabályozó hatóságok által a tervezetekre tett észrevételek, kifogások figyelembevételével hoztam meg.

A részletes indokolásra, illetve a megküldésre vonatkozó szabályokra irányadóak az Európai Bizottságnak a „piacelemzés eredményeinek a Bizottsághoz való eljuttatásával (notifikáció) kapcsolatos eljárásról, a kapcsolatos határidőkről és a Bizottsággal való konzultáció módjáról” szóló, 2008. október 15-én kiadott ajánlásában [C(2008) 5925final] foglaltak. Ezen eljárás részletei e határozat Indokolásának „D” fejezetében kerülnek kifejtésre.

A jogorvoslati tájékoztatás az Eht. 45. § (1) és (3) bekezdésén, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 72. § (1) bekezdés da) pontján, valamint a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 338. § (1)-(2) bekezdésén alapul.

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 2002/21/EK Irányelve az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások közös keretszabályozásáról

A. fejezet

I. PIACMEGHATÁROZÁS

I.1. A piacmeghatározás menete

A piacmeghatározás során a „Hívásvégződtetés egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban” piac vizsgálatából indultam ki, a R. 1. számú mellékletében szereplő piac elnevezésnek megfelelően.

A piacmeghatározás első lépéseként, a szolgáltatási piac azonosítása során a jogszabályokban meghatározott fogalmakat alapul véve, meghatároztam a piacmeghatározás kiindulópontjául szolgáló szolgáltatások pontos tartalmát, vizsgáltam a piacon bejelentett, ténylegesen nyújtott szolgáltatásokat.

Ezt követően azonosítottam a vizsgált nagykereskedelmi piachoz tartozó kiskereskedelmi piacot, majd a kiskereskedelmi és a nagykereskedelmi piacon egyaránt elvégzett keresleti és kínálati helyettesítési elemzéssel megvizsgáltam, hogy a piacmeghatározás első lépésében azonosított, a piacmeghatározás kiindulópontját jelentő szolgáltatásnak vannak-e helyettesítő szolgáltatásai, amelyek a vizsgált szolgáltatási piac határaitra hatást gyakorolhatnak.

A vizsgált szolgáltatási piac meghatározása után került sor a piac földrajzi határainak megállapítására.

A piac meghatározását követően megvizsgáltam, hogy a piac az ex ante szabályozás szempontjából érintett piacnak tekinthető-e a Magyar Köztársaság területén.

I.2. Fogalom meghatározások

A „Hívásvégződtetés egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban” nagykereskedelmi piac vizsgálatához a kiindulási alapot az Eht. 188. §-ában szabályozott fogalmak közül a 7., 11., 13., 14., 15., 16., 18., 22., 25., 27., 34., 35., 36., 37., 40., 41., 42., 50., 53., 55., 56., 57.a), 66., 68., 69., 84., 86., 87., 89., 97. 111. pontokban⁵, valamint a Hszr. 3. § (1) bekezdése 1-7., 9-16., 18-20. pontjaiban, (2) bekezdése 1.1., 1.3. pontjaiban és a 36. § (4) bekezdés a) és b) alpontjaiban szereplő meghatározások jelentették.⁶

⁵ Az Eht. 188. § 16., 35., 36., 41., 56., 68., 69., 86., 111. pontjainak az egyes elektronikus hírközlési tárgyú törvények módosításáról szóló 2011. évi CVII. törvény által módosított, 2011. augusztus 3-ától hatályos szövege szerint.

⁶ A piacelemzési eljárás során a Hatóság a 2011. augusztus 3. napját megelőzően hatályos Eht. 188. § 5., 54., 98., 102. pontjaiban meghatározott definíciókat az ott foglalt tartalommal is figyelembe vette, melyeket az Eht. 2011. augusztus 3. napját követően hatályos szövege nem vagy módosított tartalommal szabályoz.

I.3. Kiinduló szolgáltatás és releváns jellemzőinek vizsgálata

A szolgáltatási piac meghatározása során a kiinduló szolgáltatás azonosításánál a R. 1. számú mellékletében, illetve a Bizottság releváns piacokról szóló 2007/879/EC Ajánlásának (a továbbiakban: „**Ajánlás**”) mellékletében szereplő „Hívásvégződtetés egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban” elnevezésű nagykereskedelmi piacból indultam ki. A kiinduló szolgáltatás meghatározása során figyelembe vettem továbbá az Ajánlás mellékletében a piacfelsorolásban jelen piacra vonatkozóan meghatározott követelményt, mely szerint: „Ezen ajánlás alkalmazásában a hívásvégződtetés magában foglalja a helyi hívástovábbítást, és úgy kell meghatározni, hogy nemzeti szinten összhangban legyen a helyhez kötött nyilvános telefonhálózaton nyújtott híváskezdeményezések és tranzitszolgáltatások piaca számára kijelölt határokkal.”⁷

Az elmondottak alapján, az Eht. értelmező rendelkezései között található meghatározással összhangban, kiinduló szolgáltatásként a „Hívásvégződtetés egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban” forgalmi szolgáltatást (a továbbiakban: „**Hívásvégződtetés forgalmi szolgáltatás**”) azonosítottam, ahol a „Hívásvégződtetés” megfelel az Eht. 188. § 53. pontjában definiált forgalmi szolgáltatásnak, míg a „nyilvános helyhez kötött telefonhálózat” tartalma megfelel az Eht. 188. § 42. pontjában található meghatározásnak.

A kiinduló szolgáltatás ennek megfelelően: bármely szolgáltató előfizetői által kezdeményezett hívások eljuttatása az összekapcsolási ponttól a hívott előfizető hozzáférési pontjára.

A kiinduló szolgáltatás Eht. szerinti meghatározása technológiasemleges. Ez azt jelenti, hogy a kiinduló szolgáltatás az összekapcsolás technológiai megvalósításától függetlenül magában foglal minden, a definíciónak (ti. hívás eljuttatása az összekapcsolási ponttól az előfizető hozzáférési pontjára) megfelelő szolgáltatást. Ennek megfelelően a hívásvégződtetés szolgáltatást egyformán értelmezem abban az esetben, ha az összekapcsolás szabványos PSTN interfészen, valamint ha IP alapú vagy egyéb technológiájú csatlakozáson történik.

A kiinduló szolgáltatás Jogosult Szolgáltatók általi igénybevételehez a gyakorlatban további, kiegészítő szolgáltatások igénybevételeire van szükség. Ilyenek lehetnek többek között:

- forgalom mérés és a forgalmi díjak számlázása a szolgáltatást igénybevevő Jogosult Szolgáltató felé;
- hordozott szám hívása esetén jogszabályban előírt együttműködés az igénybevevő szolgáltatóval⁸;
- együttműködés a szolgáltatást igénybevevő szolgáltatóval a hibakeresés és a hibaelhárítás terén;
- a Hszr. V. fejezete szerinti kiegészítő szolgáltatások.

⁷ For the purposes of this Recommendation, call termination is taken to include call conveyance, delineated in such a way as to be consistent, in a national context, with the delineated boundaries for the market for call origination and the market for call transit on the public telephone network provided at a fixed location.”

⁸ A számhordozhatóság szabályairól szóló 46/2004. (III.18.) Korm. rendelet 3. § (7) bekezdése

A kiinduló szolgáltatás azonosítása után megvizsgáltam a kiinduló szolgáltatásnak megfelelő tartalmú, bejelentett, ténylegesen nyújtott szolgáltatásokat. A vizsgált időszakban harminchét szolgáltatót azonosítottam, amelyek tényleges szolgáltatást nyújtottak, vagyis helyhez kötött hívásvégződtetési forgalommal rendelkeztek az adatszolgáltatáskor. Ezek a következők:

- Magyar Telekom,
- Invitel,
- UPC,
- DIGI Távközlési és Szolgáltató Kft.,
- GTS Hungary Távközlési Kft.,
- FiberNet Kommunikációs Zrt.,
- Triotel Távközlési Kft.,
- Tarr Építő-, Szolgáltató- és Kereskedelmi Kft.,
- PR-TELECOM Távközlési, Kereskedelmi és Szolgáltató Zrt.,
- ViDaNet Kábeltelevíziós Szolgáltató Zrt.,
- TvNetWork Telekommunikációs Szolgáltató Nyrt.,
- Dunakanyar-Holding Pénzügyi Tanácsadó és Szolgáltató Kft.,
- Business Telecom Távközlési Kft.,
- DUNAWEB Távközlési Kft.,
- RubiCom Távközlési Zrt.,
- Actel Távközlési Zrt.,
- Optanet Szolgáltató Kft.,
- Interware Internet Szolgáltató Zrt.,
- DKTV Távközlési Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.,
- Zalaegerszegi Elektromos Karbantartó és Kereskedelmi Zrt.,
- Fone Távközlési, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.,
- Parisat Távközlési és Szolgáltató Kft.,
- BT Limited Magyarország Fióktelepe,
- JUROP Telekom Telekommunikációs Egyéni Cég,
- MagNetCom Kft.,
- Isis-Com Kft.,
- Fonetcom Kft.,
- Pendola TeleCom Kft.,
- Győr-Net Kft.,
- N-System Kft.,
- Wnet Internet Távközlési Szolgáltató Kft.,
- Wnex Kft.,
- Biatorbágyi Kábeltévé Kft.,
- RADIOLAN Kft.,
- Pendola Invest Kft.,
- InterNet-X Magyarország Kft.,
- Microsystem Kecskemét Kft.

A fentiek közül több szolgáltató esetében megállapítottam, hogy szolgáltatásait IP protokoll szerint működő előfizetői hozzáféréseken keresztül nyújtja, azonban szolgáltatás-bejelentése

telefonszolgáltatást is magában foglal, továbbá a hívásokat előfizetőinél az ANFT által meghatározott címzési eljárással végződött azok helyhez kötött hozzáférésein, így az általuk nyújtott szolgáltatás megfelel a kiinduló szolgáltatás korábban ismertett technológiasemleges definíciójának.

I.4. CPP-elv hatása

A végződöttési piacok vizsgálata során kiemelt figyelmet kap a hívó fél fizet elvének (CPP-elv) vizsgálata.

A CPP-elv szerint a hívás teljes költségét magában foglaló hívásdíjat a hívást kezdeményező előfizető viseli. A hívás díját a hívó előfizető szolgáltatója határozza meg; a hívott félnek e szolgáltatási díj mértékére semmiféle ráhatása nincs. A hívó fél szolgáltatójának hívással kapcsolatos költségei között a végződöttetésért kifizetett díj is szerepel. A hívásvégződöttetési díj a hívott fél szolgáltatójának a végződöttetési díja, tehát a hívásvégződöttetés díját végső soron az határozza meg, hogy a hívott előfizető melyik szolgáltatót választotta. Mivel a végződöttetési díjat nem a hívott fél fizeti, hanem a hívó fél szolgáltatója, a végződöttető szolgáltatóra nem nehezedhet saját fogyasztói felől nyomás a végződöttetési díjainak alacsonyan tartására.

A nagykereskedelmi piacon hasonló hatások érvényesülnek. A végződöttetési piacon a hívásvégződöttetés szolgáltatást vásárló szolgáltatók kényszerhelyzetben vannak, hiszen kénytelenek az előfizetőikhez érkező hívásokat végződöttetni. A CPP-elv érvényesülése tehát alkalmas olyan hatások kiváltására, amelyek arra ösztönzik a piaci szereplőket, hogy saját hívásvégződöttetési díjaikat tartósan a versenyalapú (határköltség-alapú) díjszint felett tartásuk. Erre a magatartásra annál is inkább ösztönözve vannak, mivel a magas végződöttetési díjak terheit a versenytárs szolgáltatók, végső soron azok előfizetői viselik.

A helyettesítési vizsgálatok során kiemelt fontossága van a CPP-elv figyelembe vételének, hiszen az elmondottak alapján hozzájárulhat, hogy egy (a hipotetikus monopolista teszt logikájának megfelelő) 5-10%-os tartós áremelkedés hatására se keresleti, se kínálati oldalon ne jelenjenek meg olyan helyettesítő szolgáltatások, amelyek megakadályozzák, hogy az áremelés profitot eredményezővé váljon.

A CPP-elv hatásait vizsgálva megállapítottam, hogy az elv érvényesülése már elvileg, önmagában is valószínűsíti, hogy a helyhez kötött telefonszolgáltatók hívásvégződöttetési díjaikat a fogyasztóktól nagymértékben függetlenül képesek meghatározni. A CPP-elv megváltoztatása sem az Európai Unió szabályozásában, illetve a tagállami gyakorlatban, sem Magyarországon a vizsgált időszakon belül nem várható, ezért az ismertett helyzetben sem várható változás a vizsgált időtávon belül.

I.5. A nagykereskedelmi piachoz kapcsolódó kiskereskedelmi piac vizsgálata

I.5.1. Kapcsolódó kiskereskedelmi piacok

A piacmeghatározás során a 3. számú vizsgált nagykereskedelmi piachoz tartozó kiskereskedelmi piacot is megvizsgáltam, mivel a kiskereskedelmi piacon lehetséges

helyettesítés általában befolyásolja a nagykereskedelmi piac határait. Az elektronikus hírközlési nagykereskedelmi szolgáltatások többségére ugyanis a származtatott jelleg a jellemző. Nevezetesen a kiskereskedelmi igény felmerülésekor keletkezik a nagykereskedelmi szolgáltatás iránti igény (hívásvégződtetés, hurokbérlet, bitfolyam, stb.).

A kapcsolódó kiskereskedelmi piac meghatározása során az I.3. pontban meghatározott kiinduló szolgáltatásból indultam ki.

Megállapítható, hogy a hívásvégződtetés nagykereskedelmi szolgáltatáshoz nem tartozik olyan kiskereskedelmi piac, ahol a hívásvégződtetés szolgáltatás önálló termékként megjelenne. A vizsgált kiskereskedelmi piac magába foglalja az összes olyan kiskereskedelmi piacot (illetve azok részeit), amelyek a helyhez kötött telefonhálózatban végződtetett hívásokon alapuló kiskereskedelmi szolgáltatásokat is tartalmaznak.

A kiskereskedelmi piac azonosítása után megvizsgáltam a nagykereskedelmi árváltozás kiskereskedelmi szintű helyettesítési hatásait mind keresleti, mind kínálati oldalról.

I.5.2. Keresleti helyettesítés

A kiskereskedelmi piaci helyettesítés vizsgálata során arra keressük a választ, hogy a nagykereskedelmi termék árának egy kismértékű (10-15%), de jelentős és tartós emelkedése hatására a fogyasztók a kiskereskedelmi piacon áttérnek-e valamely alternatív megoldás (pl. helyhez kötött telefon hívása helyett mobil telefon hívása) igénybevételére.

A kapcsolódó kiskereskedelmi piacokra egyöntetűen jellemző, hogy a helyhez kötött telefonhálózatokba induló hívások díját a hívást indító előfizető szolgáltatója határozza meg. Ennél a szolgáltatónál költségként jelentkezik ugyan a hívásvégződtetés díja, de a nagykereskedelmi költség és a kiskereskedelmi ár változása között a kapcsolat több okból kifolyólag közvetett. Egyrészt a helyhez kötött hívásvégződtetés díja a kiskereskedelmi termék költségeinek csekély hányadát teszi ki, így a nagykereskedelmi termék árának 10-15%-os emelkedése a kiskereskedelmi árban elhanyagolható emelkedést okoz. Másrészt egy esetleges hívásvégződtetési díjváltozást a hívásvégződtetést megvásárló szolgáltató a hívásindítás kiskereskedelmi díjában saját belátása vagy üzletpolitikája szerint érvényesíthet. Ennek megfelelően a hívásvégződtetési díj változását, akkor is, ha az jelentős (pl. az SSNIP tesztekre jellemző 10-15%), a hívást indító előfizetők csak közvetetten, vagy egyáltalán nem érzékelik. Emiatt az a készletük, hogy esetleg alternatív megoldásokat keressenek a helyhez kötött hálózatban végződtetett hívások helyett, elvileg is nagyon áttételes, és meghatározó módon nem a hívásvégződtetési díjat megállapító szolgáltatótól, hanem saját szolgáltatójuktól függ.

A gyakorlatban a helyhez kötött hívásvégződtetési forgalom túlnyomó része belföldi helyhez kötött és mobil hálózatból származik. (A mintegy 10%-ot kitevő nemzetközi irányból végződtetett forgalomban a belföldinél jellemzően magasabb díjakat alkalmazó nemzetközi díjszabásban még érzékelhetetlenebb a hívó részére egy esetleges hívásvégződtetési díjváltozás.)

A nagykereskedelmi termék ára és a kapcsolódó kiskereskedelmi termék ára közötti közvetett kapcsolat alapján tehát a nagykereskedelmi termék árának egy kismértékű (10-15%), de jelentős és tartós emelkedése esetén nem valószínű, hogy a díjnövekedés a

fogyasztók számára érzékelhetően és beazonosíthatóan megjelenne a kiskereskedelmi termék árában, így nem valószínű, hogy áttérnének valamely alternatív megoldásra. Ennek ellenére megvizsgáltam azt a feltételezett esetet is, amikor a fogyasztó számára a nagykereskedelmi termék árának emelkedése egyértelműen és érzékelhetően megjelenik a kiskereskedelmi termék árában.

Amennyiben egy helyhez kötött telefonszolgáltatást nyújtó vállalkozás megemelné a hívásvégződtetési díját és ez érzékelhetően megjelenne a hívást indító helyhez kötött vagy mobil előfizető díjában, akkor elvileg ez az előfizető készítené arra, hogy vezetékes telefon helyett mobiltelefonon hívja az elérni kívánt személyt. A vizsgálatok során külön kezelttem azt az esetet, ha a hívásindítás helyhez kötött, illetve ha mobiltelefonról történik.

Helyhez kötött hívásindítás végződtetése

Jellemző a magyarországi helyhez kötött kiskereskedelmi telefon díjszabásra, hogy mobiltelefont lényegesen többbe kerül felhívni, mint egy (akár országos díjszabás szerinti) helyhez kötött telefont. (Jellemző példaként a Magyar Telekom népszerű „Felező” lakossági díjcsomagjában 10 Ft/perc a helyhez kötött országos, 65 Ft/perc a mobil irányok hívása. Ugyanez az üzleti „Grátis 500” díjcsomagban 8-15 Ft/perc, illetve 65 Ft/perc.) Emiatt, ha 10-15%-kal emelkedne is valamely helyhez kötött nagykereskedelmi hívásvégződtetési díj, és az maradéktalanul megjelenne a kiskereskedelmi hívásindítás díjában (a korábban leírtak alapján természetesen jóval alacsonyabb százalékos növekedést eredményezve), még akkor is jelentősen olcsóbb maradna a helyhez kötött telefon felhívása, mint helyette mobiltelefont hívni.

Az a hívást indító helyhez kötött előfizető tehát, aki korábban helyhez kötött telefont hívott, a hívásvégződtetési díj megemelése után sem választaná gazdasági megfontolások alapján a mobiltelefon hívását, vagyis semmiféle nyomást nem volna képes gyakorolni a hívásvégződtetési díjat megemelő szolgáltatóra.

Mobil hívásindítás végződtetése

A publikus díjcsomagokat tekintve a hívásirány szerinti tarifa-megkülönböztetés általánosan nem jellemző a magyarországi mobil szolgáltatók gyakorlatában. Ez azt jelenti, hogy jellemzően, és a leggyakrabban alkalmazott díjcsomagokban egyre inkább nem különböztetik meg a hívásdíjat aszerint, hogy a hívás belföldi mobil- vagy helyhez kötött telefonra irányul. (Természetesen a rendkívül változatos díjcsomag-kínálatban található olyan, amely megkülönbözteti a belföldi mobil és helyhez kötött hívásirányt, de ezekben az esetekben viszont az jellemző, hogy a helyhez kötött irány hívása kerül többbe.) Ennek ellenére van ez így, hogy a mobil hívásvégződtetés költsége, és így a (szabályozott) díja is lényegesen magasabb (többszörös), mint a helyhez kötött hívásvégződtetésé. (Ez is azt támasztja alá, hogy a kiskereskedelmi díjszabás jellemzően nem a nagykereskedelmi költségeket tükrözi vissza.) Nem valószínű tehát, hogy egy esetleges 10-15%-os helyhez kötött végződtetési díjemelés miatt a mobil szolgáltatók lemondanának az előfizetők számára könnyen átlátható, jól kommunikálható, egyszerűbb számlázást biztosító, a hívásirányokat nem megkülönböztető kiskereskedelmi díjazásról. Különösen igaz ez annak

tükrében, hogy a mobiltelefonról indított hívások csupán 4,6%-a végződik helyhez kötött telefonon.

Mindez viszont azt eredményezi, hogy a mobil előfizetők egyáltalán nem érzékelnék az esetleges helyhez kötött végződtetési díjemelést, így semmiféle gazdasági késztetésük nem lenne arra, hogy az eddig hívott helyhez kötött telefonok helyett mobiltelefonokat kezdjenek hívni, ezáltal semmiféle nyomás nem nehezedne a helyhez kötött szolgáltatóra a díjmelés elhalasztására.

Tekintettel a CPP elvre, valamint arra, hogy a helyhez kötött hívásvégződtetési nagykereskedelmi piacon történő feltételezett áremelés a helyhez kötött hívásindítás esetében csak áttételesen és esetlegesen, a mobil hívásindítás esetében pedig feltételezhetően egyáltalán nem jelenik meg a kiskereskedelmi díjakban, és hogy a helyhez kötött hívásindítás esetében még akkor sem válik vonzóbbá gazdasági megfontolások alapján a mobil telefon hívása a helyhez kötött telefon helyett, ha megemelkedik a kiskereskedelmi hívásdíj helyhez kötött irányban, megállapítható, hogy a kiskereskedelmi piacokon nem mutatható ki olyan hatás, amely egy esetleges helyhez kötött hívásvégződtetési díjmelés esetén az előfizetőket arra késztené, hogy a helyhez kötött hívásokat mobil hívásokkal helyettesítsék. A leírtak alapján a kapcsolódó kiskereskedelmi piacon nem azonosítottam helyettesítési lehetőségeket.

I.5.3. Kínálati helyettesítés

A kínálati helyettesítés elemzése annak a vizsgálatát jelenti, hogy egy kismértékű, de jelentős és tartós áremelkedés hatására az adott piacon nem aktív vállalkozások belátható időn belül⁹ belépnek a piacra. Amennyiben ilyen vállalkozások léteznek, az a keresleti helyettesítésre vonatkozó vizsgálatok során meghatározott piac határainak módosítását indokolhatja.

Mivel az adott, ANFT szerinti címezés alapján a hívást csak saját szolgáltatója képes továbbítani az előfizetőhöz, erre a potenciális új belépők fizikailag nem képesek, ezért **a vizsgált kiskereskedelmi piacon nem azonosítottam kínálati helyettesítési lehetőséget.**

A kiskereskedelmi piac vizsgálata során megállapítottam, hogy nincsenek helyettesítési lehetőségek, ezért sem keresleti, sem kínálati oldalról nem szélesítettem a *Hívásvégződtetés egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban* nagykereskedelmi piachoz tartozó kiskereskedelmi piacot. Ennek megfelelően a nagykereskedelmi piacon fennálló helyettesítés vizsgálata során az Ajánlásban 3. számmal jelölt „Hívásvégződtetés egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban” nagykereskedelmi piacot vizsgáltam.

I.6. A nagykereskedelmi piac vizsgálata

A helyettesítés vizsgálata során áttekintettem, hogy a nagykereskedelmi piacon előfordulnak-e olyan helyettesítési lehetőségek, amelyek a vizsgált piac határainak bővítését indokolnák.

⁹ A belátható idő meghatározása az adott piac jellemzőitől függ, a vizsgálat során 1-2 éves időtáv volt a feltételezés

I.6.1. Keresleti helyettesítés

A nagykereskedelmi piacon szolgáltatók állnak egymással szemben, ezért a keresleti helyettesítés vizsgálata során a végződtetést igénybe vevő szolgáltatók választási lehetőségeit elemeztem. A nagykereskedelmi piacon a mobilszolgáltatók és a helyhez kötött telefonszolgáltatók részéről megjelenő kereslet származtatott keresletnek tekinthető, amely ügyfeleik híváskezdeményezéséből fakad.

A szolgáltatóknak ugyanis továbbítaniuk kell ügyfeleik hívását és ennek során nincs választási (és helyettesítési) lehetőségük a végződtetési szolgáltatás igénybevétele tekintetében, mivel adott helyhez kötött hívószámra csak az adott számhoz tartozó hálózat szolgáltatója képes a hívást továbbítani. A keresleti helyettesítés tehát a nagykereskedelmi piacon nem lehetséges.

A nagykereskedelmi piac vizsgálata során megállapítottam, hogy a vizsgált piacon nincsen keresleti oldali helyettesítési lehetőség, amely a piac határait bővítené. Ennek megfelelően keresleti oldalról nem bővítettem a szolgáltatási piacot.

I.6.2. Kínálati helyettesítés

A kínálati helyettesítés tekintetében a nagykereskedelmi piacon is érvényesek a korábban a kiskereskedelmi piaci kínálati helyettesítés kapcsán leírt megállapítások. Tehát a kínálati helyettesítést alapvetően lehetetlenné teszi az a helyzet, hogy egyik helyhez kötött szolgáltató sem képes egy másik szolgáltatóhoz tartozó előfizetőnél hívást végződtetni. Ezen a helyzeten új szolgáltatók megjelenése sem változtatna.

A nagykereskedelmi piac vizsgálata során megállapítottam, hogy a vizsgált piacon nincsen kínálati oldali helyettesítési lehetőség. Ennek megfelelően kínálati oldalról nem bővítettem a szolgáltatási piacot.

I.7. „Hívásvégződtetés egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban” szolgáltatási piac tartalma

A korábbiakban ismertetett részletes kiskereskedelmi és nagykereskedelmi piaci helyettesítési vizsgálatok alapján a R. 1. sz. mellékletének 3. pontjában található „Hívásvégződtetés egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban” szolgáltatási piachoz tartozóként az I.3. pontban technológiasemleges módon meghatározott „Hívásvégződtetés egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban” forgalmi szolgáltatást azonosítottam.

A vizsgált időszakban (2008) harminchét szolgáltatót azonosítottam, amelyek tényleges szolgáltatást nyújtottak, vagyis helyhez kötött hívásvégződtetési forgalommal rendelkeztek az adatszolgáltatáskor. Ennek megfelelően a következő harminchét elkülönült szolgáltatási piacot határoztam meg:

1. Hívásvégződtetés a Magyar Telekom Távközlési Nyrt. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában;
2. Hívásvégződtetés az Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában;

3. Hívásvégződtetés a UPC Magyarország Telekommunikációs Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában;
4. Hívásvégződtetés a DIGI Távközlési és Szolgáltató Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában;
5. Hívásvégződtetés a GTS Hungary Távközlési Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában;
6. Hívásvégződtetés a FiberNet Kommunikációs Zrt. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában;
7. Hívásvégződtetés a Triotel Távközlési Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában;
8. Hívásvégződtetés a Tarr Építő-, Szolgáltató- és Kereskedelmi Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában;
9. Hívásvégződtetés a PR-TELECOM Távközlési, Kereskedelmi és Szolgáltató Zrt. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában;
10. Hívásvégződtetés a ViDaNet Kábeltelevíziós Szolgáltató Zrt. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában;
11. Hívásvégződtetés a TvNetWork Telekommunikációs Szolgáltató Nyrt. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában;
12. Hívásvégződtetés a Dunakanyar-Holding Pénzügyi Tanácsadó és Szolgáltató Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában;
13. Hívásvégződtetés a Business Telecom Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában;
14. Hívásvégződtetés a DUNAWEB Távközlési Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában;
15. Hívásvégződtetés a RubiCom Távközlési Zrt. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában;
16. Hívásvégződtetés az Actel Távközlési Zrt. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában;
17. Hívásvégződtetés az Optanet Szolgáltató Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában;
18. Hívásvégződtetés az Interware Internet Szolgáltató Zrt. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában;
19. Hívásvégződtetés a DKTV Távközlési Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában;
20. Hívásvégződtetés a Zalaegerszegi Elektromos Karbantartó és Kereskedelmi Zrt. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában;
21. Hívásvégződtetés a Fone Távközlési, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában;

22. Hívásvégződtetés a Parisat Távközlési és Szolgáltató Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában;
23. Hívásvégződtetés a BT Limited Magyarország Fióktelepe nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában;
24. Hívásvégződtetés a JUROP Telekom Telekommunikációs Egyéni Cég nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában;
25. Hívásvégződtetés a MagNetCom Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában;
26. Hívásvégződtetés az Isis-Com Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában;
27. Hívásvégződtetés a Fonetcom Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában;
28. Hívásvégződtetés a Pendola TeleCom Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában;
29. Hívásvégződtetés a Győr-Net Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában;
30. Hívásvégződtetés az N-System Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában;
31. Hívásvégződtetés a Wnet Internet Távközlési Szolgáltató Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában;
32. Hívásvégződtetés a Wnex Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában;
33. Hívásvégződtetés a Biatorbágyi Kábeltévé Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában;
34. Hívásvégződtetés a RADIOLAN Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában;
35. Hívásvégződtetés a Pendola Invest Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában;
36. Hívásvégződtetés az InterNet-X Magyarország Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában;
37. Hívásvégződtetés a Microsystem Kecskemét Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában.

I.8. A piac földrajzi kiterjedésének meghatározása

Amennyiben a piacelemzés során felmerül, hogy az adott piacon a versenyfeltételek nem tekinthetők homogénnek, akkor részletes elemzést kell lefolytatni azon földrajzi egységek azonosítására, amelyekben belül a verseny homogén.

A „Hívásvégződtetés egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban” elnevezésű nagykereskedelmi piac esetében ez az általános elv sajátosan érvényesül. A vizsgált piac megnevezése meghatározza a homogén versenyfeltételekkel rendelkező földrajzi területet, amely maga a teljes egyedi hálózat, hiszen azon kívül a szolgáltató nyilvánvalóan nem tudja szolgáltatását nyújtani, azon belül viszont a szolgáltató előfizetői számára más szolgáltató nem tudja a végződtetési szolgáltatást nyújtani.

Ebből következően a meghatározott szolgáltatási piacoknak megfelelő hálózatok kiterjedése határozza meg az adott piacok földrajzi kiterjedését. (Ezek a földrajzi piacok a hálózatok kiépítettségének függvényében jellemzően egymással átfedésben vannak.)

A fent leírtaknak megfelelően minden egyes azonosított szolgáltatási piac földrajzi kiterjedése megegyezik a szolgáltatási piachoz tartozó szolgáltató nyilvános helyhez kötött telefonhálózatának kiterjedésével.

Az 1. táblázat a hozzáférések száma és a kapcsolóeszközök állománya alapján összefoglalóan mutatja be az azonosított harminchét szolgáltatási piac földrajzi kiterjedését. E táblázat megadja a piac szolgáltatóját és tájékoztatás céljából azokat a számozási területeket is, amelyekben a szolgáltatónak előfizetői vannak, és amely előfizetőkhez képes telefonhívások végződtesére. Hangsúlyozandó, hogy egy azonosított földrajzi piac mindenkor az adott szolgáltató teljes hálózatát jelenti, tehát ha valamely szolgáltató szolgáltatási területe változik (akár bővül, akár szűkül) a táblázatban megadott körzetszámokhoz képest, akkor annak megfelelően változik az adott piac földrajzi kiterjedése is.

Földrajzi piacok	A piac szolgáltatója	Számozási területek hívószámai
1. földrajzi piac	Magyar Telekom	1, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 56, 57, 59, 62; 63, 66, 68, 69, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 82, 83, 84, 85, 87, 88, 89, 92, 93, 94, 95, 96, 99
2. földrajzi piac	Invitel	1, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 42; 44, 46, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 56, 57, 59, 62, 63, 66, 68, 69, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 82, 83, 84, 85, 87, 88, 89, 92, 93, 94, 95, 96, 99
3. földrajzi piac	UPC	1, 22, 23, 25, 28, 29, 32, 34, 36, 37, 42, 46, 48, 52, 56, 72, 76, 87, 88, 93, 94, 99
4. földrajzi piac	DIGI Távközlési és Szolgáltató Kft.	1, 22, 25, 32, 33, 34, 37, 42, 46, 52, 56, 72, 77, 88, 96
5. földrajzi piac	GTS Hungary Távközlési Kft.	1, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 32, 34, 35, 36, 37, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 56, 59, 62, 63, 66, 68, 69, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 82, 83, 84, 85, 87, 88, 89, 92, 93, 94, 95, 96, 99
6. földrajzi piac	FiberNet Kommunikációs Zrt.	1, 22, 23, 25, 26, 28, 33, 34, 35, 36, 44, 48, 49, 52, 53, 54, 56, 59, 63, 66, 69, 72, 73, 76, 77, 78, 79, 82, 83, 84, 85, 88

Földrajzi piacok	A piac szolgáltatója	Számozási területek hívószámai
7. földrajzi piac	Triotel Távközlési Kft.	32, 82, 83, 88, 89, 92, 95, 96
8. földrajzi piac	Tarr Építő-, Szolgáltató- és Kereskedelmi Kft.	25, 72, 74, 75, 78, 82
9. földrajzi piac	PR-TELECOM Távközlési, Kereskedelmi és Szolgáltató Zrt.	24, 34, 37, 45, 46, 47, 53, 56, 57, 76, 94, 99
10. földrajzi piac	ViDaNet Kábeltelevíziós Szolgáltató Zrt.	1, 34, 72, 82, 96
11. földrajzi piac	TvNetwork	1, 23, 52, 62, 63, 72, 76, 77, 78
12. földrajzi piac	Dunakanyar-Holding Pénzügyi Tanácsadó és Szolgáltató Kft.	23, 26, 27, 29, 46, 47, 48, 52, 54, 66, 68, 72, 76, 77, 78, 89, 94
13. földrajzi piac	Business Telecom Távközlési Kft.	76
14. földrajzi piac	DUNAWEB Távközlési Kft.	21, 27, 28, 29, 36, 37, 52
15. földrajzi piac	RubiCom Távközlési Zrt.	1, 26, 27, 28, 35, 36, 53, 56, 57, 63
16. földrajzi piac	Actel Távközlési Zrt.	1
17. földrajzi piac	Optanet Szolgáltató Kft.	56, 62, 63, 76, 77, 78, 79, 84
18. földrajzi piac	Interware Internet Szolgáltató Zrt.	1, 22, 23, 25, 27, 28, 62, 72, 94, 96
19. földrajzi piac	DKTV Távközlési Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	52, 66
20. földrajzi piac	Zalaegerszegi Elektromos Karbantartó és Ker. Zrt.	87, 92, 94
21. földrajzi piac	Fone Távközlési, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	1, 21, 42, 52, 68, 76
22. földrajzi piac	Parisat Távközlési és Szolgáltató Kft.	48
23. földrajzi piac	BT Limited Magyarország Fióktelepe	1
24. földrajzi piac	JUROP Telekom Telekommunikációs Egyéni Cég	33

Földrajzi piacok	A piac szolgáltatója	Számozási területek hívószámai
25. földrajzi piac	MagNetCom Kft.	96
26. földrajzi piac	Isis-Com Kft.	94
27. földrajzi piac	Fonetcom Kft.	46
28. földrajzi piac	Pendola TeleCom Kft.	1
29. földrajzi piac	Győr-Net Kft.	96
30. földrajzi piac	N-System Kft.	1, 26, 45, 62, 63, 66, 76, 77, 78
31. földrajzi piac	Wnet Internet Távközlési Szolgáltató Kft.	35
32. földrajzi piac	Wnex Kft.	1, 23
33. földrajzi piac	Biatorbágyi Kábeltévé Kft.	1
34. földrajzi piac	RADIOLAN Kft.	1
35. földrajzi piac	Pendola Invest Kft.	1
36. földrajzi piac	InterNet-X Kft.	66
37. földrajzi piac	Microsystem Kecskemét Kft.	76

1. táblázat: A földrajzi piacok által érintett számozási körzetek

Forrás: NHH Adatbekerés

A felsorolásban félkövér számmal vannak megjelölve azok a számozási területek, amelyekben az adott szolgáltató, vagy valamely jogelődje koncesszióval rendelkezett 2002. előtt, normál számokkal pedig azok a számozási területek vannak jelölve, amelyekben 2001. után szereztek előfizetőket.

I.9. Piacmeghatározás eredményeként azonosított piacok

A szolgáltatási és földrajzi piacok vizsgálata után harminchét elkülönült piacot határoztam meg, amelyek a következők:

1. Hívásvégződtetés a Magyar Telekom Távközlési Nyrt. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában (továbbiakban: **1. sz. érintett piac, 1. számú piac**);
2. Hívásvégződtetés az Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban: **2. sz. érintett piac, 2. számú piac**).
3. Hívásvégződtetés a UPC Magyarország Telekommunikációs Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban: **3. sz. érintett piac, 3. számú piac**).
4. Hívásvégződtetés a DIGI Távközlési és Szolgáltató Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban: **4. sz. érintett piac, 4. számú piac**).
5. Hívásvégződtetés a GTS Hungary Távközlési Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban: **5. sz. érintett piac, 5. számú piac**).
6. Hívásvégződtetés a FiberNet Kommunikációs Zrt. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban: **6. sz. érintett piac, 6. számú piac**).

7. Hívásvégződtetés a Triotel Távközlési Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban: **7. sz. érintett piac, 7. számú piac**).
8. Hívásvégződtetés a Tarr Építő-, Szolgáltató- és Kereskedelmi Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban: **8. sz. érintett piac, 8. számú piac**).
9. Hívásvégződtetés a PR-TELECOM Távközlési, Kereskedelmi és Szolgáltató Zrt. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban: **9. sz. érintett piac, 9. számú piac**).
10. Hívásvégződtetés a ViDaNet Kábeltelevíziós Szolgáltató Zrt. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban: **10. sz. érintett piac, 10. számú piac**).
11. Hívásvégződtetés a TvNetWork Telekommunikációs Szolgáltató Nyrt. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban: **11. sz. érintett piac, 11. számú piac**).
12. Hívásvégződtetés a Dunakanyar-Holding Pénzügyi Tanácsadó és Szolgáltató Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban: **12. sz. érintett piac, 12. számú piac**).
13. Hívásvégződtetés a Business Telecom Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban: **13. sz. érintett piac, 13. számú piac**).
14. Hívásvégződtetés a DUNAWEB Távközlési Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban: **14. sz. érintett piac, 14. számú piac**).
15. Hívásvégződtetés a RubiCom Távközlési Zrt. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban: **15. sz. érintett piac, 15. számú piac**).
16. Hívásvégződtetés az Actel Távközlési Zrt. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban: **16. sz. érintett piac, 16. számú piac**).
17. Hívásvégződtetés az Optanet Szolgáltató Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban: **17. sz. érintett piac, 17. számú piac**).
18. Hívásvégződtetés az Interware Internet Szolgáltató Zrt. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában; (a továbbiakban: **18. sz. érintett piac, 18. számú piac**).
19. Hívásvégződtetés a DKTV Távközlési Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban: **19. sz. érintett piac, 19. számú piac**).
20. Hívásvégződtetés a Zalaegerszegi Elektromos Karbantartó és Kereskedelmi Zrt. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban: **20. sz. érintett piac, 20. számú piac**).
21. Hívásvégződtetés a Fone Távközlési, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban: **21. sz. érintett piac, 21. számú piac**).
22. Hívásvégződtetés a Parisat Távközlési és Szolgáltató Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban: **22. sz. érintett piac, 22. számú piac**).
23. Hívásvégződtetés a BT Limited Magyarország Fióktelepe nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában (továbbiakban: **23. sz. érintett piac, 23. számú piac**).

24. Hívásvégződtetés a JUROP Telekom Telekommunikációs Egyéni Cég nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban: **24. sz. érintett piac, 24. számú piac**).
25. Hívásvégződtetés a MagNetCom Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban **25. sz. érintett piac, 25. számú piac**).
26. Hívásvégződtetés az Isis-Com Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban **26. sz. érintett piac, 26. számú piac**).
27. Hívásvégződtetés a Fonetcom Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban **27. sz. érintett piac, 27. számú piac**).
28. Hívásvégződtetés a Pendola TeleCom Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban **28. sz. érintett piac, 28. számú piac**).
29. Hívásvégződtetés a Győr-Net Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban **29. sz. érintett piac, 29. számú piac**).
30. Hívásvégződtetés az N-System Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban **30. sz. érintett piac, 30. számú piac**).
31. Hívásvégződtetés a Wnet Internet Távközlési Szolgáltató Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban **31. sz. érintett piac, 31. számú piac**).
32. Hívásvégződtetés a Wnex Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban **32. sz. érintett piac, 32. számú piac**).
33. Hívásvégződtetés a Biatorbágyi Kábeltévé Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban **33. sz. érintett piac, 33. számú piac**).
34. Hívásvégződtetés a RADIOLAN Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban **34. sz. érintett piac, 34. számú piac**).
35. Hívásvégződtetés a Pendola Invest Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban **35. sz. érintett piac, 35. számú piac**).
36. Hívásvégződtetés az InterNet-X Magyarország Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban **36. sz. érintett piac, 36. számú piac**).
37. Hívásvégződtetés a Microsystem Kecskemét Kft. nyilvános helyhez kötött telefonhálózatában (a továbbiakban **37. sz. érintett piac, 37. számú piac**).

I.10. Az érintett piac vizsgálata

AZ EU Bizottság a 2003/311/EC sz. Ajánlásának Mellékletében felsorolt piacok ex ante szabályozási szempontból való érintettségét három feltétel vizsgálatával állapította meg:

1. Magas és nem átmeneti belépési korlátok létezése a piacon
2. Hatékony versenyhez való közeledés
3. A versenyjog (ex post) alkalmazásának elégtelensége

Az Eht. 24. § (2) bekezdése alapján a hatóság eljárása során – a jogszabályok keretei között – köteles figyelembe venni a Keretirányelv¹⁰ 19. cikkének (1) bekezdése alapján kiadott bizottsági ajánlásokat. A Bizottság a korábbi 2003/311/EC sz. Ajánlás felülvizsgálata alapján kiadott Ajánlás mellékletében 3. számú piacként megjelölt, a „**Hívásvégződtetés egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban**” elnevezésű piacot ex ante piacsabályozási szempontból ismételtén érintettnek minősített piacként nevezte meg.

Az Ajánlás (17) cikke kimondja, hogy a mellékletben szereplő piacok meghatározása a fenti három kritérium alapján történt. Az Ajánláshoz fűzött Explanatory Note¹¹ 2.2 pontja pedig tartalmazza, hogy a mellékletben szereplő piacok tekintetében a Bizottság azzal a feltételezéssel él a nemzeti hatóságok felé, hogy a hármas kritérium teszt ezen piacok tekintetében teljesül, ezért a nemzeti hatóságoknak nem szükséges újból megvizsgálnia a három kritérium fennállását.

Tekintettel az Ajánlás fentebb említett (17) cikkére és a kapcsolódó Explanatory Note említett 2.2 pontjában foglaltakra, a hármas kritérium teszt jelen eljárásban történő elvégzése nélkül is megállapíthatam, hogy a „Hívásvégződtetés egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban” elnevezésű mind a harminchét magyarországi piac szabályozási szempontból érintettnek tekintendő.

¹⁰ Az Európai Parlament és a Tanács 2002/21/EK Irányelve az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások közös keretszabályozásáról

¹¹ Commission Staff Working Document, Explanatory Note, Accompanying document of the Commission Recommendation on Relevant Product and Service Markets within the electronic communications sector susceptible to ex ante regulation in accordance white Directive 2002/21/EC of the European Parliament and of the Council on a common regulatory framework for electronic communications networks and services

II. PIACELEMZÉS, JELENTŐS PIACI ERŐVEL RENDELKEZŐ SZOLGÁLTATÓK AZONOSÍTÁSA

II.1. A jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosításának menete (piacelemzés)

A piacmeghatározás során megállapítottam, hogy mind a harminchét meghatározott piac szabályozási szempontból érintettnek tekintendő, ezért szükséges az érintett piacokra vonatkozóan a piacelemzés elvégzése és szükség esetén jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók kijelölése.

A jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató (a továbbiakban: **JPE szolgáltató**) – összhangban az Eht. 62. § (3) bekezdésében írtakkal – az a vállalkozás, amely valamely érintett piacon, amelyen a gazdasági verseny nem kellően hatékony, egyedül (a továbbiakban: **önálló erőfölény**) vagy más szolgáltatóval közösen (a továbbiakban: **közös erőfölény**) gazdasági erőfölényben van. A gazdasági erőfölény olyan gazdasági helyzet, amely lehetővé teszi, hogy a vállalkozás tevékenységét a versenytársaktól, a vevőktől és végső soron a fogyasztóktól nagymértékben függetlenül folytassa.

A piac elemzése során az Iránymutatás 78. pontjában, a piaci erő megítéléséhez szükséges következő szempontok figyelembevételével jártam el:

- piaci részesedés
- a vállalkozás mérete
- ellenőrző szerep a nehezen megkettőzhető infrastruktúra felett
- technológiai előnyök vagy felsőbbrendűség
- a kiegyenlítő vásárlóerő hiánya vagy alacsony szintje
- könnyű vagy privilegizált hozzáférés a tőkepiacokhoz/pénzügyi forrásokhoz
- áru/szolgáltatási diverzifikáció
- méretgazdaságosság
- választékgazdaságosság
- vertikális integráció
- fejlett forgalmazói és értékesítési hálózat
- a potenciális verseny hiánya
- a terjeszkedés akadályai

A felsorolt szempontok eltérő relevanciával bírnak a „Hívásvégződtetés egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban” elnevezésű piac vizsgálata szempontjából, a teljesség igénye miatt azonban a kevésbé releváns kritériumok vizsgálatával is foglalkoztam, amelynek során indokoltam, hogy miért tekintem e szempontokat az adott érintett piac vonatkozásában kevésbé jelentősnek.

Az elmúlt időszak piaci folyamatai szükségessé tették a piaci erő átvitelének vizsgálatát is.

Az önálló erőfölény vizsgálatát követően került sor a közös erőfölény vizsgálatára.

II.2. Az önálló erőfőlény értékelése

II.2.1. Piaci részesedés

A piaci részesedés vizsgálatának kiemelt szerepe van a jelentős piaci erő megítélése szempontjából. A vizsgált piacok esetében elmondható, hogy a szolgáltatás jellegéből fakadóan (az adott helyhez kötött hálózatban csak az adott szolgáltató tud végződtetni) egyetlen eladó szolgáltató van jelen mind a harminchét azonosított nagykereskedelmi piacon. Ennek megfelelően mind a harminchét szolgáltató 100%-os piaci részesedéssel rendelkezik a saját piacán, akár árbevétel, akár naturália alapú mutatókat vizsgálunk.

A harminchét szolgáltató 100%-os részesedése természetesen más abszolút nagyságú piacokat takar (ld. az alábbi táblázatot), ez azonban nem változtat azon a helyzeten, hogy **saját hálózatában mindegyik szolgáltató monopolhelyzetűnek tekintendő, amely már önmagában megalapozza ezen szolgáltatók jelentős piaci erejűvé nyilvánítását**¹².

Szolgáltató	MTelekom terület	Invitel terület	UPC terület	Összesen
	Hozzáférs (db)			
MTelekom				
Invitel				
UPC				
DIGI Távközlési és Szolgáltató Kft.				
GTS Hungary Távközlési Kft.				
FiberNet Kommunikációs Zrt.				
Triotel Távközlési Kft.				
Tarr Építő-, Szolgáltató- és Kereskedelmi Kft.				
PR-TELECOM Távközlési, Kereskedelmi és Szolgáltató Zrt.				
ViDaNet Kábeltelevíziós Szolgáltató Zrt.				
TvNetWork Telekommunikációs Szolgáltató Nyrt.				
Dunakanyar-Holding Pénzügyi Tanácsadó és Szolgáltató Kft.				
Business Telecom Távközlési Kft.				
DUNAWEB Távközlési Kft.				
RubiCom Távközlési Zrt.				
Actel Távközlési Zrt.				

¹² Az Iránymutatás 75. pontja alapján kivételes esetektől eltekintve a már eldöntött jogesetek alapján a nagyon nagy - 50%-ot meghaladó – piaci részesedés önmagában bizonyíték a domináns helyzet meglétére.

Optanet Szolgáltató Kft.				
Interware Internet Szolgáltató Zrt.				
DKTV Távközlési Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.				
Zalaegerszegi Elektromos Karbantartó és Kereskedelmi Zrt.				
Fone Távközlési, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.				
Parisat Távközlési és Szolgáltató Kft.				
BT Limited Magyarország Fióktelepe				
JUROP Telekom Telekommunikációs Egyéni Cég				
MagNetCom Kft.				
Isis-Com Kft.				
Fonetcom Kft.				
Pendola TeleCom Kft.				
Győr-Net Kft.				
N-System Kft.				
Wnet Internet Távközlési Szolgáltató Kft.				
Wnex Kft.				
Biatorbágyi Kábeltévé Kft.				
RADIOLAN Kft.				
Pendola Invest Kft.				
InterNet-X Kft.				
Microsystem Kecskemét Kft.				
Összesen				

2. táblázat: A hozzáférések száma és azok volt koncessziós területek szerinti megoszlása

A táblázat üzleti titkot tartalmaz Forrás: hatósági adatbekérés

II.2.2. A potenciális verseny hiánya, a terjeszkedés akadályai

A potenciális verseny hatása akkor érvényesül, ha egy lehetséges áremelkedés hatására hosszabb távon beléphetnek a piacra helyettesítő szolgáltatást előállító vállalkozások. A potenciális verseny tehát tulajdonképpen a kínálati helyettesítés hosszabb távon történő megvalósulásának tekinthető.

Egy ilyen hosszabb távú helyettesítésnek már a lehetősége is visszatárhathja a piacon lévő szolgáltatókat attól, hogy árait jelentős mértékben megnöveljék (vagy jelentősen a kompetitív szint felett tartsák). Ha egy, az adott érintett piacon erőfölényes helyzetben lévő szolgáltató piaca hosszabb távon az új belépők által „támadható” piac, az a szolgáltató

tevékenységét, a piaci erőfölénnyel való esetleges visszaélését már az adott piaci viszonyok között is korlátozhatja.

A potenciális verseny elemzése tehát a kínálati helyettesítés kapcsán áttekintett szempontok hosszabb távra kitekintő vizsgálatát teszi szükségessé. A kínálati helyettesítés vizsgálata során megállapítottam, hogy a szolgáltatás jellegéből fakadóan nincs lehetőség a kínálati oldali helyettesítésre, hiszen hívásvégződtetést csak azon a hozzáférési hálózaton lehet nyújtani, illetve igénybe venni, amelyhez a hívott előfizetők végberendezéseikkel csatlakoznak. Ez a helyzet az elemzés előrettekintő időtávján sem változik, így megállapítottam, az új belépők által jelentett fenyegetés nem korlátozza az erőfölényes helyzet kialakulásának lehetőségét.

A fentiek alapján megállapítottam, hogy a potenciális verseny és a terjeszkedés akadályai nem korlátozzák az erőfölényes helyzet kialakulásának lehetőségét az érintett piacokon.

II.2.3. A vállalkozás mérete

A piaci erőfölény megítélésének fontos szempontja a vállalkozás méretének vizsgálata, mert a nagy méret kihasználása lehetőséget teremt a piaci verseny különböző területein (termelés, beszerzés, pénzügy, értékesítés, marketing, K+F, stb.) az előnyszerzésre.

A vizsgált piacokon meglévő szolgáltatások jellegéből (egy eladó oldali szereplő) és ennek megfelelően az eladók – a II.2.1 pontban kifejtett – monopolhelyzetéből fakadóan a **nagy méretből származó előnyszerzési lehetőség nem értelmezhető a nagykereskedelmi piacon.**

II.2.4. Könnyű vagy privilegizált hozzáférés a tőkepiacokhoz/pénzügyi forrásokhoz

Tekintettel arra, hogy minden távközlési infrastruktúra kiépítése jelentős beruházást igényel és a beruházások megtérülési ideje közép-, illetve hosszú távú, ezért a tőkepiacokhoz/pénzügyi forrásokhoz való hozzáférés meghatározó jelentőségű a távközlési vállalatok számára. A tőkepiacokhoz és pénzügyi forrásokhoz történő hozzáférést nagymértékben meghatározza az adott szolgáltató piaci részesedése, vagyoni, pénzügyi helyzete és jövedelmezősége, tulajdonosi háttere, stratégiája, valamint az ügyvezetés stabilitása és reputációja. Amennyiben valamely vállalkozás a fenti szempontok alapján jobb megítélésnek örvend, könnyebben juthat pénzügyi forrásokhoz és ebből számottevő piaci előnye származhat.

A vizsgált piacokon meglévő szolgáltatások jellegéből (egy eladó oldali szereplő) és ennek megfelelően az eladók – a II.2.1 pontban kifejtett – monopolhelyzetéből fakadóan a **tőkepiacokhoz való könnyebb hozzáférésből származó előnyszerzési lehetőség nem értelmezhető a nagykereskedelmi piacon.**

II.2.5. Ellenőrző szerep a nehezen megkettőzhető infrastruktúra felett

Az infrastruktúrával, mint belépési korláttal az elemzés már a piac meghatározása során is foglalkozik. A nehezen megkettőzhető infrastruktúra feletti ellenőrzés vizsgálata döntően műszaki-technológiai, illetve gazdasági elemzés alapján történik.

Fontos piacra lépési korlátot jelentenek az esetleges piacra lépés azon költségei, amelyeket a piacra lépőnek be kell fektetnie a szolgáltatás infrastrukturális feltételeinek biztosítása érdekében, de ezek a piac elhagyásakor nem térülnek meg. A potenciális piacra lépő csak akkor vállalja ezeket a beruházási költségeket, ha kilátása van arra, hogy mind a beruházás költségei, mind a szolgáltatás elkerülhető költségei megtérülnek az árbevételből.

A vizsgált piac esetében ezen költségek vizsgálata nem lehetséges, mivel egy párhuzamos infrastruktúra kiépítése sem változtatja meg azt a technológiailag behatárolt helyzetet, miszerint egy adott szolgáltató hálózatában csak az adott szolgáltató tud hívást végződtetni. Ez a helyzet piaci belépési korlátként funkcionál és önmagában értelmetlenné teszi az infrastruktúra megkettőzését, hiszen az sem tenné lehetővé az új belépő számára a hívásvégződtetést más szolgáltató előfizetőihez.

Ennek megfelelően a nehezen megkettőzhető infrastruktúrához való hozzáférés tovább erősíti az eladók erőfölényét az azonosított piacokon.

II.2.6. Vertikális integráció

A vertikális integráció megvalósulása esetén egy vállalkozás (esetleg több azonos érdekkörbe tartozó vállalkozás) az értéklánc különböző szintjein elhelyezkedő piacokon egyaránt jelen van. Az ilyen szolgáltató a termelési folyamat különböző szintjeinek egy vállalkozáson belüli integrálása miatt képes a jobb árak elérésére (pl. eltérő belső és külső árak meghatározásával) és ebből fakadóan a piaci előnyszerzésre.

A vertikális integráció lehetőséget adhat arra, hogy egy vállalkozás képes legyen az egyik piacon meglévő gazdasági erejét átvinni a másik piacra is, amelyen az integráció révén jelen van. A piaci előnyszerzés azonban a hívásvégződtetés nagykereskedelmi piacán nem értelmezhető, mivel egyetlen kínálati oldali szereplő van a piacon.

A fentiek alapján megállapítottam, hogy az érintett piacokon a gazdasági erőfölény vizsgálatánál a vertikálisan integrált vállalkozás, vállalkozáscsoport, mint a piaci előnyszerzés forrása nem értelmezhető.

II.2.7. Méretgazdaságosság

A méretgazdaságosság forrása a termelésnövekedés révén elérhető fajlagos költségcsökkenés. A méretgazdaságosság elemzése és megítélése a piaci részesedéssel, a vállalatmérettel, valamint az alkalmazott technológiával, az infrastruktúrával kapcsolatos adatok alapján valósítható meg. A méretgazdaságossági hatás azt takarja, hogy egy adott szolgáltatás kibocsátásának növekedésével a termelés átlagköltsége (egységnyi outputra jutó input) csökken. (Ez a fix költségekre vezethető vissza.)

Minél nagyobb kezdeti beruházást igényel egy iparág, annál jelentősebb méretgazdaságossági hatások jelentkezhetnek.

Ez a piaci előny jelen esetben nem értelmezhető az érintett piacokon, hiszen mindegyik piacon egyetlen monopolhelyzetben levő eladó található.

A fentiek alapján megállapítottam, hogy az érintett piacokon a gazdasági erőfölény vizsgálatánál a méretgazdaságosság, mint a piaci előnyszerzés forrása nem értelmezhető.

II.2.8. Választékgazdaságosság

A választékgazdaságosság hatása abból ered, hogy az egységnyi kibocsátásra eső költségek csökkennek annak következtében, ha ugyanazon vállalkozás egy termékét vagy szolgáltatását még egy vagy több más termékkel, szolgáltatással együtt, közös termelési folyamatban állítja elő.

A költségmegtakarítás abból származik, hogy e termékek és szolgáltatások esetében azonos eljárásokat, folyamatokat alkalmaznak. Hálózati infrastruktúrát igénylő szolgáltatások esetén jelentős választékgazdaságossági hatást biztosíthat a szolgáltató számára az, hogy több szolgáltatását is alapvetően ugyanazt az infrastruktúrát igénybe véve nyújtja. Az a piaci szereplő, amely képes ennek realizálására, nyilvánvalóan számottevő előnyre tehet szert azon versenytársaival szemben, amelyek viszont képtelenek erre.

Az érintett piacokon, ha a hálózat kapacitását több szolgáltatás között osztják meg, ezáltal költségmegtakarítás érhető el. A nagyobb választékgazdaságosság alkalmas piaci előny szerzésére.

A piaci előnyszerzés ugyanakkor – ugyanúgy, mint a méretgazdaságosságnál – itt sem értelmezhető, hiszen egyetlen eladó van jelen mindegyik piacon.

A fentiek alapján megállapítottam, hogy az érintett piacokon a gazdasági erőfölény vizsgálatánál a választékgazdaságosság, mint a piaci előnyszerzés forrása nem értelmezhető.

II.2.9. Technológiai előnyök vagy felsőbbrendűség

Technológiai előny abban az esetben érvényesül, ha valamely érintett piacon olyan új technológia van jelen, amely valamely szolgáltató számára lehetővé teszi valamely szolgáltatás(ok) olcsóbb, hatékonyabb és/vagy magasabb szintű nyújtását. Ez a szempont tehát elsősorban több szolgáltató viszonylatában értelmezhető. Ez a piaci előny nem értelmezhető az érintett piacokon, mivel mind a harminchét azonosított piac mindegyikén egyetlen tényleges eladó található.

A fentiek alapján megállapítottam, hogy az érintett piacokon a gazdasági erőfölény vizsgálatánál a technológiai előny vagy felsőbbrendűség, mint a piaci előnyszerzés forrása nem értelmezhető.

II.2.10. Áru/szolgáltatási diverzifikáció

Az áru/szolgáltatási diverzifikáció az azonosított nagykereskedelmi piacok szempontjából korlátozottan értelmezhető, mivel a fogalom alapvetően a kiskereskedelmi piacokhoz köthető, ahol az eladó a nagyszámú felhasználó réteg-igényeihez úgy próbál igazodni, hogy a termékeit minőségi jellemzőiben vagy a szolgáltatás igénybevételi, díjazási feltételeiben megkülönbözteti. Ilyen eset, amikor a szolgáltatók a piacon nyújtott szolgáltatásokat a versenytársaktól megkülönböztethető módon, pl. speciális csomagban, más

szolgáltatásokkal együtt kínálják. Ez a gyakorlat könnyen vezethet versenykorlátozáshoz, amennyiben egyes szolgáltatások kizárólag csomagban vásárolhatók meg, illetve ha az egyik piacon nyújtott szolgáltatás igénybevételét a szolgáltatók más piacon nyújtott szolgáltatás(ok) igénybevételével kapcsolják össze. Az ilyen gyakorlat lehetőséget teremthet a csomagot képző szolgáltató számára a piaci előnyszerzésre.

Az érintett nagykereskedelmi piacokon az áru/szolgáltatási diverzifikációból származó előnyszerzés nem értelmezhető, mivel mind a harminchét azonosított piacon jelenleg egyetlen tényleges eladó található.

A fentiek alapján megállapítottam, hogy az érintett piacokon a gazdasági erőfölény vizsgálatánál az áru/szolgáltatási diverzifikáció, mint a piaci előnyszerzés forrása nem értelmezhető.

II.2.11. Fejlett forgalmazói és értékesítési hálózat

A fejlett forgalmazói és értékesítési hálózatnak főleg a kiskereskedelmi piacokon (illetve a többszereplős nagykereskedelmi piacokon) van szerepe a piaci erő megítélése szempontjából. Az azonosított piacok egyszereplős eladói oldallal jellemezhető nagykereskedelmi piacok, ennek megfelelően a fejlett forgalmazói és értékesítési hálózatból származó piaci előnyszerzés az azonosított piacokon nem értelmezhető.

A fentiek alapján megállapítottam, hogy az érintett piacokon a gazdasági erőfölény vizsgálatánál a fejlett forgalmazói és értékesítési hálózat, mint a piaci előnyszerzés forrása nem értelmezhető.

II.2.12. Kiegyenlítő vásárlóerő hiánya vagy alacsony szintje

Kiegyenlítő vásárlóerőről akkor beszélünk, ha valamely szolgáltatás vásárlója megfelelő érdekérvényesítő erővel rendelkezik ahhoz, hogy az eladó szolgáltatóra nyomást gyakoroljon az árai vagy más szolgáltatási feltételeinek meghatározása során. A kiegyenlítő vásárlóerő legtöbbször abból származik, hogy a szolgáltatás vásárlója az eladó értékesítésének jelentős részét biztosítja. Jelen esetben – tehát a helyhez kötött hívásvégződtetés nagykereskedelmi piacon – a vásárlók maguk is (hívásvégződtetést igénybevevő) szolgáltatók, a megvásárolt szolgáltatás pedig a hívás végződtetése a hívott fél szolgáltatójának hálózatában.

A kiegyenlítő vásárlóerő megítélése során segítséget jelent a következő szempontok vizsgálata:

- vevőkoncentráció
- a szolgáltatóváltás költsége
- a vevői ár rugalmasság
- a fogyasztói informáltság

A fenti szempontoknak a használhatóságát jelentősen szűkíti a hívásvégződtetési piacon a vevők szempontjából fennálló kényszerhelyzet. A hívásvégződtetési kereslet esetén ugyanis származtatott keresletről beszélhetünk. A végződtetési szolgáltatást megvásárló szolgáltató vásárlási kényszerben van, hiszen kénytelen előfizetői hívását eljuttatni a hívott félhez. Ez a kényszerhelyzet ahhoz vezet, hogy magas árak (vagy áremelés) esetén a végződtetést

megvásárló szolgáltató nem tud az általa keresett mennyiség visszafogásával reagálni. Ennek a kényszerhelyzetnek mind a négy felsorolt vizsgálati szempontra hatása van.

II.2.12.1. Vevőkoncentráció

A vevőkoncentráció a nagy felhasználók arányát mutatja az adott szolgáltatásból származó árbevételben. A helyhez kötött hívásvégződtetés esetében a volt koncessziós szolgáltatók, a mobilszolgáltatók és az alternatív szolgáltatók közötti jelentős méretbeli különbségeknek köszönhetően a volt koncessziós szolgáltatók és a mobilszolgáltatók jelentős kiegyenlítő vásárlóerőt képesek kifejteni az alternatív szolgáltatókkal szemben, valamint ugyanez elmondható a mobilszolgáltatók és a volt koncessziós szolgáltatók viszonylatában is (a mobilból induló hívások kisebb hányada (10% alatt) végződik helyhez kötött hálózatban, mint fordított esetben). A korábban említett kényszerhelyzet azonban szinte a nullára csökkenti a vevők alkuerejét. Ezért a vevőkoncentrációból esetlegesen származó kiegyenlítő vásárlóerő érvényesülése lehetetlenné válik.

II.2.12.2. A szolgáltatóváltás költsége

A kiegyenlítő vásárlóerő létezése szempontjából fontos, hogy a vásárló kezében legvégső eszközként ott legyen a szolgáltatóváltás lehetősége. Ez a lehetőség visszatarthatja a hívásvégződtetési szolgáltatás nyújtóját az esetleges áremeléstől. A szolgáltatóváltáshoz azonban helyettesítési lehetőségre van szükség, ami a helyhez kötött hívásvégződtetés nagykereskedelmi szolgáltatás esetén nem létezik. Ez azt jelenti, hogy szolgáltatóváltás nem lehetséges, tehát annak költségéről sem lehet beszélni.

A piacmeghatározás során vizsgált kínálati helyettesítés kapcsán már szóba került megállapítás itt is érvényes, miszerint egy adott helyhez kötött szolgáltató előfizetőjéhez csak az adott helyhez kötött szolgáltató képes hívást végződtetni. Ez lehetetlenné teszi bármiféle helyettesítő szolgáltatás igénybevételét, ami jelentősen gyengíti a vevő (esetleges) kiegyenlítő vásárlóerejét.

II.2.12.3. Vevői árrugalmasság

A vevő számára nemcsak a szolgáltatóváltás szolgálhat eszközként vásárlóerejének érvényesítése során, hanem az általa keresett mennyiség visszafogásával is reagálhat az esetleges áremelésre, erre azonban az egyedi helyhez kötött hálózatban történő végződtetés esetén nincs lehetőség, mivel a korábban említett kényszerhelyzet miatt a hívó fél szolgáltatója kénytelen a végződtetési szolgáltatást igénybe venni. Nagykereskedelmi szinten tehát árrugalmatlan keresletről van szó.

Ez a megállapítás azonban pontosításra szorul, ugyanis a nagykereskedelmi kereslet származtatott jellege miatt elvileg mutathat rugalmasságot, amennyiben a magasabb hívásdíjak – amelyek a magas hívásvégződtetési díjakból fakadnak – a hívások visszafogására szorítják a fogyasztókat. Tehát a kiskereskedelmi kereslet rugalmassága elvileg jelentkezhethet a nagykereskedelmi keresletben is. Ez gyakorolhatna egyfajta nyomást a végződtető helyhez kötött szolgáltatóra, hiszen a hívások visszafogása a végződtetési bevételek csökkenéséhez vezethetne. Ezt a kiskereskedelmi oldali esetleges keresleti nyomást azonban jelentősen csökkenti a – már a piacmeghatározás során is részletesen vizsgált – helyzet, hogy a kiskereskedelmi hívás ára és a végződtetési díj között

a hívást indító szolgáltatók árképzési szabadsága és a végződtetési díjnak a kiskereskedelmi szolgáltatás költségein belüli kis aránya miatt a viszony a nagykereskedelmi költség és a kiskereskedelmi ár között közvetett.

A fentiek alapján megállapítottam, hogy a vevői árrugalmasság (beleértve a végfelhasználók viselkedését is) nem gyakorol számottevő nyomást a helyhez kötött szolgáltatókra a hívásvégződtetési díjaik meghatározása során.

II.2.12.4. Fogyasztói informáltság

A vevők (ebben az esetben a hívásvégződtetést igénybevevő szolgáltatók) tájékozottsága abban az esetben segíthetné a kiegyenlítő vásárlóerő érvényesülését, amennyiben ténylegesen lehetséges volna a hívásvégződtetési szolgáltatás helyettesítése. Korábban azonban már megállapítást nyert, hogy a helyhez kötött hálózaton való végződtetésnek nincs helyettesítője. Így tehát a szolgáltatók nem tudnak alternatív lehetőségeket felkutatni.

A felsorolt szempontok vizsgálata után megállapítottam, hogy a hívásvégződtetési piacon nincs olyan kiegyenlítő vásárlóerő, amely nyomást gyakorolhatna a helyhez kötött szolgáltatókra a hívásvégződtetési díjaik meghatározása során.

II.3. A jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítása az érintett piacokon

Az 1-37. számú érintett piacokon hívásvégződtetés forgalmi szolgáltatást nyújtó szolgáltatók esetében a piaci részesedések önmagukban megalapozzák a jelentős piaci erejű minősítést és a további kritériumok vizsgálata során sem tártam fel a piaci erőt korlátozó tényezőt.

Ennek megfelelően az érintett piacokon a fenti kritériumok vizsgálata alapján jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóként azonosítottam az alábbi szolgáltatókat:

- az 1. számú érintett piacon a Magyar Telekom Távközlési Nyrt.-t,**
- a 2. számú érintett piacon Invitel Távközlési Zrt.-t,**
- a 3. számú érintett piacon a UPC Magyarország Telekommunikációs Kft.-t,**
- a 4. számú érintett piacon a DIGI Távközlési és Szolgáltató Kft.-t,**
- az 5. számú érintett piacon a GTS Hungary Távközlési Kft.-t,**
- a 6. számú érintett piacon a FiberNet Kommunikációs Zrt.-t,**
- a 7. számú érintett piacon a Triotel Távközlési Kft.-t,**
- a 8. számú érintett piacon a Tarr Építő-, Szolgáltató- és Kereskedelmi Kft.-t,**
- a 9. számú érintett piacon a PR-TELECOM Zrt.-t,**
- a 10. számú érintett piacon a ViDaNet Kábeltelevíziós Szolgáltató Zrt.-t,**
- a 11. számú érintett piacon a TvNetWork Nyrt.-t,**

- a 12. számú érintett piacon a Dunakanyar-Holding Pénzügyi Tanácsadó és Szolgáltató Kft.-t,
- a 13. számú érintett piacon a Business Telecom Kft.-t,
- a 14. számú érintett piacon a DUNAWEB Távközlési Kft.-t,
- a 15. számú érintett piacon a RubiCom Kft.-t,
- a 16. számú érintett piacon az Actel Távközlési Zrt.-t,
- a 17. számú érintett piacon az Optanet Szolgáltató Kft.-t,
- a 18. számú érintett piacon az Interware Zrt.-t,
- a 19. számú érintett piacon a DKTV Kft.-t,
- a 20. számú érintett piacon a Zelka Zrt.-t,
- a 21. számú érintett piacon a Fone Távközlési, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.-t,
- a 22. számú érintett piacon a Parisat Távközlési és Szolgáltató Kft.-t,
- a 23. számú érintett piacon a BT Limited Magyarország Fióktelepét,
- a 24. számú érintett piacon a JUROP Telekom Telekommunikációs Egyéni Céget,
- a 25. számú érintett piacon a MagNetCom Kft.-t,
- a 26. számú érintett piacon az Isis-Com Kft.
- a 27. számú érintett piacon a Fonetcom Kft.-t,
- a 28. számú érintett piacon a Pendola TeleCom Kft.-t,
- a 29. számú érintett piacon a Győr-Net Kft.-t,
- a 30. számú érintett piacon az N-System Kft.-t,
- a 31. számú érintett piacon a Wnet Internet Távközlési Szolgáltató Kft.-t,
- a 32. számú érintett piacon a Wnex Kft.-t,
- a 33. számú érintett piacon a Biatorbágyi Kábeltévé Kft.-t,
- a 34. számú érintett piacon a RADIOLAN Kft.-t,
- a 35. számú érintett piacon a Pendola Invest Kft.-t,
- a 36. számú érintett piacon az InterNet-X Kft.-t,
- a 37. számú érintett piacon a Microsystem Kecskemét Kft.-t.

II.4. A piaci erő átvitelének vizsgálata

Az Eht. 62. § (4) bekezdése előírja annak vizsgálatát, hogy van-e olyan, szomszédos (azzal szoros kapcsolatban lévő) piacon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató, amely gazdasági erejét átviheti egyik piacról a másikra.

Tárgyi piac a következő piacokkal lehet szomszédos kapcsolatban:

- Vertikális szomszédság: Az Ajánlás és a R. 1. sz. melléklete szerinti 1. számú piaccal lehetséges, hiszen a hívásvégződtetéshez szükség van valamilyen hozzáférésre. Mindegyik fenti szolgáltató mindkét piacon jelen van, és azért képes erejét az egyikről a másikra átvinni.
- Horizontális szomszédság: Az Ajánlás és a R. 1. sz. melléklete szerinti 2. számú piaccal lehetséges, hiszen a partnerszolgáltatók részben azonosak.

Tekintettel arra, hogy az Ajánlás és a R. 1. sz. melléklete szerinti 1. és 2. sz. piacokon ugyanazokat a szolgáltatókat azonosítottam jelentős piaci erejüként, mint amelyek a jelen határozatban azonosított 1-3. számú érintett piacokon döntő részesedéssel bírnak, a piaci erő átvitelének vizsgálata megerősíti ezen szolgáltatók jelentős piaci erejüvé minősítését az érintett piacokon.

II.5. A közös erőfölény vizsgálata

Vizsgáltam annak lehetőségét, hogy két, vagy több - versenyjogi értelemben - független vállalkozás azonos érintett piacon történő, azonos időn belüli tevékenysége, magatartása megvalósítja-e a közös erőfölény tényállását.

A Bizottság Iránymutatását is figyelembe véve, közös erőfölény akkor alakul ki, ha két, vagy több vállalkozás versenytársaikkal és vevőikkel, végső soron a fogyasztókkal szemben lényegében ugyanolyan helyzetben van, mint amilyenben egyetlen erőfölényben lévő vállalkozás lenne. Ehhez természetesen szükséges a közös érdekelttség, tehát az érintett vállalkozásoknak érdekében áll a többi, érintett piacon levő szolgáltatóval szemben közösen erőfölényes helyzet kialakítása (pl. többiek kiszorítása). Ebből természetesen az is következik, hogy az érintett két, vagy több vállalkozás között nincs hatékony verseny az érintett piacon (pl. a piac felosztása).

A „Hívásvégződtetés egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban” szolgáltatás nyújtása tekintetében az azonosított piacokon egyetlen eladó található, így a közös erőfölény kialakulása fogalmilag kizárt.

A fent leírtak alapján nem állapítottam meg közös erőfölényt, ennek megfelelően nem azonosítottam közös erőfölényben lévő szolgáltatókat az érintett piacokon.

III. KÖTELEZETTSÉGEK MEGÁLLAPÍTÁSA

Az Eht. 62. § (1) bekezdés b) pontja előírja, hogy az Elnöknek az érintett piacokon azonosított, jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatókra a piacelemzés által feltárt versenyt korlátozó akadályok által indokolt, azokkal arányos, legalább egy kötelezettséget meg kell állapítania, vagy a korábban jogszabályban, vagy a Hatóság határozatában megállapított legalább egy kötelezettséget fenn kell tartania, vagy módosítania.

III.1. Általános célok

A kötelezettségek meghatározása során messzemenőig szem előtt tartottam az Eht. 2. §-ban lefektetett általános célokat. A kötelezettségek kirovása során törekedtem arra, hogy a kirótt kötelezettségek biztosítsák az elektronikus hírközlési piac zavartalan, eredményes működését és fejlődését, az elektronikus hírközlési tevékenységet végzők és a felhasználók érdekeinek védelmét, továbbá a tisztességes, hatékony verseny kialakulásának és fenntartásának elősegítését.

III.2. Az alkalmazott elvek

A kötelezettségek meghatározása során az általános célokra kívül az Eht. 62. § (1) és az 63. § (1) bekezdéseiben foglaltaknak is megfelelően a következő elveket vettem figyelembe:

- A kötelezettségeknek a Hívásvégződtetés egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban elnevezésű piacon uralkodó versenyhiány következményeinek orvoslására kell irányulniuk.
- A kirótt kötelezettségeknek a feltárt versenyt korlátozó akadályok által indokoltaknak és azokkal arányosaknak kell lenniük.
- A kirótt kötelezettségek nem okozhatnak aránytalan terheket a szolgáltatók számára.
- A kötelezettségeknek a lehető legteljesebb mértékben alkalmazkodniuk kell a meghatározott piacok sajátosságaihoz.

III.3. Az Elnök által kiróható kötelezettségek

Az Eht. a nagykereskedelmi szolgáltatási piacokon a következő kötelezettségek előírását teszi lehetővé¹³ az Elnök számára:

- ÁTLÁTHATÓSÁG
- EGYENLŐ ELBÁNÁS
- SZÁMVITELI SZÉTVÁLASZTÁS
- HOZZÁFÉRÉSSSEL ÉS ÖSSZEKAPCSOLÁSSAL KAPCSOLATOS KÖTELEZETTSÉGEK
- A KÖZÖS ESZKÖZHASZNÁLAT ÉS HELYMEGOSZTÁS KÜLÖNÖS SZABÁLYAI
- KÖLTSÉGALAPÚSÁG ÉS A DÍJAK ELLENŐRIZHETŐSÉGE

¹³ Eht. XII. fejezet

III.4. Az alkalmazott kötelezettségek kiválasztása

Az Eht. alapján, amennyiben az Elnök a piacelemzés során egy vállalkozást jelentős piaci erejűként azonosít, akkor „a piacelemzés által feltárt versenyt korlátozó akadályok által indokolt, azokkal arányos mértékű kötelezettséget vagy kötelezettségeket ír elő a XI-XIV. fejezetben meghatározott kötelezettségfajták közül, vagy hatályában fenntartja, illetve módosítja a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatókra korábban megállapított kötelezettségeket.”¹⁴. Ez a gyakorlatban a következő feladatok elvégzését teszi szükségessé:

- A versenyprobléma azonosítása
- Arányos és indokolt kötelezettségek értékelése
- Arányos és indokolt kötelezettségek meghatározása

III.4.1. A versenyprobléma azonosítása

III.4.1.1. Versenyprobléma: gazdasági erőfölény az érintett piacokon

A piacmeghatározás alapján azonosított piacokon történt piacelemzés során megállapítottam, hogy mind a harminchét érintett piacon található egy szolgáltató, amely az adott piacon jelentős piaci erővel rendelkezik, amely lehetővé teszi számukra, hogy tevékenységüket a versenytársaktól, a vevőktől és végső soron a fogyasztóktól nagymértékben függetlenül folytassák, azaz hogy versenytorzító magatartást tanúsítsanak. Az elvégzett vizsgálatok alapján nem találtam olyan kiegyenlítő vásárlóerőt, amely ezt az erőfölényes helyzetet korlátozná.

III.4.1.2. Az erőfölényből fakadó lehetséges piactorzító magatartások, piaci torzulások

A Hívásvégződtetés egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban elnevezésű piac sajátosságaiból adódóan a piacon a gazdasági erőfölényes helyzetből származó lehetséges piaci torzulások részben strukturális jellegűek, részben pedig a piac kínálati szereplőinek versenykorlátozó magatartásából fakadhatnak. A piacon lehetséges piactorzító magatartások, piaci torzulások közül az alábbiak érdemelnek megkülönböztetett figyelmet:

III.4.1.2.1. A hívásvégződtetés szolgáltatás nyújtásának megtagadása

A hozzáférési jogosultság biztosítása, valamint a hívásvégződtetés forgalmi szolgáltatás nyújtásának előírása (Eht. 106. §) nélkül az elemzés időpontjában fennálló piaci körülmények mellett a versenytárs szolgáltatók számára hívásaik végződtetése a gyakorlatban indokolatlanul nehezzé válna (kiemelten a kisebb szolgáltatók esetében). Az Eht. 86. §-a ugyan általános együttműködési kötelezettséget (amibe a szerződéskötés kötelezettsége nem tartozik bele) ír elő a szolgáltatók számára a hálózatok összekapcsolásával, illetve az azokhoz való hozzáféréssel kapcsolatban (beleértve az összekapcsolással kapcsolatos jöhiszemű tárgyalások lefolytatását), valamint a kölcsönös gazdasági érdekelttség is arra ösztönzi a szolgáltatókat, hogy egymás hívásait végződtessék, ez az ösztönözöttség azonban az ügyfélkör nagyságától függően eltérő lehet az egyes szolgáltatók esetében. A szolgáltatók közötti jelentős méretkülönbségek lehetővé tehetik a

¹⁴ Eht. 63. § (1)

nagyobb ügyfélkörrel rendelkező szolgáltató számára, hogy a szolgáltatás nyújtásának megtagadásával kizsorító magatartást folytasson.

A hozzáférési jogosultság biztosítása nemcsak a szűkebb értelemben vett forgalmi szolgáltatásra, hanem a kapcsolódó berendezésekre és felszerelésekre is vonatkozhat. Mindazonáltal a szűk keresztmetszetet jelentő berendezésekhez való hozzáférés biztosítása még nem szünteti meg, nem küszöböli ki az összes versenyproblémát.

A hálózatok technológiai fejlődése miatt bekövetkező, a rézhálózatról újgenerációs (optikai, esetleg más) hálózatra történő váltás során potenciális versenyproblémát idézhet elő, hogy az NGN hálózatok kiépülésével párhuzamosan, az NGN hálózatok topológiájából adódóan megváltozik, csökken az összekapcsolási pontok száma. Az összekapcsolási pontok megszüntetése azonban – amennyiben ez a Jogosult Szolgáltató számára nem transzparens módon, tervezhetően történik – jelentősen rontja a Jogosult Szolgáltatók beruházásainak megtérülését, nehezen elviselhető elsüllyedt költségeket eredményez számukra.

A piacon működő jelentős piaci erejű szolgáltató számos ár- és nem árjellegű eszközt alkalmazhat annak érdekében, hogy a nagykereskedelmi piacon megszerzett pozícióját a kiskereskedelmi piacra kiterjessze.

III.4.1.2.2. Árjellegű versenytorzító magatartások

A hívásvégződtetés kötelező nyújtásának előírása, valamint a szűk keresztmetszetet jelentő hálózati infrastruktúrához való hozzáférési jogosultság biztosítása mellett is bekövetkezhet a piaci verseny árjellegű eszközökkel történő torzítása, ami drasztikusan növeli a nagykereskedelmi szolgáltatást igénybe vevő versenytársak költségeit, nagymértékben rontja az allokációs mechanizmusok hatékonyságát, továbbá kedvezőtlen fogyasztói, jóléti hatásokat idéz elő. A piacon lehetséges árjellegű versenytorzító magatartások közül az alábbiak érdemelnek megkülönböztetett figyelmet:

Árdiszkrimináció

Az árdiszkrimináció leggyakoribb megnyilvánulási formája lehet, hogy a nagykereskedelmi szolgáltatás nyújtására kötelezett, vertikálisan integrált jelentős piaci erejű szolgáltató a saját belső elszámolásában használt árnál magasabb áron értékesíti nagykereskedelmi vásárlói részére nagykereskedelmi szolgáltatását, annak érdekében, hogy jelentősen megdrágítsa, és ezzel versenyképtelenné tegye az általuk nyújtott kiskereskedelmi szolgáltatásokat.

A költségalapú árak alkalmazásának (108. §) kötelezettsége képes orvosolni az árdiszkriminációt, ahol a méret- és választékgazdaságosságbeli különbségekre is tekintettel kell lenni.

Túlzó árazás/keresztfinanszírozás

A hívásvégződtetés szolgáltatás nyújtására kötelezett JPE szolgáltató a tényleges költségeit messze felülmúló nagykereskedelmi ár érvényesítésére törekedhet. Megfelelő árszabályozás hiányában ennek nincs akadálya. Amennyiben a szabályozás a jelentős piaci erejű

szolgáltató számára előírja a nagykereskedelmi szolgáltatás nyújtásának kötelezettségét, akkor a túlzó árazás lehet az az eszköz, amelyet a Kötelezett Szolgáltató arra használhat fel, hogy a versenytársak számára a szolgáltatás igénybevételét nehezítse vagy megakadályozza, ami a versenyt torzítja és ellehetetleníti az optimális allokációt.

A leírt probléma gyakori megnyilvánulási formája lehet az árprést okozó árazás, amelyet a szolgáltató általában a nagykereskedelmi túlzó ár alkalmazásával ér el. Árprés esetén a nagykereskedelmi árakon felül a kiskereskedelmi piacon kialakult árak mellett a kiskereskedelmi szolgáltatás veszteséges, mert a nagykereskedelmi és a kiskereskedelmi árak közötti árrés nem fedezi a kiskereskedelmi tevékenység költségeit.

Ahogy az árdiszkrimináció esetében, úgy a túlzó nagykereskedelmi áraknál is a költségalapú árak alkalmazásának (108. §) kötelezettsége képes orvosolni a problémát, ahol a méret- és választékgazdaságosságbeli különbségekre is tekintettel kell lenni. A keresztfinanszírozás nem kívánt hatásai kimutatásának adekvát szabályozási eszköze a számviteli szétválasztás (105. §) alkalmazása, melynek eredménye egyben iránymutatást is ad a keresztfinanszírozással érintett másik piac(ok) szabályozási lépéseire.

III.4.1.2.3. Nem árjellegű versenytorzító magatartások

A piaci verseny nem árjellegű eszközökkel történő torzítására általában akkor kerülhet sor, ha az árszabályozás következtében az árdiszkrimináció lehetősége korlátozott. A leggyakrabban alkalmazott nem árjellegű versenytorzító eszközök, és azok hatásmechanizmusa az alábbiakban foglalható össze:

Az információ visszatartása

Ennek legáltalánosabb megvalósulási módja lehet, ha a nagykereskedelmi piacon jelentős piaci erejűnek minősülő, hívásvégződtetés szolgáltatást nyújtó szolgáltató olyan – sok esetben releváns – információval látja el kiskereskedelmi ágazatát vagy a vállalatcsoportjához tartozó és a kapcsolódó kiskereskedelmi piacon tevékenykedő szolgáltatót, amelyet nem juttat el annak versenytársaihoz, illetve különbséget tesz a szolgáltatást igénybevevő szolgáltatók között. Az ex ante szabályozás hiánya esetén tehát a Kötelezett Szolgáltató képes lehet arra, hogy a vállalatcsoportjához tartozó és a kapcsolódó kiskereskedelmi piacon tevékenykedő szolgáltatót jelentős versenyelőnyhöz juttassa a más szolgáltatóknak el nem juttatott információ révén, és ezzel végső soron piaci erejének fenntartását vagy erősítését szolgálja. A jelen határozatban vizsgált piaccal kapcsolatban ilyen információ lehet az egyes összekapcsolási pontok forgalmi adatai, a forgalom napi időbeli eloszlása, a helymegosztás lehetőségei és igénybevételének feltételei stb.

Az átláthatóság (102. §), valamint ennek keretében a referenciaajánlat (103. §) készítési kötelezettség, mint a jelentős piaci erejű szolgáltatóra kiróható kötelezettség hatékony eszköz az információk visszatartásával szemben. Emellett fontos eszköz lehet az egyenlő elbánás (104. §) kötelezettségének előírása, elsősorban a versenytárs és a jelentős piaci erejű szolgáltató kiskereskedelmi üzletága számára egyformán releváns információk körében.

Indokolatlan előírások, követelmények

A hívásvégződtetést nyújtó szolgáltató másik lehetséges eszköze lehet a versenytársak piacra történő belépésének nehezítésére vagy megakadályozására, ha eleve indokolatlan előírásokkal vagy követelményekkel nehezíti vagy akadályozza meg azt, hogy az alternatív szolgáltató a hívásvégződtetés szolgáltatást igénybe vegye. Ilyen irányú ex ante kötelezettség hiányában a hívásvégződtetést nyújtó szolgáltató tehát képes lehet arra, hogy az összekapcsolás feltételeit olyan módon határozza meg, hogy azt nem vagy csak kevés igénybevevő szolgáltató legyen képes teljesíteni.

Indokolatlan előírások, követelmények megállapítására elsősorban a hívásvégződtetés szolgáltatás technológiai, fizetési, adminisztratív feltételeinek meghatározásakor kerülhet sor. Egyértelműen a versenyt torzító eszköz lehet a műszaki paraméterek túlzott részletezése, a szabványokban szereplő paramétereken messze túlmutató műszaki paraméterek alkalmazása.

A hazai piac folyamatait vizsgálva megállapítottam, hogy több, újonnan piacra lépő, hívásvégződtetés szolgáltatást nyújtó szolgáltató – jellemzően műsorelosztó hálózaton telefon-szolgáltatást is nyújtó vállalkozások – a saját műszaki eszközeivel nem képes a hívásvégződtetési szolgáltatás közvetlen nyújtására, és ezért az összekapcsolódás érdekében egy olyan vállalkozás szolgáltatásait is igénybe veszi, mely rendelkezik a szükséges műszaki megoldásokkal. Megállapítottam, hogy a hívásvégződtetés ilyen típusú megvalósítása nem tekinthető indokolatlan előírásnak vagy követelménynek abban az esetben, ha az nem kényszeríti a versenytárs szolgáltatókat indokolatlan beruházásra, illetve nem okoz azoknak többletköltségeket.

A megfelelően előírt átláthatóság (102. §), illetve a megfelelően részletezett referenciaajánlat (103. §) készítésének kötelezettsége, valamint az egyenlő elbánás (104. §) előírása képes gátat szabni az indokolatlan előírások és követelmények alkalmazásának.

III.4.1.2.4. Megállapítások

Az érintett piacokat megvizsgálva megállapítottam, hogy a III.4.1.2.1.-III.4.1.2.3. pontokban ismertetett lehetséges versenytorzító magatartások szabályozás híján felléphetnek az érintett piacokon. Ebből adódóan szükség van szabályozói intézkedések meghozatalára, illetve fenntartására, amelyek elősegítik a lehetséges versenyt torzító hatások csökkentését, elősegítve ezzel a verseny kialakulását és a fogyasztói érdekek jobb érvényesülését.

III.4.2. Az arányos és indokolt kötelezettségek értékelése

Minden, az Elnök által kirótt kötelezettségnek az Eht.-ban lefektetett általános célokat kell szolgálnia. Ezen felül a kötelezettségeknek a piacelemzés alapján feltárt versenyt korlátozó akadályok által indokoltaknak, azokkal arányosaknak kell lenniük¹⁵. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a kötelezettségek:

¹⁵ Eht. 63. §. (1),

- Indokoltak, tehát megfelelnek a probléma természetének.
- Arányosak, tehát megfelelnek a probléma súlyának.

Az Eht. XII. Fejezete lehetővé teszi az Elnök számára különböző kötelezettségek kirovását a jelentős piaci erejüként azonosított szolgáltatókra, meghatározott versenyproblémák esetén. Ezek a kötelezettségek a III.3. pontban kerültek felsorolásra.

A lehetséges piactorzító magatartások vizsgálata során minden esetben megvizsgáltam (III.4.1.2.1.-III.4.1.2.3 pontok), hogy melyek azok az Eht.-ban meghatározott kötelezettségek, amelyek a leginkább képesek az adott lehetséges piactorzító magatartásformák kezelésére/megelőzésére. A piactorzító magatartások és a szabályozási eszközök összerendelése látható a 3. táblázatban.

Piactorzító magatartás	Kezelésére/megelőzésére alkalmas kötelezettség
Hozzáférés, szolgáltatás nyújtásának megtagadása	Hozzáférési kötelezettség (Eht. 106. §)
Árdiszkrimináció	Költségalapúság (Eht. 108. §)
Túlzó árazás/keresztfinanszírozás	Költségalapúság (Eht. 106. §), Számviteli szétválasztás (Eht. 105. §)
Az információ visszatartása	Átláthatóság (Eht. 102-103. §), Egyenlő elbánás (Eht. 104. §)
Indokolatlan előírások, követelmények	Átláthatóság (Eht. 102-103. §), Egyenlő elbánás (Eht. 104. §)

3. táblázat: Lehetséges piactorzító magatartásformák és a kezelésükre alkalmas kötelezettségek

A III.4.1. pontban elvégzett vizsgálatok alapján kiderült, hogy a felsorolt lehetséges piactorzító magatartásformák szabályozás hiányában felmerülhetnek a hívásvégződtetés egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban azonosított piacain, valamint azonosításra kerültek azok a kötelezettségek, amelyek alkalmasak a lehetségesen felmerülő piactorzító magatartásformák megelőzésére/kezelésére (tehát megfelelnek a probléma természetének). A 3. táblázatban felsorolt kötelezettségek tehát a feltárt lehetséges versenyt korlátozó akadályok által indokoltaknak tekinthetők, ezért kirovásuk indokolt.

A kötelezettségek meghatározása során részletesen vizsgáltam, hogy a felsorolt szabályozói eszközök milyen formában alkalmasak leginkább a feltárt lehetséges versenyprobléma következményeinek – ti. a leírt versenytorzító magatartások lehetőségének – orvoslására.

III.4.2.1. Átláthatóság

Az Eht. 102. § alapján az Elnök határozatában átlátható működést biztosító kötelezettséget írhat elő a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató számára összekapcsolással, illetve hozzáféréssel kapcsolatban, és előírhatja a szolgáltató számára meghatározott információk nyilvánosságra hozatalát. Az Eht. 102-103. §-ai szerinti „átláthatóság” kötelezettség előírásának egyik alapvető célja, hogy a Kötelezett Szolgáltató által nyújtott nagykereskedelmi szolgáltatások bizonyos feltételei a Jogosult Szolgáltatók számára

nyilvánosak, megismerhetők legyenek. Ugyanakkor az átláthatóság kötelezettségét minden esetben valamilyen más kötelezettséggel együtt célszerű kiszabni, így más kötelezettségek teljesítésének, illetve gyakorlati megvalósulásának eszközeként is szolgál.

Az átláthatóság a hívásvégződtetés egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban elnevezésű piacon elsősorban a jelentős piaci erejű szolgáltatók által nyújtott szolgáltatások részletes (szerződési) feltételeinek – beleértve az igénybe vehető nagykereskedelmi forgalmi és kiegészítő jellegű szolgáltatások árait – nyilvánosságra hozatalát jelentheti. Ez segít a lehetséges versenyellenes magatartásformák (elsősorban a nem árjellegű versenytorzító magatartásformák, így például információ visszatartása, indokolatlan előírások) megelőzésében, láthatóvá tételében; a Jogosult vagy esetleg még csak a piacra belépni szándékozó szolgáltatók számára is transzparens, a megalapozott üzleti tervezést lehetővé tevő, illetve segítő viszonyok alakulnak ki, amely ezen kötelezettség hiányában más eszközzel nem érhető el. Az átláthatóság ilyen értelemben a nyilvánosság és az ellenőrizhetőség eszközeként hatékonyan szolgálja a hálózati szerződéskötési kötelezettség megfelelő érvényesülését, visszatarthatja továbbá a Kötelezett Szolgáltatókat a hálózati szerződések körében a versenyellenes, egyoldalú, szolgáltatás-ellenszolgáltatás egyensúlyát kizáró szerződéses feltételek alkalmazásától. Mivel a felsorolt versenyellenes magatartásformák a nagykereskedelmi szolgáltatás igénybevételének minden területén jelentkezhetnek, ezért az átláthatóság követelményének a hozzáféréssel kapcsolatos műszaki paraméterekre, az alkalmazott szabványra, a hálózati topológiára is vonatkoznia kell, beleértve a nagykereskedelmi szolgáltatás-hozzáférési pontok földrajzi helyét. A nagykereskedelmi szolgáltatás igénybevétele műszaki feltételeinek átláthatósága azért is elengedhetetlen, mert a Kötelezett Szolgáltatókkal összekapcsolási jogviszonyt létrehozni kívánó Jogosult Szolgáltatóknak ismerniük kell a Kötelezett Szolgáltatók hálózatának alapvető tulajdonságait ahhoz, hogy az összekapcsolás műszakilag zavarmentes legyen, továbbá, hogy saját előfizetőik részére biztonságosan és előre vállalt minőségű szolgáltatást tudjanak nyújtani. A Kötelezett Szolgáltatókkal összekapcsolási jogviszonyra lépő Jogosult Szolgáltatók többsége továbbá a Kötelezett Szolgáltató hálózatát is igénybe veszi az előfizetői szolgáltatások nyújtásához, ezért előre vállalt, meghatározott minőségű előfizetői szolgáltatások nyújtására ezen kötelezettség nélkül – amely ki kell, hogy terjedjen a hibabejelentés, hibaelhárítás és a minőségbiztosítás terén kifejtendő együttműködésre is – a Jogosult Szolgáltatók nem lennének képesek.

Emellett az átláthatóság képes megakadályozni annak a lehetőségét is, hogy egy Kötelezett Szolgáltató a különböző Jogosult Szolgáltatókkal különböző feltételek mellett vagy különböző díjakon kössön hálózati szerződéseket, előnyben részesítve vagy hátrányba hozva ezzel egyes versenytársakat a piacon.

Az átláthatóság követelményébe a tartalmi és formai előírásoknak megfelelő referenciaajánlatoknak az erre kötelezett szolgáltatók részéről történő publikálásának kötelezettsége is beletartozhat, mivel az Eht. 103. § (1) bekezdése értelmében a Hatóság az átláthatóság biztosítása érdekében többek között előírhatja a határozatában foglaltaknak megfelelő bontású és részletezettségű referenciaajánlat készítését, a nyilvánosságra hozandó adatok körét és a nyilvánosságra hozatal módját. Az átláthatóság előírása a referenciaajánlat tételi kötelezettség által az említett versenyproblémából származó esetleges piactorzító magatartások közül megfelelően képes kezelni a nem árjellegű

problémák jelentős részét, valamint az árjellegű lehetséges problémák közül az árdiszkriminációs magatartást.

A referenciaajánlat készítésére kötelezett szolgáltatók az Eht. 103. § (3) bekezdése alapján a referenciaajánlatához annak hatálya alatt kötve vannak bármely Jogosult Szolgáltatóval szemben, attól hálózati szerződéseikben még a Jogosult Szolgáltató beleegyezésével sem térhetnek el. Ennek megfelelően a referenciaajánlat közzétételével – tekintettel arra, hogy az Eht. 103. § (3) bekezdése szerint annak hatálya alatt attól sem a Kötelezett, sem a Jogosult Szolgáltató nem térhet el – elérhető, hogy a Kötelezett Szolgáltatók az összekapcsolással kapcsolatban létrejövő jogviszonyok esetében valamennyi lényeges szerződéses ajánlati feltételt a kötelező hatósági jóváhagyás következtében úgy határozzanak meg, hogy azzal a Jogosult Szolgáltatók piacra lépését indokolatlanul ne akadályozzák vagy nehezítsék, azaz az azonosított piaci problémát ne realizálhassák.

Az NHH Tanácsa a DH-26154-28/2007. határozattal lezárt második piacelemzés során is kiróttá az átláthatóság kötelezettségét, a fentiekben elvégzett vizsgálatok pedig azt támasztják alá, hogy az erőfölény és az abból fakadó lehetséges piactorzító magatartások továbbra is indokoltá teszik ezen kötelezettség fenntartását, illetve előírását.

Az átláthatóság kötelezettség meghatározása során eltérő követelményeket állapítottam meg az 1., 2. és 3. számú érintett piacokon jelentős piaci erejű szolgáltatók (jelen pontban a továbbiakban: a volt koncessziós szolgáltatók, illetőleg azok jogutódjai, együttesen: **volt koncessziós szolgáltatók**), illetve a 4-37. számú érintett piacokon jelentős piaci erejű szolgáltatók (jelen pontban a továbbiakban: **alternatív szolgáltatók**) esetében. Az eltérő kezelést a következő tényezők indokolták:

- A volt koncessziós szolgáltatók az előfizetők száma alapján jelentős, nagyságrendi előnyben vannak az alternatív szolgáltatókkal szemben. A lehetséges piactorzító magatartásformák vizsgálata során megállapítottam, hogy bár kölcsönös gazdasági érdekeltég áll fenn a szolgáltatók között azzal kapcsolatban, hogy egymás hívásait végződtessék, ez az ösztönöztség azonban az ügyfélkör nagyságától függően eltérő. A hozzáférés megtagadásában, illetve egyéb eszközökkel (pl. indokolatlan előírásokkal) történő megnehezítésében annál inkább érdekelt egy szolgáltató, minél jelentősebb méretbeli fölényrel rendelkezik a végződtetést tőle igénybe venni kívánó szolgáltatóval szemben. A volt koncessziós szolgáltatók és az alternatív szolgáltatók között a méretbeli különbség olyan jelentős, amely eltérő megközelítést kíván a kötelezettségek megállapítása során.
- A volt koncessziós szolgáltatók esetében hálózatuk mérete, a hozzáférés összetettebb műszaki, jogi és közgazdasági feltételrendszere miatt elengedhetetlen az átláthatóság kötelezettsége körében a referenciaajánlat-készítési kötelezettség kiszabása, illetve fenntartása, míg az alternatív szolgáltatók esetében ez (az alternatív szolgáltatók erősebb gazdasági érdekeltége miatt sem) nem indokolt.
- A volt koncessziós szolgáltatók esetében a szigorúbb szabályozást indokolja az is, hogy ezek a szolgáltatók a helyhez kötött telefonszolgáltatás más piacain (horizontális és vertikális piacokon) is jelentős piaci erővel rendelkeznek, így ezen

szolgáltatók piaci erejüket átvihetik a kapcsolódó piacokra is (ld. II.4 pont). Erre az alternatív szolgáltatók korlátozottan képesek.

A leírtak alapján a referenciaajánlat-készítési kötelezettség az 1., 2. és 3. számú érintett piacokon jelentős piaci erejű szolgáltatók esetében indokolt és arányos kötelezettség, míg a 4-37. piacokon jelentős piaci erejű szolgáltatók esetében a referenciaajánlat-készítési kötelezettség kirovása nem indokolt.

Jelen határozatban új referenciaajánlat készítésére nem, csak a jóváhagyott referenciaajánlatuk módosítására kötelezem a Magyar Telekomot és az Invitel, a következő megfontolások miatt:

- A jelenleg hatályos referenciaajánlatok feltételrendszere a jelen határozatban azonosított piaci problémákat megfelelően kezeli, a jóváhagyásuktól számított időszak alatt nem merült fel – akár a Jogosult Szolgáltatók által jelzett, akár a jelen vagy más hatóság más eljárása során észlelt – jelentős piaci körülmény, illetve nem következett be olyan jogszabályváltozás, amely indokoltá és szükségessé tette volna a Kötelezett Szolgáltatók részéről új referenciaajánlat készítését. A jelen határozatban foglalt referenciaajánlatot érintő kötelezettségek módosulása – azok terjedelmére tekintettel – megfelelően kezelhetőek az Eht. 67/A. § (5) bekezdése és 67/B. §-a szerinti módosítási eljárásokban is.
- A fentieknek megfelelően - mivel a kötelezettségek körében szerepel a hívásvégződtetési díj meghatározása - a Szolgáltatók kötelesek az új díjszámítás eredményének megfelelően referenciaajánlatukat az Eht. 67/B. § szerinti eljárásban módosítani.
- A referenciaajánlat szerint megvalósított hívásvégződtetés nagykereskedelmi szolgáltatásnak lehetővé kell tennie a Jogosult részére, hogy elérhesse a Kötelezett valamennyi helyhez kötött telefon előfizetőjét, beleértve azokat, amelyek IP alapú hozzáférési hálózaton keresztül érhetők el, így különösen a műsorelosztó, DSL és fényvezetős hozzáféréssel rendelkező telefon előfizetőket. Ezáltal amennyiben a referenciaajánlatok nem technológia-semlegesesen kezelték jelen határozat által szabályozott szolgáltatásokat, akkor az szintén a referenciaajánlat Eht. 67/B. §-a szerinti módosítást igényli.
- Mivel a Kötelezett Szolgáltató jóváhagyott referenciaajánlata a Kötelezett Szolgáltató hálózatához csatlakozó és a jövőben csatlakozni kívánó szolgáltatók számára a díjon kívül azt a másik alapvető információt is tartalmazza, hogy hol és milyen technológiával valósítható meg a csatlakozás, az esetlegesen megvalósított, vagy tervezett módosításoknak is naprakészen a Jogosult Szolgáltatók rendelkezésére kell állniuk. A hálózatok technológiai fejlődése miatt bekövetkező, a rézhálózatról újgenerációs (optikai, esetleg más) hálózatra történő váltással kapcsolatban az összekapcsolási pontokkal kapcsolatos átláthatóság még hangsúlyosabbá válik. Ennek érdekében a kötelezést kiegészítettem azzal, hogy a jóváhagyott referenciaajánlat csatlakozó pontjaiban bekövetkezett vagy tervezett változtatásokat a Kötelezett Szolgáltatók internetes honlapjukon naprakészen

kötelesek nyilvántartani és az információ elérhetőségének helyét (URL) magában a referenciaajánlatban is fel kell tüntetni. Ez a kötelezés különösen vonatkozik az összekapcsolási kötelezettségnél szabályozott 3 évre előre történő változás bejelentésre, az esetleges változtatásra vonatkozó szolgáltatói megállapodásokra és a kedvezményezett szolgáltatóknak járulékos költséget nem okozó egyoldalú változtatásokra is.

Annak érdekében, hogy a Jogosult Szolgáltatók a Kötelezett Szolgáltatók referenciaajánlatát a lehető legegyszerűbb módon megtalálják, kiegészítettem a Kötelezett Szolgáltatókra vonatkozó kötelezést azzal is, hogy kötelesek a Hatóság részére bejelenteni, hogy internetes honlapjukon hol található a referenciaajánlatuk (az elérhetőség URL-je). Ennek segítségével a Hatóság nyilvántartásba veheti, és a honlapján közzéteheti a referenciaajánlatok pontos elérhetőségét.

A UPC-t új referenciaajánlat benyújtására kötelezem, tekintettel arra, hogy a UPC számára ez a kötelezettség még nem volt kiszabva. Mivel a UPC jogelődje, a Monortel Kft. már készített ezen piacra vonatkozóan korábban referenciaajánlatot, és ez az ajánlat jelenleg is hatályban van, és a UPC a jogutódlás folytán eszerint kell, hogy eljárjon, ezért a UPC számára a kötelezettség teljesítése ezen hatályban lévő referenciaajánlat módosítását jelenti.

A kötelezettség teljesítése a leírtak alapján nem jelent aránytalan terhet a Magyar Telekom, az Invitel és a UPC számára sem, mivel referenciaajánlatot az érintett jelentős piaci erejű szolgáltatók (illetve a UPC esetében a jogelődje) eddig is készítettek, illetve jogutódként azt alkalmazták, azaz ez az előírás egy korábbi ajánlat aktualizálást igényli.

A 4-37. számú piacon jelentős piaci erejű szolgáltatók esetében a fentiek alapján nem tartottam indokoltnak a referenciaajánlat-készítési kötelezettség kirovását. Az alternatív szolgáltatók esetében az átláthatóság keretében a Kötelezett Szolgáltatók kötelesek honlapjukon nyilvánosságra hozni a hívásvégződtetés szolgáltatás nyújtásának feltételeit, valamint a megállapított díjakat. Annak érdekében, hogy a Jogosult Szolgáltatók a Kötelezett Szolgáltatók hívásvégződtetés szolgáltatással kapcsolatos fenti feltételeket a lehető legegyszerűbb módon megtalálják, a Kötelezett Szolgáltatóknak úgy kell honlapjukon elhelyezni a szükséges információkat, hogy azok a nyitó honlapról kiindulva legfeljebb két lépésben elérhetőek legyenek. Erre azért van szükség, mert a Hatóság piacfelügyeleti tapasztalatai szerint a szolgáltatók megnehezíthetik az érdeklődő társszolgáltatók helyzetét azzal, ha a közzététel esetenként olyan bonyolult elérési úton valósul meg, amely visszariaszthatja a Jogosultat a szükséges adatok interneten keresztül történő megszerzésétől, lelassítva ezzel az összekapcsolási tárgyalásokat. A Kötelezett Szolgáltatók ezenfelül kötelesek a Hatóság részére bejelenteni, hogy internetes honlapjukon hol találhatóak meg a fenti információk (az elérhetőség URL-je). Ennek segítségével a Hatóság nyilvántartásba veheti, és a honlapján közzéteheti a pontos elérhetőségeket.

A kábeles műsorelosztó hálózaton nyújtott telefonszolgáltatás terjedésének megkönnyítése, illetve az ezzel kapcsolatos információk megismerhetőségének biztosítása érdekében szükségesnek tartottam a kötelezettség kiegészítését. A hálózat egységessége ugyanis csak úgy biztosítható, ha a hálózati hozzáféréssel rendelkező előfizetők az ANFT szerinti hívószámmal rendelkeznek. Minthogy a kábeles műsorelosztó hálózat a

telefonbeszélgetéseket IP csomagok formájában továbbítja, és a fejállomások általában nem alkalmasak a hagyományos áramkörkapcsolt hálózat 7-es jelzőrendszerű jeleinek fogadására, illetve adására, a hívások kezelésére olyan átlépő szerver szükséges, amely biztosítja az illesztést a hagyományos telefonhálózathoz. Kis szolgáltató esetében gyakori, hogy hálózata illesztését a telefon hálózathoz valamely erre felkészült közbenső szolgáltató eszközeivel valósítja meg. Emiatt az átláthatóságot ezeknek a kis szolgáltatóknak úgy kell teljesíteniük, hogy megnevezik az igénybevett közbenső szolgáltatót, amely rendelkezik a hívásvégződtetéshez szükséges interfésszel és nemzeti pontkóddal, továbbá végződtetési feltételeiket a közbenső szolgáltató közreműködésének figyelembevételével kell kialakítaniuk. Ez az előírás különösen a kábeltelefon szolgáltatók elérhetősége miatt fontos, mert így azok a szolgáltatók, amelyek hívásaikat ezeknek a hálózatában kívánják végződtetni, tisztában lehetnek azzal, hogy ezt mely közbenső szolgáltatón keresztül tehetik meg.

III.4.2.2. Egyenlő elbánás

Az egyenlő elbánásra vonatkozó kötelezettség a jelentős piaci erejű szolgáltatókat visszatarthatja egyes versenyellenes magatartásformák alkalmazásától. A helyhez kötött hívásvégződtetés esetében az egyenlő elbánás elsősorban azt jelenti, hogy a jelentős piaci erejű szolgáltatók nem tesznek különbséget a hívásvégződtetés forgalmi szolgáltatás igénybevevői között a szolgáltatás ellenértéke és igénybevételének feltételei tekintetében. Az egyenlő elbánás egyrészt a lényegét tekintve azonos szolgáltatásokat nyújtó más szolgáltatók esetében azonos feltételek alkalmazását követeli meg a jelentős piaci erejű szolgáltatótól [Eht. 104. § (2) bekezdés a) pontja]. Másrészt pedig más szolgáltatók és a jelentős piaci erejű szolgáltató saját, illetve bármely általa irányított más szolgáltató szolgáltatásai viszonyában követeli meg a diszkriminációmentességet. Ebben az esetben a jelentős piaci erejű szolgáltatónak legalább ugyanolyan feltételeket – többek között minőségben, nyújtott információk tekintetében – kell nyújtania más szolgáltatók számára, mint amilyeneket saját, illetve bármely általa irányított más szolgáltató számára kínál [Eht. 104. § (2) bekezdés b) pontja].

Az első kitétel [Eht. 104. § (2) bekezdés a) pontja] tehát a Kötelezett Szolgáltató és a tőle elkülönült társszolgáltatók viszonylatát rendezi, azaz a jelentős piaci erejű szolgáltató ezen a csoporton belül nem tehet indokolatlan különbséget lényeges feltételek tekintetében.

A második kitétel [Eht. 104. § (2) bekezdés b) pontja] pedig arra az esetre vonatkozik, amikor a Kötelezett Szolgáltató vertikálisan integrált, rendelkezik kiskereskedelmi részleggel és így a lényeges feltételeket illetően a társszolgáltatókat legalább úgy kell kezelnie (de csoporton belül az első kitétel változatlanul érvényes), mint a saját kiskereskedelmi részlegét.

Az egyenlő elbánás megsértésének minősül különösen – az Eht. 104. § (3) bekezdésben foglaltaknak megfelelően – ha a jelentős piaci erejű szolgáltató

- a hálózati szolgáltatás (jelen esetben a hívásvégződtetés forgalmi szolgáltatás) nyújtását indokolatlanul olyan műszaki feltételekhez köti, amelyek teljesítésére csak egyetlen vagy kevés szolgáltató képes;

- a hálózati szolgáltatás ellenértékének megállapításakor olyan árazási feltételeket állapít meg, amelyek alkalmazásával a legkedvezőbb feltételek csak egy vagy kevés számú szolgáltató számára válnak elérhetővé.

Az egyenlő elbánás a korábban vizsgált piactorzító magatartásformák közül megfelelően képes kezelni a nem árjellegű versenyproblémák nagy részét – információ visszatartás, indokolatlan előírások –, valamint az árjellegű versenyproblémák közül az árdiszkriminációt.

Az egyenlő elbánás, mint kötelezettség tehát megfelel a probléma jellegének, hiszen visszatartja a nagykereskedelmi szolgáltatókat attól, hogy jelentős piaci erejüket kihasználva megemeljék díjaikat, illetve a szolgáltatást igénybe vevő szolgáltatók kárára megváltoztassák a szolgáltatás igénybevételének feltételeit.

Az NHH Tanácsa a DH-26154-28/2007. határozattal lezárt második piacelemzés során is kiróta az egyenlő elbánás kötelezettségét, a fentiekben elvégzett vizsgálatok pedig azt támasztják alá, hogy az erőfölény és az abból fakadó lehetséges piactorzító magatartások továbbra is indokoltá teszik ezen kötelezettség fenntartását, illetve előírását.

A lehetséges piactorzító magatartásformák vizsgálata alapján úgy értékeltem, hogy a nagykereskedelmi *Hívásvégződtetés egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban* piacokhoz tartozó szolgáltatások igénybevételi feltételeit illetően indokolt és arányos az egyenlő elbánás kötelezettség fenntartása.

Ez a kötelezettség minden jelentős piaci erejű szolgáltató számára indokolt, mert lehetővé teszi, hogy a szolgáltatást igénybevevők egyenlő feltétellel jussanak hozzá a hívásvégződtetéshez, ugyanakkor arányos is, mert a Kötelezett Szolgáltatók számára nem jelent többletberuházást vagy egyéb jelentős költséget.

III.4.2.3. Költségalapúság és díjak ellenőrizhetősége

Az Eht. 108. §-a lehetővé teszi az Elnök számára költségalapúsággal kapcsolatos kötelezettségek előírását az összekapcsolási vagy hozzáférési szolgáltatások tekintetében, amennyiben a piacelemzés a hatékony verseny hiányát tárta fel, és ennek következtében kötelezettségek híján az érintett szolgáltatók indokolatlanul magas díjakat vagy árprést alkalmazhatnak. Ez a szabályozási lehetőség a gyakorlatban különböző árszabályozási eszközök és költség-elszámolási kötelezettségek alkalmazását jelenti.

A költségalapúság és díjak ellenőrizhetősége kötelezettség a korábban vizsgált piactorzító magatartásformák közül megfelelően képes kezelni az árjellegű versenyproblémákat (árdiszkrimináció, túlzott árazás/keresztfinanszírozás).

A szigorú költségalapú árszabályozás alkalmazása alapvetően azon infrastruktúra elemekhez kapcsolódóan lehet indokolt, amelyek megkettőzésére nincs reális esély az elemzés előrettekintő időtávja alatt, illetve amelynek megkettőzése gazdasági szempontból nem életképes beruházás. Megállapítottam, hogy a csak hosszú távon (illetve esetleg még hosszú távon sem) megkettőzhetőnek ítélt infrastruktúrához való hozzáférés esetén egy alkalmas költségmodell számításain alapuló szabályozott ár alkalmazása indokolt. Álláspontom szerint a hívásvégződtetés szolgáltatás nyújtásához szükséges infrastruktúra ilyennek tekinthető.

A fentiek alapján az érintett piacokon jelentős piaci erejüként azonosított szolgáltatókat a hívásvégződtetés tekintetében költségalapú árak alkalmazására kötelezem, amely költségalapú árak kiszámításánál a LRIC (hosszú távú növekményi költségszámítás) költségszámítási módszertan szerinti költségalapú árak elérését tűztem ki szabályozói célként. A költségalapú árak megállapítására alkalmazott módszer kiválasztása során szem előtt tartottam, hogy a kötelezettségek kirovása során a szabályozásnak a versenyhiány következményeinek orvoslására kell törekedniük. A kötelezettségként előírt LRIC módszer alkalmazásával kialakított költségalapú nagykereskedelmi ár (amely magában foglalja a befektetett tőke piaci kockázatnak megfelelő megtérülését is) a közgazdasági elmélet szerint megfelel annak az árnak, amely tökéletes verseny esetén, hosszú távon kialakulna (kompetitív díjszint).

A kompetitív árszint meghatározásához tehát nemzetközileg elismert és alkalmazott módszer a hosszú távú növekményi költségszámítás (LRIC), amely meghatározott közgazdasági alapelvekre épül. A módszertan lépéseire az Európai Közösségi dokumentumok is tartalmazzak előírásokat, ugyanakkor egy-egy országon belül a megvalósítás konkrét részleteit a nemzeti hatóságok feladata szabályozni.

A TD-LRIC költségmodell alapján kialakított és az Elnök által jóváhagyott kompetitív díj lehetővé teszi, hogy a Kötelezett Szolgáltatóval hálózati hozzáférési jogviszonyra lépő Jogosult Szolgáltató olyan versenyképes áron vegyen igénybe nagykereskedelmi szolgáltatásokat a Kötelezett Szolgáltatótól, amely egyszerre biztosítja a Kötelezett Szolgáltató felmerülő költségeinek megtérülését, és a verseny folytán a kiskereskedelmi árak versenyárakhoz való közeledését.

A fentiek alapján az árszabályozás (a jelen határozatban meghatározott más kötelezettségekkel együtt) megfelelő eszköz a feltárt piaci probléma (és az általa okozott lehetséges versenytorzító magatartás) orvoslására.

A lehetséges versenytorzító magatartásformák (árdiszkrimináció, túlzó árazás) nemcsak a forgalmi szolgáltatások árain, de a forgalmi szolgáltatások igénybevételéhez elengedhetetlenül szükséges kiegészítő szolgáltatások árán keresztül is megvalósulhat. Az költségalapúság ebben az esetben is megoldást jelent a feltárt piaci probléma orvoslására.

Az NHH Tanácsa a DH-26154-28/2007. határozattal lezárt második piacelemzés során is kiróta a költségalapúság kötelezettségét, a fentiekben elvégzett vizsgálatok pedig azt támasztják alá, hogy az erőfölény és az abból fakadó lehetséges piactorzító magatartások továbbra is indokoltá teszik ezen kötelezettség fenntartását, illetve előírását.

Jelen határozatban a Magyar Telekomot TD-LRIC költségszámítási módszer szerinti költségmodell kialakítására és jóváhagyásra történő benyújtására és az ennek megfelelő költségalapú forgalmi díjak alkalmazására kötelezem a rendelkező részben leírtaknak megfelelően. A 2-37. számú érintett piacokon jelentős piaci erejüként azonosított szolgáltatókat nem kötelezem TD-LRIC költségmodell kialakítására és benyújtására. Ehelyett az Invitel és a UPC a rendelkező részben foglalt képlet alapján a Hatóság által a referenciaajánlat jóváhagyása tárgyában hozott határozatban megállapított, míg a 4-37. piacon azonosított jelentős piaci erejű szolgáltatók a rendelkező részben megadott képlet alapján saját maguk által kiszámított forgalmi díjakat kötelesek alkalmazni. A forgalmi

szolgáltatások költségszámításával kapcsolatos kötelezettségek kialakítása során a következő szempontokat tartottam szem előtt:

- Az Európai Bizottság 2009. május 7-én közzétette 2009/396/EK számú Ajánlását (A Bizottság Ajánlása az EU-ban a helyhez kötött és mobil végződtetési díjak szabályozói kezeléséről), amelyben a helyhez kötött végződtetési díjak területén díjszimmetriát irányoz elő, a díjak megállapítására pedig az alulról felfelé (BU) építkező módszer alkalmazását javasolja. Az új díjszámítási módszer alkalmazására a tagállami szabályozó hatóságoknak legkésőbb 2012. december 31-ig (kivételes esetben 2014. július 1-jéig) kell áttérniük. Ennek megfelelően a szabályozói cél a BU-LRIC módszer alkalmazásával kiszámított szimmetrikus költségalapú díjak alkalmazása.
- Figyelembe véve egy önálló, helyhez kötött hálózatra vonatkozó BU-LRIC módszer szerint felépített költségmodell kialakításának időigényét, tekintettel az Eht. azon előírására, mely szerint a piacelemzést két évente le kell folytatni, jelen eljárás során még nem volt lehetséges a BU-LRIC költségmodell kialakítása, ezért továbbra is a korábbi, felülről lefelé építkező (TD-LRIC) alkalmazására volt szükség.
- A költségalapúság kötelezettség részletszabályainak kialakítása során, a BU-LRIC modell felépítéséig is szükségesnek tartottam a bizottsági ajánlásban elvárásként megfogalmazott díjszimmetria irányába való elmozdulást.
- Az Invitel és a UPC számára meghatározott díjkialakítási módszer kialakítása során tekintettel voltam arra, hogy az Invitel és a UPC által (az NHH Tanácsának határozatai alapján) jelenleg alkalmazott díjak és a Magyar Telekom díjai között jelentős a különbség. Ezért a Magyar Telekom díjainak megfelelő díjszint azonnali alkalmazása zavart okozhatna a két Kötelezett Szolgáltató gazdálkodásában.
- Az Invitel esetében megállapítottam, hogy a DH-3385-5/2009. sz. határozattal jóváhagyott referenciaajánlatban szereplő „Egypontos hívásvégződtetés forgalmi szolgáltatás” díjából a regionális és az országos hívásvégződtetési díj külön-külön nem vezethető le. Ezért ezeket a díjakat úgy határozom meg, hogy az Invitel által alkalmazandó regionális és országos díjak és az Invitel általános végződtetési díja közti arány ugyanakkora legyen, mint a Magyar Telekom számára jóváhagyott vagy megállapított regionális és országos díj aránya a Magyar Telekom általános díjához. Ezzel biztosítható, hogy az Invitel díjai regionális és országos szinten is a Magyar Telekom díjaihoz igazodjanak.
- Hangsúlyozandó, hogy az Eht. 108. § (1) bekezdése nem fogalmaz meg egymással összefüggő és/vagy konjunktív feltételeket, ezáltal az Eht. fenti és 108. §-ban fogalt egyéb rendelkezések alapján sincs akadálya annak, hogy a 108. § (1) bekezdés a)-c) pontjaiban foglalt kötelezettségek közül a hatóság csak az a) pontban foglalt „költségalapú díjak alkalmazására vonatkozó kötelezettséget” írja elő, mint ahogyan annak sem, hogy az a) és b) pontban foglalt kötelezettség együttesen kerüljön alkalmazásra. Az Eht. fenti szakasza alapján annak sincs akadálya, hogy a kötelezett szolgáltatók egyik csoportja részére mind az a) és b) pontban foglalt kötelezettség, míg más csoportjának csak az a) pontban foglalt kötelezettség kerüljön előírásra.

- A kötelezettség részletszabályainak kialakítása során törekedtem a szolgáltatói terhek lehetséges csökkentésére ezért eltekintek attól, hogy az Invitel és a UPC TD-LRIC költségszámítási módszer szerinti költségmodellt adjon be. A Hatóság 2002 óta kíséri figyelemmel a forgalmi díjak alakulását, illetve hagyja jóvá a Kötelezett Szolgáltatók által benyújtott költségmodelljeit. Ezek a költségmodellek először még a múltbeli költségeken alapuló teljesen felosztott költségek költségszámítási módszerén alapultak, majd a Hatóság a tagországi gyakorlatnak megfelelően áttért a TD-LRIC költségszámítási módszerre. A Hatóság az elmúlt években a költségmodellek ellenőrzése és jóváhagyása során betekintést nyert minden Kötelezett Szolgáltató költségstruktúrájába; ennek alapján mérhette és modellezhette a hatékony szolgáltató ismerveit. A hosszú évek távlatában a Magyar Telekom „produkálta” a legalacsonyabb árszintet – ennek alapján a Hatóság úgy véli, hogy a Magyar Telekom közelíthet a hipotetikus leghatékonyabb szolgáltatói státuszhoz. Külön ki kell emelni, hogy a majdani európai uniós ajánlásnak megfelelő BU-LRIC árszinthez való fokozatos közelítést csak úgy lehet elvégezni, ha a többi szolgáltató árszintjét a leghatékonyabb szolgáltató árszintjéhez közelítjük, a fokozatosság azonban nem biztosítható akkor, ha a valamennyi szolgáltató saját modellt készít. Az egységes BU-LRIC díjak bevezetéséig ezen átmeneti szabályozással mindegyik Kötelezett szolgáltató biztosítékot kap arra, hogy a díjak csökkenése fokozatosan valósul meg, elkerülve az esetleges nagyobb díjcsökkentésből származó szolgáltatói terheket. Az Invitel és UPC ezen felül mentesül a modellkészítés költségei alól. Így meggyőződésem szerint az Invitel és a UPC forgalmi díjainak közelítése a Magyar Telekom forgalmi díjaihoz a meghatározott díjkialakítási módszer alapján egyrészt arányos kötelezés, másrészt elősegíti a szolgáltatói terhek csökkentését.
- A 4-37. számú érintett piacokon jelentős piaci erejüként azonosított szolgáltatók esetében megállapítottam, hogy a JPE státusz ezen szolgáltatók esetében is indokolja a hívásvégződtetés díjának szabályozását attól függetlenül is, hogy az érintett szolgáltatók jellemzően a gyakorlatban eddig nem éltek vissza erőfölényükkel és – néhány kivétellel – az általuk megállapított díjak nem tértek el jelentősen a volt koncessziós szolgáltatók szabályozott díjaitól. A piac érintettsége és az erőfölényes helyzet ennek ellenére szükségessé teszi az ex ante szabályozást. Ezt támasztja alá a hazai bírósági gyakorlat is¹⁶.
- A 4-37. számú érintett piacokon jelentős piaci erejüként azonosított szolgáltatók esetében, a szabályozói célként kitűzött szimmetria érdekében, törekedtem arra, hogy a BU-LRIC modell építésére vonatkozó bizottsági ajánlásban foglalt határidőig tartó átmeneti időszakban is érdemi elmozdulás történjen a díjszimmetria és hatékony szolgáltató költségeinek megfelelő hívásvégződtetési díj irányába. Ugyanakkor

¹⁶ Részlet a Fővárosi Ítélet tábla 2. Kf.27.284/2006/11. sz. ítéletéből: „A Tanács az ex-ante szabályozás részeként folyamatos piacelemzést végez, szabályozási tevékenységét az határozza meg, hogy látja-e annak valószínűségét, lehetőségét, veszélyét, hogy a verseny torzulása, a versenyhelyzet romlása következzen be. E jellegből adódóan a feltételezett, jövőbeli, negatív előjelű folyamatokat előidéző tényezőket igyekszik kiszűrni, a szabályozás előtti/szabályozáskori helyzet a kötelezés létjogosultságát nem befolyásolja. Ama tény, hogy a megengedett mértéket meghaladó áremelések nem következtek be, önmagában, egyéb tényezők figyelembe vétele nélkül, nem értékelendő a kötelezés megállapítása során, ahhoz az ilyen természetű probléma bekövetkezése nem kívánalom, előfeltétel, elegendő az előre látható torzulás valószínűsítése.”

indokolatlannak tartanám, hogy az átmeneti időszakban bármelyik alternatív szolgáltató alacsonyabb díjat legyen köteles alkalmazni, mint a költségszámításai jóváhagyásával, vagy díjainak megállapításával hatékonynak tekintett Magyar Telekom.

- A rendelkező rész szerint az Invitel és a UPC tekintetében a forgalmi szolgáltatások díjait az Elnök állapítja meg az ott foglalt képlet alapján. Bár a díjmegállapítási képlet egyszerűsége alapján nem lenne akadálya annak, hogy díjmegállapítást maga szolgáltató végezze el, ugyanakkor tekintettel arra, hogy jelen határozat alapján mind az Invitel, mind a UPC referenciaajánlat készítésére köteles szolgáltató, továbbá arra, hogy a kiegészítő szolgáltatások díjait jóváhagyásra kötelesek benyújtani, és ezen díjak a forgalmi díjakkal együtt kötelezően a referenciaajánlat részét képezik, ezért a forgalmi díjak megállapítását is hatáskörömben tartom, és azokat a megadott képlet alapján magam állapítom meg a referenciaajánlat jóváhagyása tárgyában hozott határozatomban. A 4-37. piacon azonosított szolgáltatók ugyanakkor nem kötelesek referenciaajánlat készítésére, ezért részükre a költségalapúság kötelezettségét akként írtam elő, hogy a megadott képlet alapján maguk számítsák ki az alkalmazandó forgalmi díjakat, és azokat a hatóság csak utólagosan piacfelügyeleti eljárásban ellenőrzi, teret engedve ezáltal Kötelezett szolgáltatók önkéntes jogkövetésének. A díjak önálló kiszámítása nem jelent aránytalan terhet a szolgáltatóknak, tekintettel arra, hogy a képlet egyszerűsége folytán a számítás mindössze maximum néhány munkaórát vehet igénybe.

A fent részletezett mérlegelési szempontok alapján a 2-37. számú érintett piacokon jelentős piaci erejüként azonosított szolgáltatók esetében a rendelkező részben megadott képletben szereplő 30%-os értéket, mérlegelési jogkörömmel élve, becsléssel állapítottam meg. A képletet – értelemszerűen – külön-külön kell alkalmazni a csúcsidejű és a kedvezményes időszakokra vonatkozó díjtételek megállapításához.

Fontosnak tartottam, hogy a díjszabályozásba jelen határozattal bevont szolgáltatókra nézve méltányosan, az előírt díjsökkenés olyan módosítást eredményezzen, amely a Kötelezett Szolgáltatók gazdálkodása tekintetében elviselhető terhet jelent, azonban a díjak egymáshoz való közelítésében mégis jelentős előrelépést jelent. Ez megteremti a lehetőséget a forgalmi díjak előre kiszámítható, tervezhető, meghatározott mértékű csökkentésére, a forgalmi díjszimmetria belátható időn belüli megvalósítására. Hangsúlyozni kívánom, hogy a Hatóság a becsült 30%-os értéket úgy alakította ki, hogy figyelembe vette azt, hogy hazánk elkötelezte magát amellet a tagországi elvárás mellett, hogy a hatékony szolgáltató költségszintjét BU-LRIC módszer számításával határozza meg a tagországoktól elvárt időpontig. Ezen időpontig a javasolt díjkialakítási módszer egyrészt átmeneti időszakra vonatkozó szabályozási lépcsőt határozott meg – ezzel is közelítve a hatékony szolgáltató feltételezett költségszintjéhez –, másrészt a díjkialakítás során a Hatóság figyelembe vette a magyar piac sajátosságait, azaz azt, hogy kiszámítható, beállt érett forgalmi piacokról van szó. Az elemzések során a Hatóság természetesen megvizsgálta a tagországok forgalmi piacain érvényes szabályozást is. Ennek alapján, valamint a szabályozási cél elérése, azaz a BU-LRIC módszerre történő átállás érdekében az arányosság szem előtt tartásával határoztam meg a 30%-os értéket.

Jelen határozat tehát – a fent részletezett okok miatt – még nem tartalmaz BU-LRIC módszer alkalmazásával kiszámított díjak alkalmazására vonatkozó kötelezettséget. A kiszámítható szabályozás megvalósulásának érdekében azonban szükségesnek tartom annak hangsúlyozását, hogy amennyiben a következő piacelemzési körben esetlegesen feltárt versenyprobléma és az ennek következtében felmerülő potenciális versenytorzító magatartásformák továbbra is szükségessé teszik a költségalapúság kötelezettség kirovását, akkor a díjakat, a Bizottság vonatkozó ajánlásának megfelelően, BU-LRIC módszertan felhasználásával fogom meghatározni.

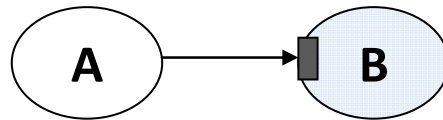
A DH-26149-18/2007. határozat I. számú mellékletében foglaltakhoz képest a HF/44-11/2011. sz. határozat I. számú mellékletében meghatározott – LRIC költségszámítási módszer előírásai több helyen módosultak, illetve aktualizálásra kerültek.

Ezen módosítások egyrészt néhány módszertani pontosítás, másrészt pedig az időközben lezajlott technológiai fejlődés vonatkozásában kerültek megfogalmazásra. A módszertan alapvetően megegyezik az előző határozat rendelkező részének I. számú mellékletében szereplővel, néhány pontban a jobb érthetőség és az egyértelműség növelése érdekében került pontosításra. A technológiai fejlődés során új technológiák jelentek meg és emelkedtek be a szolgáltatási piacba, emiatt egyes, technológiailag kötött definíciókat, megnevezéseket módosítani kellett, hogy azok az új technológiákkal kibővült szolgáltatások tekintetében is értelmezhetőek legyenek.

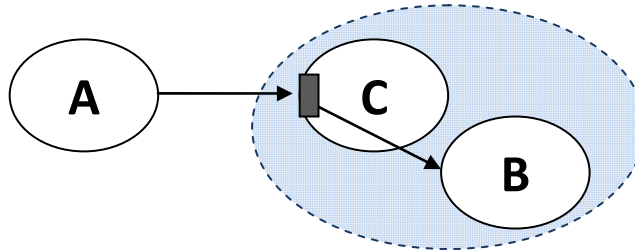
Megállapítottam továbbá, hogy a kötelezettség teljesítése nem jelent aránytalan terhet egyik szolgáltató esetén sem, mivel TD-LRIC költségszámítást a Magyar Telekom eddig is készített, annak alkalmazásában gyakorlata van, így annak további alkalmazása nem jelent érdemi többletterhet. Ugyanakkor a forgalmi díjak TD-LRIC alapú számításának elhagyása jelentősen tehermentesíti az Invitelt és a UPC-t. A 4-37. számú érintett piacokon jelentős piaci erejüként azonosított szolgáltatók esetében pedig a kötelezettségnek való megfelelés nem jelent érdemi terhet, mivel nekik díjszámítást nem kell végezniük, csak a megállapított díjakat alkalmazni.

A 4-37. számú érintett piacokon azonosított jelentős piaci erejű szolgáltatók esetében fontosnak tartottam külön rendelkezni a hívásvégződtetési forgalmi díj elszámolásával kapcsolatban. Erre a következő okok miatt volt szükség:

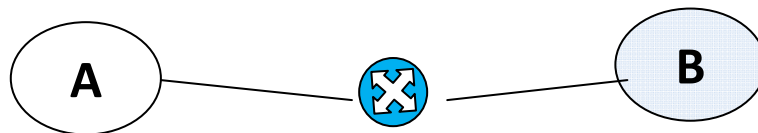
A „Hívásvégződtetés egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban” elnevezésű piacokon a hívásvégződtetési díj azért illeti meg a hívást végződtető JPE szolgáltatót, mert a hozzá kapcsolódó szolgáltatóktól (A) érkező hívásokat saját hálózatában (B) végződteti (ld.:1. ábra).

a) Hagymányos összekapcsolás

b) Összekapcsolás harmadik szolgáltató eszközeinek felhasználásával

c) IP alapú összekapcsolás

1. ábra: Összekapcsolási változatok

Nagykereskedelmi szolgáltatást végez tehát, mely során költségei keletkeznek. Alapértelmezésben ez az ábra a) esetének felel meg.

A hívásvégződtetési szolgáltató a kötelezett JPE szolgáltató (B), a hívásvégződtetési díjra minden esetben csak ő jogosult, hálózati szerződés keretében.

Az ábrán jelölt b) változatban a kisebb – és elsősorban kábeltévézés hálózatokat üzemeltető – szolgáltatóknál azonban előfordulnak olyan helyzetek, hogy a más szolgáltatások nyújtására szakosodott szolgáltató (B) nem rendelkezik olyan infrastruktúrával, mely alkalmas lenne a hang hívásvégződtetés (és legtöbbször ezzel együtt a hívásindítás) céljából történő összekapcsolódásra.

A probléma megoldására ezek a szolgáltatók gyakran más, az összekapcsolási képességet számukra biztosító szolgáltatókat (C) bíznak meg a feladat elvégzésével. Ez számukra, a legtöbb esetben, egyben a leggazdaságosabb megoldást is jelenti.

A szabályozás logikájából következik, hogy a hívást indító (A) szolgáltatók a hívás végződtetéséért nem fizethetnek többet csak azért, mert a hívott előfizető szolgáltatója (B) nem képes a hívás végződtetéséhez szükséges összekapcsolódás biztosítására, és ezért egy harmadik szolgáltatót (C) bíz meg ezzel a feladattal. Ilyen esetekben ugyanis a „megépít vagy bérel” lehetőségek közül (B) szolgáltató – saját hatáskörében – a „bérel” megoldás mellett dönt, és a (C) és a (B) szolgáltató együttesen nyújtja a (B) szolgáltatóhoz történő nagykereskedelmi hívásvégződtetés szolgáltatást. Ennek megfelelően a hívást indító szolgáltatók csak a megállapított hívásvégződtetési díjat kötelesek fizetni, melyre a velük

hálózati szerződésben levő (B) előfizető jogosult. Ez egyben azt is jelenti, hogy jelen szabályozás szempontjából indifferens, hogy a (C) szolgáltató milyen szerződés keretében, milyen díjért és milyen feltételekkel végzi a (B) szolgáltató részére az igényelt szolgáltatást.

A hálózatok fejlesztése nyomán növekedhet azon szolgáltatók száma, amelyek hálózatuk és a Kötelezettek hálózatának összekapcsolása során előnyben részesítik a teljesen IP alapú összekapcsolást. Ennek érdekében valamennyi Kötelezett Szolgáltató esetében lehetővé tettem az adatmennyiségen alapuló elszámolást. Az ábra c) a) esete azt ábrázolja, amikor az (A) szolgáltató IP alapú hálózata közvetlenül, IP alapú összekapcsolási ponton keresztül csatlakozik a szintén IP alapú hálózattal rendelkező (B) szolgáltatóhoz. Noha ekkor nincs csomagkapcsolt-áramkörkapcsolt átalakítás, a vezérlési és vonali jelzések sem kerülnek rá a 7-es jelzőhálózatra, és lehet, hogy a forgalom csak az átvitt adatmennyiség alapján határozható meg, ez az eset lényegében az a) esettel ekvivalens, más technológiai környezetben. Mivel az IP alapú összekapcsolás a hívásvégződtetés terén meglévő monopóliumokat nem változtatja meg, a költségalapúság kötelezettségét ilyen esetekben is fenn kell tartani. Ennek érdekében történt az a kötelezés, hogy amennyiben a hívásvégződtetési díj elszámolása nem percdíj alapján, hanem a beszédcsomagok által képviselt adatmennyiség alapján történik, a Kötelezett Szolgáltatónak megfelelő, statisztikai adatokkal alátámasztott számításokkal kell igazolnia a Hatóság felé, hogy az adatmennyiséggel ekvivalens, percdíjra átszámított végződtetési díj nem haladja meg a jóváhagyott mindenkori végződtetési percdíjakat.

Ha volt olyan Kötelezett Szolgáltató a 4-37. számú érintett piacon, amely a jelen piacelemzés megindításáról szóló DH-29176-1/2009 sz. végzés kibocsátása (2009. november 12.) és jelen Határozat közzététele közötti időszakban a hívásvégződtetési díját megemelte, azt arra kötelezem, hogy a jelen határozat közlését követő 30. naptól a rendelkező részben megadott képlet szerint meghatározott díj alkalmazásáig terjedő időszakban ismételten a 2009. november 12-én érvényes hívásvégződtetési díjtételeit alkalmazza. Erre a kötelezésre azért van szükség, mert a díjszabályozás kiindulási pontjának a piacelemzési eljárás megindításának napján érvényes díjakat tekintem, és a rendelkező részben meghatározott képletek ezen díjak vonatkozásában állapítják meg az új díjakat. Ezért nem megengedhető, hogy az eljárás megindítása és a határozat kihirdetése közti időszakban az egyes szolgáltatók hívásvégződtetési díjaik megemelésével előnyösebb, és a szabályozás céljaival ellentétes helyzetbe hozhassák magukat.

Alapvető követelménynek tekintem, hogy a lehető legkorábban szolgáltatónként egységes végződtetési díjak alakuljanak ki. Ez teszi ugyanis egyértelművé, átláthatóvá és könnyen ellenőrizhetővé az egyes szolgáltatók végződtetési díjainak értékét.

Abban az esetben, ha a Magyar Telekom a DH-20227-7/2009. vagy a UPC a DH-5634-17/2008. sz. határozatban jóváhagyott végződtetési díjknál egyes hívásirányok vonatkozásában vagy a szolgáltatási területe különböző részein magasabb hívásvégződtetési díjakat érvényesített, akkor a jelen határozat közlését követő 30. naptól a Kötelezett Szolgáltatók a rájuk vonatkozó, jóváhagyott végződtetési díjakat kötelesek a teljes szolgáltatási területükön alkalmazni.

Ez a kötelezés a Magyar Telekom és a UPC esetében azért szükséges, mert a fentebb említett határozatokban jóváhagyott végződtetési díjak nem a teljes szolgáltatási területeikre

vonatkozóan lettek megállapítva, és e kötelezés által válik egyértelművé a szolgáltatónkénti egységes díj alkalmazásának követelménye és a díj mértéke.

Abban az esetben, ha valamely Kötelezett Szolgáltató a 4-37. számú érintett piacon (mely piacokra ez a kötelezés releváns lehet) 2009. november 12-én az egyes hívásirányok vonatkozásában vagy a szolgáltatási területe különböző részein különböző hívásvégződtetési díjakat érvényesített, akkor a jelen határozat közzétételét követő 30. naptól a rendelkező részben megadott képlet szerint meghatározott díj alkalmazásáig terjedő időszakban a 2009. november 12-én érvényes legalacsonyabb hívásvégződtetési díjtételeit köteles alkalmazni.

Ez a kötelezés azért szükséges, mert ezzel biztosítható a rendelkező részben megadott díjmeghatározó képlet alkalmazása, továbbá megítélésem szerint, ha valamely szolgáltató többféle díjat alkalmazott (mivel korábban a 4-37. piacon nem volt díjszabályozás) akkor maga bizonyította, hogy az általa meghatározott legalacsonyabb díjon is képes a szolgáltatás nyújtására. A szabályozás céljaival ezért ellentétes lenne, ha maga a szabályozás engedné meg, hogy valamely szolgáltató az általa alkalmazott legalacsonyabb végződtetési díjnál magasabbat alkalmazzon a szabályozási folyamat kiindulási értékeként.

A költségalapúság kötelezettség meghatározása során eltérő követelményeket állapítottam meg az 1., 2. és 3. számú érintett piacokon jelentős piaci erejű szolgáltatók, illetve a 4-37. számú érintett piacokon jelentős piaci erejű szolgáltatók esetében a kiegészítő szolgáltatásokkal kapcsolatban. Ennek megfelelően a 4-37. számú érintett piacokon jelentős piaci erejű szolgáltatók nem kötelesek a kiegészítő szolgáltatások díjaira vonatkozó költségalapú számítások benyújtására. Az eltérő kezelést az átláthatóság kötelezettség indokolása során, a referenciaajánlat-készítési kötelezettséggel kapcsán már felsorolt szempontok indokolják (eltérő gazdasági ösztönöztség, méretbeli különbségek, más piacokon JPE státusz). Az 1-3. számú érintett piacokon jelentős piaci erejüként azonosított szolgáltatók esetében a kiegészítő szolgáltatások díjainak számítása nem jelent érdemi többletterhet, mivel a szolgáltatók kötelezettségei között eddig is szerepelt az ezekkel kapcsolatos költségalapú árak kialakítása.

A költségalapúság kötelezettség keretében a jogutódlás körében valamennyi Kötelezett Szolgáltatóra előírtam, hogy abban az esetben, ha a jogutód maga is Kötelezett Szolgáltató a tárgyalt piacon, a jogutód Kötelezett Szolgáltató az egyes (jogelőd) szolgáltatók díjai közül a legalacsonyabb díjat köteles alkalmazni. E kötelezettség hiányában egyrészt fennáll a veszélye annak, hogy a jogutód Kötelezett Szolgáltató megakadályozhatja a „teljes szolgáltatási területen egységes hívásvégződtetési díj” elvének érvényesülését, másrészt ez a kötelezés a Jogosult Szolgáltatók számára átláthatóvá és egyszerűen értelmezhetővé teszi az adott jogutód szolgáltató végződtetési díjainak értékét, továbbá egyértelművé válik a jogutód számára, hogy milyen szabályozási hatással számoljon a jogutódláskor.

III.4.2.4. Hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettségek

Az Eht. lehetőséget teremt az Elnök számára, hogy hozzáféréssel és összekapcsolással, (valamint közös eszközhasználattal, illetve helymegosztással) kapcsolatos kötelezettségeket írjon elő a jelentős piaci erejű szolgáltatók számára.

Ennek keretében, többek között, hálózati elemekhez, szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása, továbbá az ehhez kapcsolódó közös eszközhasználat biztosítása írható elő.

Ilyen kötelezettséget az Elnök különösen akkor írhat elő, ha a hozzáférés megtagadása, a korábbi hozzáférés visszavonása vagy hasonló hatással járó ésszerűtlen feltételek kikötése a Hatóság mérlegelése szerint megakadályozhatná a hatékony piaci verseny kialakulását az előfizetői szolgáltatások terén, és ebből eredően az előfizetők érdekeivel ellentétes eredményre vezetne.

A hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettség megfelelő alkalmazása a korábban vizsgált piactorzító magatartásformák közül megfelelően képes kezelni a hozzáférés megtagadását, valamint képes lehet megelőzni az indokolatlan előírások, követelmények kikötését. Ilyen indokolatlan követelmény lehet az, ha a Kötelezett Szolgáltató előírja, hogy a Jogosult Szolgáltató köteles összekapcsolási pontot létesíteni minden helyi telefonközpontban, vagy minden számozási területen (ha a Kötelezett egyébként több számozási területtel rendelkezik).

Az NHH Tanácsa a DH-26154-28/2007. sz. határozattal lezárt második piacelemzés során is kirotta ezen kötelezettséget, amelyeket megalapozó tények lényegesen azóta sem változtak. A végfelhasználók által igénybevett szolgáltatás nyújtásához szükséges infrastruktúra továbbra is a Kötelezett Szolgáltató tulajdonát képezi, így a szolgáltatás nyújtásának lehetősége továbbra is függ az infrastruktúrához való hozzáféréstől. A hozzáférés kötelezettségének fenntartása képes biztosítani, hogy a nagykereskedelmi szolgáltatás érdemben megvalósuljon, azaz a Jogosult Szolgáltató képes legyen összekapcsolódni a Kötelezett Szolgáltatóval és annak hálózatához hozzáférve ügyfeleit kiszolgálni.

A lehetséges piactorzító magatartásformák vizsgálata alapján tehát úgy értékeltem, hogy a Hívásvégződtetés egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban piacához tartozó szolgáltatások tényleges igénybevehetőségének érdekében indokolt és arányos a hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettség fenntartása a rendelkező részben meghatározott módosításokkal.

A szabályozás technológiasegleges, ami azt jelenti, hogy a hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos kötelezettség a Kötelezett Szolgáltatónak az alkalmazott technológiától függetlenül minden, az érintett piachoz tartozó hozzáféréseire (illetve az azokon végződtetett hívásokra) vonatkozik.

A rendelkező részben történt változások – az előző határozat kapcsán felgyűlt tapasztalatokat is figyelembe véve – egyrészt az egyértelműsítést szolgálják, másrészt a fölösleges beruházások elkerülését célozzák és elejét veszik annak, hogy a Jogosultak kiszolgáltató helyzetbe kerüljenek.

Az egyértelműsítést szolgálja, hogy a rendelkező részben meghatározásra kerültek azok a területi szintek, amelyekre vonatkozóan a Kötelezett Szolgáltatók forgalmi szolgáltatásokat alakíthatnak ki. A meghatározás célja egyértelművé tenni, hogy a regionális és az országos hívásvégződtetés szolgáltatás csak a hagyományos, PSTN struktúrában értelmezhető, annak függvényében, hogy az összekapcsolási pont és a hívott előfizetőt kiszolgáló kapcsolóberendezés között a Kötelezett hálózatában további egy vagy két PSTN kapcsolóközpont található. Amennyiben az összekapcsolási pont és a hívott előfizetőt

kiszolgáló kapcsolóberendezés között nincs további PSTN kapcsolóközpont, akkor a hívásvégződtetés szolgáltatás általános hívásvégződtetés szolgáltatásnak tekintendő. (Ilyen általános hívásvégződtetés szolgáltatást jelent a PSTN összekapcsolás helyi szintje is.) Az így meghatározott regionális, illetve országos hívásvégződtetés szolgáltatás nem minden egyes hívásra külön-külön, hanem a Kötelezett Szolgáltató által adott számozási körzetben levő előfizetőt kiszolgáló kapcsolóberendezés és az összekapcsolási pont között biztosított alap elérési útvonalra értelmezhető.

További megkötés, hogy a magasabb szintű hívásvégződtetési díjazás csak akkor alkalmazható, ha a Kötelezett Szolgáltató az országos hívásvégződtetés szolgáltatás mellett regionális és általános, a regionális hívásvégződtetés szolgáltatás mellett pedig általános hívásvégződtetés szolgáltatást is felajánl. Ezzel a megkötéssel biztosítható, hogy a Jogosult Szolgáltató ne legyen kénytelen a Kötelezett Szolgáltató magasabb szintű hívásvégződtetés szolgáltatását igénybe venni, ha számára gazdaságosabb a végződtetendő forgalmat az alacsonyabb szintű hívásvégződtetés szolgáltatást kiszolgáló összekapcsolási pontnál átadni. A jelenlegi hálózati struktúra és a kialakult gyakorlat szerint magasabb szintű hívásvégződtetés szolgáltatást csak a Magyar Telekom és az Invitel biztosít. Minthogy a szabályozás célja a legújabb, hatékonyabb technológiák elterjedésének ösztönzése és miután a hagyományos PSTN technológia, ahol ez a megkülönböztetés értelmezhető, nem tekinthető ilyennek, az általános díjazáson túl a magasabb szintű díjazás kiterjesztését újabb szolgáltatókra nem teszem lehetővé.

Jelen kötelezés keretében, a szolgáltatások biztonságának, illetve a Jogosult Szolgáltatók összekapcsolási beruházásának védelmében, előírásra került, hogy a jelen határozat megjelenése előtt meglévő összekapcsolási pontokat a Kötelezett Szolgáltatók előzetes figyelmeztetés nélkül nem szüntethetik meg, és nem módosíthatják azok technológiáját. A rendelkezés célja, hogy kizárja annak a lehetőségét, hogy a már megvalósult, élő összekapcsolási pontok megszüntetésével, áthelyezésével vagy a kapcsolódás jellemzőinek (technológiájának) megváltoztatásával a Kötelezett Szolgáltatók arra kényszerítsék a Jogosult Szolgáltatókat, hogy új összekapcsolási pontokon és/vagy megváltoztatott technológiai feltételek szerint átalakított formában legyenek kénytelenek átadni a hívásvégződtetési forgalmat, indokolatlan költségeket okozva ezzel a Jogosult Szolgáltatóknak.

Jogos indok lehet egy összekapcsolási pont megszüntetésére, áthelyezésére vagy a csatlakozás módjának megváltoztatására, ha a Kötelezett Szolgáltató hálózatfejlesztése, korszerűsítése az összekapcsolási pontok számának természetes csökkenésével vagy átalakításával jár. (Például a PSTN kapcsolási struktúra lecserélése IP alapú hálózati elemekre, amely a kapcsolóeszközök koncentrációját az eddiginél is nagyobb mértékben teszi lehetővé stb.). A Jogosult Szolgáltatók részére azonban ilyen esetekben megfelelő felkészülési időt kell biztosítani, hogy a megváltozott körülményekhez alkalmazkodni tudjanak. Ezért egy már meglévő összekapcsolási pont megszüntetése vagy áthelyezése csak akkor válik lehetségessé, ha a Kötelezett Szolgáltató ezt a szándékát az érintett kedvezményezett szolgáltatóknak és a Hatóságnak a megszüntetés, áthelyezés vagy módosítás előtt legalább 3 évvel bejelenti, és ezzel egyidejűleg honlapján közzéteszi. A 3 éves előzetes bejelentési kötelezettséget az indokolja, hogy biztosítani kell, hogy az alternatív szolgáltatók legalább 3 évvel az összekapcsolási pontok, például a helyi központok megszüntetése előtt megfelelő tájékoztatást kapjanak, és erre felkészülhessenek. A 3 éves

szabálytól eltérni abban az esetben van lehetősége a Kötelezett Szolgáltatónak, ha az összekapcsolási pont megszüntetése, áthelyezése vagy módosítása a Jogosult Szolgáltatók érdekeit nem sérti, erről megállapodnak és a megállapodást a Hatóságnak bejelentik. A Kötelezett Szolgáltató megszüntetheti, áthelyezheti vagy módosíthatja valamely összekapcsolási pontját akkor is, ha a Jogosult Szolgáltatóval nem tud megegyezni, azonban a régi és az új összekapcsolási pont között saját maga a saját költségén biztosítja a Jogosult Szolgáltatóhoz tartozó forgalom átvitelét, vagy az új technológiának megfelelő átalakítását, vagyis a Kötelezett Szolgáltató intézkedése miatt a Jogosult Szolgáltatót nem éri hátrány. A kiszámíthatóság és a változások átláthatósága érdekében mindkét esetben a Kötelezett Szolgáltató internetes honlapján való közzétételi kötelezettséget írtam elő. Az internetes honlapon való közzététel módját az átláthatóság kötelezés keretében határoztam meg.

A lehetséges piactorzító magatartásformák vizsgálata során megállapítottam, hogy indokolatlan előírásnak, követelménynek tekinthető, ha a Kötelezett Szolgáltató megköveteli a Jogosult Szolgáltatótól, hogy minden helyi telefonközpontban, vagy minden számozási területen (ha a Kötelezett több számozási területtel rendelkezik) összekapcsolási pontot létesítsen. Ez a követelmény önmagában alkalmas lehet a kizorításra, illetve indokolatlan, nem hatékony beruházásra kényszeríti a nagykereskedelmi szolgáltatást igénybevevő szolgáltatókat. Egy zsugorodó, csökkenő forgalommal jellemezhető piacon ilyen, a Kötelezett által támasztott követelményeket, előírásokat a hálózati szűk keresztmetszetek sem indokolhatnak. A nem hatékony beruházások elkerülése, valamint az ismertetett lehetséges piactorzító magatartás megelőzése érdekében előírtam, hogy az általános összekapcsolási kötelezettségen túlmenően, az Invitel az általa meghatározott központjában, a Magyar Telekom pedig Budapesten, valamint legalább egy dunántúli és egy, a Dunától keletre eső regionális központjában köteles kialakítani olyan összekapcsolási pontokat, amelyeken keresztül minden előfizetője elérhető a Jogosult Szolgáltató számára (egyponos összekapcsolás). A Magyar Telekom vonatkozásában a kötelezés változását (egyponos összekapcsolást Budapesten és legalább két, a megadott területi bontásban elhelyezkedő regionális központjában kell biztosítani) a hálózat kiterjedése és Budapest-központúsága, valamint a Magyar Telekom által biztosított egyponos összekapcsolással kapcsolatos szabályozói tapasztalat indokolja. A Magyar Telekom által biztosított egy pont elhelyezkedése (Szolnok) és annak a Magyar Telekom referenciaajánlatában is megadott kapacitáskorlátja nem biztosítja a szabályozás azon célkitűzését, hogy igény esetén a kis alternatív szolgáltatóknak ne kelljen a Magyar Telekom minden egyes számozási körzetében összekapcsolási pontot létesíteni, vagy indokolatlanul nagy távolságból csatlakozni. Ez indokolatlan, nem hatékony beruházásra kényszerítheti az alternatív szolgáltatókat, amely a korábban leírtak alapján ellentmond a szabályozás céljainak. Budapest kötelező előírását indokolja az is, hogy a legtöbb alternatív szolgáltató itt található és részükre jelentős költségnövelő tényező lehet, ha a Magyar Telekom az egyponos hozzáférést valamely vidéki regionális központjára korlátozza. Az Invitel volt koncessziós területe lényegesen kisebb a Magyar Telekom területénél, ezért az Invitel számára újabb egyponos összeköttetést biztosító összekapcsolási pontok kijelölését nem tartom indokoltnak.

Az egyponos összekapcsolási pont díjazás szempontjából nem megkülönböztetett pont, az alkalmazható díjtétel a rendelkező rész D/1 pontjában meghatározott területi szintek szerint kell, hogy történjék, az átadási pont és a hívott előfizető közti területi viszony függvényében.

A hálózatok fejlesztése nyomán egyre növekszik azon szolgáltatók száma, amelyek hálózatuk és a Kötelezettek hálózatának összekapcsolása során előnyben részesítik a teljesen IP alapú összekapcsolást. A Kötelezettek szabadon határozhatnak az IP alapú, csomagkapcsolt összekapcsolási pontok létesítéséről, ugyanakkor – az EU Bizottság NGA Ajánlásával összhangban – a rendelkező részben foglaltaknak megfelelően 6 hónapos időtávlatra előre kötelesek megadni, hogy fejlesztési terveik szerint terveznek-e, és ha igen, akkor hol terveznek olyan összekapcsolási pontokat létesíteni, ahol a Jogosult Szolgáltatók közvetlenül IP alapú összekapcsolódást valósíthatnak meg. E kötelezést azért tartottam szükségesnek, hogy a korszerű hálózati elemeket alkalmazó vagy ilyeneket fejlesztő szolgáltatók reális képet kapjanak arról, hogy mikor, hol és milyen feltételekkel tudnának más IP alapú hálózatokhoz közvetlenül kapcsolódni, megtakarítva ezzel a hagyományos PSTN hálózatok követelményeinek megfelelő átalakítások költségeit.

III.4.2.5. Számviteli szétválasztás

A számviteli szétválasztási kötelezettség alapján a Hatóság többek között előírhatja a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató számára nagykereskedelmi árai átláthatóvá tételét, továbbá egyéb, az átlátható működéssel, egyenlő elbánással kapcsolatos kötelezettség ellenőrzéséhez szükséges adatok szolgáltatását.

A számviteli szétválasztás a vállalat egészét átfogóan a vállalat teljes tevékenységét leképezi. A számviteli szétválasztási kötelezettség előírja a Kötelezett Szolgáltató számára, hogy elkülönítetten kezelje a kiskereskedelmi és a nagykereskedelmi tevékenységét. A számviteli szétválasztás olyan szabályozó eszköz, amely több célt szolgál. Biztosítja a szolgáltató gazdálkodásának szabályozói szempontból való átláthatóságát, azaz átláthatóvá teszi az egyes szolgáltatásokkal (jelen esetben kiemelten a hívásvégződtetés forgalmi szolgáltatással) kapcsolatos költségeket, bevételeket, ráfordításokat, a keresztfinanszírozás és az egyenlő elbánás kötelezettség ellenőrzéséhez szükséges adatokat, a nagykereskedelmi díjak kialakításával kapcsolatos üzletági költséginformációkat. Mivel a Kötelezettek tevékenységeit gazdaságilag önállóan működő üzletágakként kell a számviteli szétválasztás során kimutatni, biztosítható az egyenlő elbánás számviteli elve teljesülésének nyomon követése a nagykereskedelmi árak ismeretében és a transzferárak átláthatóvá tételével, cégen belül és cégen kívül nyújtott hasonló szolgáltatás ellenértékének vonatkozásában.

Mindezekből következően ennek a szabályozó eszköznek az alkalmazásával jelentősen befolyásolható az adott piacon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató piaci viselkedése, előírásával megelőzhetőek a piaci folyamatokra kedvezőtlen szolgáltatói magatartások. Ily módon ez a kötelezettség támogatja mind az átláthatósággal kapcsolatos kötelezettség, mind az egyenlő elbánás, mind a jelen határozattal szintén előírt költségalapú ár kialakítás ellenőrzését. A kötelezettség betartása ezen túlmenően elősegíti az árjellegű lehetséges egyéb versenyproblémák (a vizsgált piacon túlzó árazás, keresztfinanszírozás) kezelését.

A teljes átláthatóság és ellenőrizhetőség csak a számviteli szétválasztáson keresztül valósítható meg. Ezért szükségesnek tartottam a számviteli szétválasztásra vonatkozó kötelezettség ismételt kirovását, azonban megállapítottam, hogy önmagában ennek a kötelezettségnek az alkalmazása nem elegendő a hívásvégződtetés forgalmi szolgáltatás költségalapú szintre való csökkentésére, illetve költségalapú szinten tartására, mivel az csak

az egyes költségkategóriák osztályozását és a ráfordítások egyszerűsített ellenőrzését teszi lehetővé.

Nem tartottam indokoltnak ugyanakkor a számviteli szétválasztás kötelezettség kirovását a 4-37. számú érintett piacokon jelentős piaci erejű szolgáltatók esetében. Ezt nem indokolja sem a költségalapúság kötelezettség ellenőrzésének igénye, sem az árjellegű versenytorzító magatartások (pl. keresztfinanszírozás) vizsgálata sem, mivel ezek a szolgáltatók más érintett piacokon nem minősülnek jelentős piaci erejű szolgáltatóknak.

Megítélésem szerint a kötelezettség teljesítése nem jelent aránytalan terhet az 1., 2. és 3. számú piacokon jelentős piaci erejűként azonosított szolgáltatók esetében, mivel számviteli szétválasztási kimutatást az 1. és 2. piacon Kötelezett Szolgáltatók eddig is készítettek, annak alkalmazásában gyakorlatuk van, a 3. piacon Kötelezett Szolgáltató pedig jogelődje vonatkozásában készített számviteli szétválasztási kimutatást, így annak további alkalmazása nem jelent érdemi többletterhet a Kötelezett Szolgáltató számára.

Megállapítottam tehát, hogy a számviteli szétválasztási kötelezettség elősegíti az árjellegű lehetséges versenytorzító magatartások (túlzó árazás/keresztfinanszírozás) kezelését, valamint az Eht. 105. § (2) bekezdésével összhangban az átlátható működéssel kapcsolatos kötelezettség, illetve az egyenlő elbánással kapcsolatos kötelezettség teljesítésének ellenőrzését, ezért ennek a kötelezettségnek a Magyar Telekom, az Invitel és a UPC esetében, a 4. piacra vonatkozó HF/44-11/2011. sz. határozat II. számú melléklet szerinti fenntartása arányos és indokolt.

Az NHH Tanácsa a DH-26154-28/2007. sz. határozattal lezárt második piacelemzés során is kiróta ezen kötelezettséget, amelyet megalapozó tények azóta sem változtak lényegesen.

A számviteli szétválasztási kötelezettség pontos tartalmának meghatározásakor (lásd: a HF/44-11/2011. sz. határozat II. számú mellékletét) az NHH Tanácsa DH-26149-18/2007. számú határozatának I. számú mellékletében foglalt szabályokhoz képest egyrészt az időközben lezajlott technológiai fejlődés került követésre, amelynek során új technológiák jelentek meg és emelődtek be a szolgáltatási piacba. Ennek érdekében pontosításra, kibővítésre kerültek az elkülönítetten kimutatandó üzletágakon belül értelmezendő egyes szolgáltatások, valamint az ezekhez kapcsolódó kimutatások a bevételekre vonatkozóan. Egyes, technológiailag kötött definíciókat, megnevezéseket azért kellett módosítani, hogy az új technológiákkal kibővült szolgáltatások tekintetében is értelmezhetőek legyenek. Más esetekben kifejezetten az volt a módosítás indoka, hogy a kimutatások technológia-semleges módon (tehát attól függetlenül, hogy a szolgáltatók milyen technológia alkalmazásával nyújtják a szolgáltatásokat) tartalmazzák a megkívánt adatokat.

Változtatásokat indukált továbbá az is, hogy a fent említett határozathoz képest időközben megjelent a Tanács DH-25712-47/2008. számú határozata a mobil hívásvégződtetési piac elemzéséről, amely rendezte a mobil és helyhez kötött üzleti területtel egyaránt rendelkező szolgáltatók számviteli szétválasztási kimutatására vonatkozó speciális szabályokat; így ezek a szabályok kikerültek a 4. piacra vonatkozó HF/44-11/2011. sz. határozat II. számú mellékletéből. Mindezen változtatásokat a szabályozott területek számviteli szétválasztási kimutatásokban történő egyértelműen elkülönült megjelenítése tette szükségessé.

III.5. Jogutódlás esetén alkalmazandó szabályok

Jelen eljárás a Ket. hatálybalépését követően hivatalból került megindításra.

Az Eht. 23. §-a szerint a Hatóság a Ket. rendelkezéseit az Eht-ban foglalt eltérésekkel alkalmazza. Az eljárás lefolytatásának jelentős részében csak a Ket. 16. §-a tartalmazott mind az eljárás során, mind a határozat jogerőre emelkedését követő jogutódlással kapcsolatos előírásokat. Bár az Eht. 2011. augusztus 3. napján hatályba lépett 26. §-a kifejezetten – és a Ket.-től eltérően szabályozza a jogutódlást, azonban jelen határozat és eljárás sajátosságai okán indokoltnak láttam jelen határozat rendelkező részében részletesen és pontosan rögzíteni a határozatban előírt, illetve módosított kötelezettségek kapcsán, a jogutódlás esetén a Kötelezett Szolgáltató(k), illetve jogutódja(ik) által alkalmazandó szabályokat.

A rendelkező rész II. pontjában foglalt szabályok előírására az alábbi ok miatt volt szükség:

- Bár az Eht. 26. § (2) bekezdése szerint a jogerős határozattal kötelezett ügyfél helyébe – amennyiben a kötelezettség célja és jogalapja a jogutóddal szemben is fennmarad - a Kötelezett Szolgáltató jogutódja lép, de az Eht. 62-65. §-ai szerinti eljárás olyan speciális, általában kötelezettségek kiszabásával is együtt járó hatósági eljárás, amelyben a kötelezettségek jogutódlásáról célszerű speciálisan is rendelkezni.

A határozat rendelkező része – figyelemmel az eljárás és határozat általánostól eltérő, speciális jogi jellegére – külön szabályt tartalmaz egyetemes (általános) és az egyedi (ügyleti) jogutódlás esetére.

- Egyedi (ügyleti) jogutódlás esetén – figyelemmel az Eht. 26. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezésre – az ügyleti jogutódo(ka)t terheli a jogelőd jelentős piaci erejű szolgáltatót terhelő valamennyi kötelezettség, az azt kirovó határozatban meghatározott tartalommal. Az ügyleti jogutódlás esetén tehát a jogutód valamennyi – jelen határozatban kiszabott, Kötelezett Szolgáltatót terhelő – kötelezettséget a határozatban foglaltak szerinti tartalommal köteles továbbra is jogfolytonosan teljesíteni.
- Egyetemes (általános) jogutódlás eseteit a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (a továbbiakban: Gt.) határozza meg. Tekintettel arra, hogy a felek magánjogi viszonyaiba történő beavatkozásra – így a Gt. szerinti jogutódlási formák (társasági formaváltás, egyesülés, szétválás) eseteinek külön vizsgálatára – hatáskörrel nem rendelkezem, ezért csak az Eht. 26. § (2) bekezdése által is szabályozott általános jogutódlás esetére általánosságban és csak a határozattal érintett kötelezettségekre vonatkozóan rendeztem a jogutódlás kérdését. Az Eht.-ban szabályozott, az Elnök által kiszabható kötelezettségek egyrészt önmagukban is változatos képet mutatnak aszerint, hogy azok miképpen terhelik a kötelezett szolgáltatókat, másrészt az Eht. hatálybalépését követően már az Elnök határozza meg a jelentős piaci erejű szolgáltatókat terhelő kötelezettségek pontos tartalmát, ezért az általános jogutódlás esetére előírt rendelkezés szerint a jelentős piaci erejű szolgáltatót jelen határozat alapján terhelő kötelezettség annak határozatban meghatározott céljához, jellegéhez és tartalmához igazodva fogja terhelni a jogutódlással létrejött szolgáltató(ka)t. Ebből következően mindig a jogutódlás konkrét esetében állapítható meg az, hogy a jogutódot miképpen terhelik a korábbi

kötelezettségek, figyelembe véve azt, hogy az Eht. értelmében a Kötelezett Szolgáltató jogutódját csak akkor nem terhelik a jogelőddel szemben jogerős határozatban megállapított kötelezettségek, ha a kötelezettség célja és jogalapja a jogutóddal szemben már nem áll fenn.

B. fejezet

Együttműködés a Gazdasági Versenyhivatallal

A Gazdasági Versenyhivatal észrevételei a HF/1948-1/2011. számú határozattervezethez

A Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (a továbbiakban: Eht.) 20. §-ára, illetve a Hatóság és a GVH közti együttműködési megállapodás 6. fejezetére és különösen annak 6.2 pontjára hivatkozva arról tájékoztatott, hogy az Elnök tárgyban megjelölt határozattervezeteire vonatkozóan a tervezetekkel egyetért, azokhoz részletes észrevételt nem kíván tenni.

Mindemellett jelzi, hogy a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló, többször módosított 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 38. § (2) bekezdése értelmében a jövőben folytatandó versenyfelügyeleti eljárásokban a jelen állásponthoz foglaltak a GVH Versenytanácsát nem kötik. Ennek megfelelően a tárgyban megjelölt elektronikus hírközlési piacokkal kapcsolatos konkrét versenyfelügyeleti eljárásokban a GVH Versenytanácsa az Elnök határozataiban meghatározottól eltérő piacokat határozhat meg, illetőleg az egyes vállalkozások piaci helyzetét, gazdasági erőfölényes pozícióját eltérően ítélni meg. Tekintettel a jogbiztonság és a jogalkalmazás kiszámíthatóságának általános követelményére, valamint a két hatóság véleménye közötti eltérések indokolt voltára, a GVH az ilyen ügyek vizsgálati szakaszában a két hatóság között létrejött megállapodásnak megfelelően a jogalkalmazás egységének megőrzése érdekében konzultálni fog a Hatósággal.

<i>A GVH észrevételében megfogalmazott állásponthoz tudomásul veszem.</i>

C. fejezet

Egyeztetés az érdekeltekkel

Szolgáltatók és társadalmi szervezetek észrevételei a határozat tervezetéhez

Az alábbiakban a hozzászólók levelében kifejtett észrevételeit összefoglalva idézem, válaszaimmal együtt.

C/1

A Magyar Telekom észrevételei a HF/1948-1/2011. számú határozattervezet

1.1 Általános észrevételek

A Magyar Telekom célszerűnek tartotta a díjakra vonatkozóan egy felső korlát alkalmazását, amely igazodna a Kötelezett Szolgáltatók költségalapú díjához, és alkalmazásával elérhető, hogy az előfizetők számára meghirdetett belföldi helyhez kötött telefonszolgáltatást kínáló hálózatok díja ne haladja meg egyes esetekben az emelt díjas vagy nemzetközi hívásvégződtetések árát.

A szolgáltató észrevételét a helyhez kötött hívásvégződtetési piacon nem tudtam értelmezni, hiszen a határozattervezet értelmében a hívásvégződtetési díjak egyértelműen szabályozottakká válnak minden JPE szolgáltató esetében, tehát nem értelmezhető „díjakra vonatkozóan” felső korlát alkalmazása. A két piacelemzés között hívásvégződtetési szolgáltatást nyújtó új szolgáltató piacára vonatkozóan pedig ilyen korlát nem adható, lásd a következő választ.

Információi szerint a JPE szolgáltatók köre folyamatosan bővült, változott, és ha a Hatóság vizsgálata a jelenlegi időpontban zajlana, a határozattervezetben megállapított 37 szolgáltatónál több JPE szolgáltató kerülne azonosításra. Az Eht. 2011. augusztus 3. napját megelőzően hatályos 57. § (2) bekezdése ellenére sem látott lehetőséget arra, hogy a piacra újonnan lépő, JPE-ként nem azonosított szolgáltatók ne élhessenek vissza azzal, hogy szabadon állapíthatják meg hívásvégződtetési díjaikat. Ezért kérte a Hatóságot, hogy legalább a hatósági nyilvántartás alapján, az adott piac tekintetében a határozat kiadásakor szolgáltatásnyújtási bejelentéssel érintett valamennyi piaci szereplő JPE státuszát állapítsa meg, vagy a legalacsonyabb díjjal rendelkező Kötelezett Szolgáltató díjához kötött módon szabja meg a legmagasabb piacon alkalmazható díjat.

A Magyar Telekom észrevételét az alábbi okok miatt nem vettem figyelembe:

Az Eht. 10. § (1) bekezdés e) pontja, illetve 62-65. §-ai (2011. augusztus 3. napját megelőzően hatályos 52-55. §-ai) alapján egyértelmű, hogy az adott piacon JPE szolgáltatóknak minősülő szolgáltatók körét a piacelemzési eljárás lefolytatása eredményeképpen meghozott határozatok jelölik ki, és e döntések határozzák meg az adott piacon JPE minőséggel rendelkező szolgáltatókat terhelő kötelezettségeket is. Ezen elv, egyébként az Európai Unió Keretszabályozással teljességgel összhangban lévő szabály, érvényesül a „Hívásvégződtetés egyedi, nyilvános helyhez kötött telefonhálózatokban”

elnevezésű 3. számú piacot illetően is, azaz a fennálló piaci sajátosság ellenére (a piacra belépő valamennyi szolgáltató JPE szolgáltató, mivel a hívást csak ő képes végződtetni) a JPE szolgáltatók azonosítására és az őket terhelő kötelezettségek meghatározására csupán a piacelemzési eljárás során meghozott hatósági határozatban van jogszerű lehetőség.

A JPE szolgáltatóként történő azonosításra, és az ezen szolgáltatókra vonatkozó kötelezettségek kirovására irányuló eljárás ügyfélköre a piacmeghatározás és piacelemzés érdekében lefolytatott – az adott szolgáltatást nyújtó elektronikus hírközlési szolgáltatók adatszolgáltatási kötelezettségével járó – hatósági (piacfelügyeleti típusú) ellenőrzési eljárás alapján kerül meghatározásra. Ezen eljárás függvényében értesíti a hatóság az eljárás megindításáról a piacelemzési eljárásban ügyfélnek minősülő szolgáltatókat, valamint az Elnök az eljárása során folyamatosan biztosítja az ügyféli jogok maradéktalan érvényesülését. A piacelemzési eljárás megindításával adottnak tekintendő ügyféli körön belüli esetleges változások (pl. összeolvadás, szétválás, stb.) megfelelően kezelendők az eljárás során, ezeket a hatóság köteles figyelembe venni, de maga a piacelemzési eljárás az említett adatszolgáltatáson alapszik, ezért az eljárás kezdetekor megállapított ügyfélkör nem változhat, bővíthet az eljárás folyamán a hatósági nyilvántartás hatályos állapota alapján. Mindehhez hozzá kell tenni, hogy az Eht. 2011. augusztus 3. napját megelőzően hatályos 42. § (3) bekezdése csak akkor engedte meg az Elnök hatáskörébe tartozó eljárás kiterjesztését, ha az addig vizsgálatokon túli jogsértésről szerez tudomást. A piacelemzési eljárás során azonban az ex ante szabályozásból következően eleve kizárt az eljárás kiterjesztése, mivel ebben az eljárásban „jogsértésről” nem beszélhetünk.

A Ket. alapvető szinten rögzíti ugyanis a hatóság arra vonatkozó kötelezettségét, hogy az ügyfél számára biztosítsa, hogy jogairól és kötelezettségeiről tudomást szerezzen, és előmozdítsa az ügyféli jogok gyakorlását. Az ügyféli jogok gyakorlása – többek között az eljárás megindításáról szóló értesítés, a nyilatkozattételhez, illetve az iratbetekintéshez való jog – az eljárás megindításáról szóló értesítés kézhezvételétől a hatóság érdemi döntésének kézhezvételéig megilleti az ügyfeleket. A Ket. rögzíti továbbá azt is, hogy a közigazgatási hatósági eljárásban tilos minden olyan különbségtétel, kizárás vagy korlátozás, amelynek célja vagy következménye a törvény előtti egyenlő bánásmód megsértése, az ügyfél eljárási jogainak csorbítása. A fentiekre tekintettel az adatszolgáltatás alapján ügyfélnek minősülő felek köre a piacelemzési eljárás, jelen esetben a nemzeti konzultáció során már nem bővíthető, mivel ez az ügyféli jogosultságok sérelméhez, és ezáltal a határozat automatikus jogszerűtlenségéhez vezetne.

A Magyar Telekom véleményével ellentétben az Eht. 2011. augusztus 3. napját megelőzően hatályos 57. § (2) bekezdésében (jelenleg hatályos 65. § (3) és (4) bekezdésben) szabályozott ún. rendkívüli piacelemzési eljárás intézménye kifejezetten olyan eszköz az Elnök számára, mely gyors beavatkozási lehetőséget kínál abban az esetben, ha a piacon fennálló verseny megítélése szempontjából jelentős körülmény jut a Hatóság tudomására.

Ugyanezen okokból, a fentiek alapján értelemszerűen nem fogadható el a Magyar Telekom azon javaslata sem, hogy a Hatóság a piacelemzési határozatban felső korlátot szabjon meg a 3. számú piacon alkalmazható díjak tekintetében, mivel az ügyfélkörön kívül eső elektronikus hírközlési szolgáltatókra nem állapítható meg jogszerűen kötelezettség.

1.2 Észrevételek a határozattervezet Rendelkező rész A/4. pontjához

Az A/4. pont második bekezdését kérte kiegészíteni a következő, zárójelben szereplő résszel:

„A Kötelezett Szolgáltatók a hívásvégződtetési szolgáltatásuk nyújtására vonatkozó feltételeiket (beleértve pl. az összekapcsolásra felajánlott interfész technológiáját, típusát, földrajzi helyét), valamint a 2009. november 12-én alkalmazott hívásvégződtetési díjaikat internetes honlapjukon kötelesek nyilvánosságra hozni a jelen határozat közlésétől számított 15 napon belül, illetve ezen időpontot követően valamennyi változás esetén a változást megelőzően 30 nappal oly módon, hogy azok a nyitó honlapjukról legfeljebb két lépésben elérhetők legyenek.”

A kiegészítési javaslat pontosítja a Határozatban megfogalmazott kötelezést, néhány fontos feltételt külön is nevesítve, ezért azt elfogadtam, a Határozatot az alábbi beszúrással kiegészítettem:

„(beleértve az összekapcsolásra felajánlott interfész technológiáját, típusát, földrajzi helyét)”

A Magyar Telekom A/4. pont hatodik bekezdésében kérte törölni a határozattervezet szövegéből a „nemzeti 7-es jelzőhálózathoz csatlakozó” kifejezést, mivel a technológia-semlegesség jegyében az N7-es jelzőhálózati protokoll kiemelése nem időszerű, még akkor sem, ha a következő piacelemzés időpontjáig ez lesz a meghatározó összekapcsolási jelzésprotokoll. Az elmúlt időszakban piacra lépő (jellemzően kábel) szolgáltatók egy része már saját IP alapokon működő kapcsolóközponttal rendelkezik, másoknak pedig már nincs is saját kapcsolóközpontjuk, amely alkalmas lenne a hang hívásvégződtetés céljából történő összekapcsolódásra. Ezért előtérbe kerülnek olyan megoldások, amelyekkel az ún. hagyományos rendszertechnikákat alkalmazó szolgáltatók igyekeznek biztosítani a társszolgáltatók minél egyszerűbb csatlakozását a nyilvános hálózathoz. Az átláthatóság kötelezettségét, a Magyar Telekom álláspontja szerint, általánosabban kellene megfogalmazni, úgy, hogy az összekapcsolási képességtől, technológiától, protokolltól függetlenül a nyilvános hálózathoz való csatlakozási képességgel rendelkező szolgáltatók, az összekapcsolás feltételeit és hívásvégződtetési díjukat, míg az összekapcsolásra csak nem teljesen szabványosan képes szolgáltatók a kizárólagos elérésüket biztosító szolgáltató megnevezését és ezen szolgáltató költségeit is tartalmazó hívásvégződtetési díjukat kötelesek közzétenni.

Elfogadtam a Magyar Telekom észrevételét, mert jogos igény, hogy ha a Jogosult szolgáltatónak a Kötelezettől eltérő, harmadik szolgáltató hálózatához kell csatlakoznia a hívásvégződtetés létrehozásához, akkor erről a szolgáltatóról, bármilyen technológia alkalmazása esetén, megfelelő információkkal kell, hogy rendelkezzen. Ennek megfelelően az A/4 pont 6. bekezdését az alábbiak szerint módosítom:

„Abban az esetben, ha a Kötelezett Szolgáltató saját, a nemzeti 7-es jelzőhálózathoz csatlakozó összekapcsolási ponttal nem rendelkezik, és ezért a hívásvégződtetési forgalmi szolgáltatását nem közvetlenül, saját hálózata interfészén keresztül, hanem kizárólag valamely harmadik szolgáltató összekapcsolási pontján keresztül nyújtja, a Kötelezett Szolgáltató köteles a hívásvégződtetési szolgáltatásának nyújtására vonatkozó feltételei között ezen harmadik szolgáltató megnevezésére.”

Az észrevételezett bekezdés nem a díjak tartalmát határozza meg, a díjazásra vonatkozó értelmezés a III.4.2.3 fejezet 1. sz. ábrájánál kellő mértékben kifejtésre kerül, ezzel kapcsolatosan kiegészítés nem szükséges.

1.3 Észrevételek a határozattervezet Rendelkező rész D/1. pontjához

A D/1.1 c) pontjában leírt kötelezettség indokolatlan terhet ró a Magyar Telekomra, és az elmúlt évek tapasztalatai sem támasztják alá ilyen jellegű kötelezettség kiszabását. A Magyar Telekom nem zárkózik el attól, hogy további két helyen is felajánljon összekapcsolási lehetőséget, de csak a meglévő struktúra és kapacitási lehetőségek mentén, adott esetben kapacitáskorlátok felállítása mellett. Valós piaci igény esetén, figyelembe véve a rendelkezésre álló hálózati kapacitásokat, biztosítja az országos egyponos összekapcsolási lehetőséget.

A Magyar Telekom hivatkozott a Hatóság DH/9203-16/2005. számú határozatára, melyben a HF/1944-1/2011. sz. határozattervezettel ellentétesen az került megállapításra, hogy a Magyar Telekom által az eljárásban benyújtott megvalósíthatósági tanulmányból *„kiderül, hogy mivel a GTS Datanet regionális szinten kéri a hívások átadását, ez már nem forgalomsemleges megoldás, hanem a primer és szekunder központ közötti szakaszt addicionálisan terheli, mégpedig minden egyes helyi közvetítőválasztásos hívás esetén kétszeresen (híváskezdeményezés és –végződés) viszonylatában egyaránt. A Magyar Telekom tehát jogosan állapítja meg a megvalósíthatósági tanulmányban, hogy a megvalósíthatóság következményeit primer körzetenként kell megvizsgálni, figyelembe véve a vizsgált primer körzet összes szekunder központhoz való csatlakozásának a forgalomáteresztő képességét, és ezt egybevetve a hosszú távú forgalmas órai statisztikákkal.”*

„A Magyar Telekom megvalósíthatósági tanulmányából kiderül, hogy a primer körzetek döntő többségében a szabadon értékesíthető kapacitás minimális, tehát a GTS-Datanet igénye a legtöbb esetben a forgalom-irányítási tartalék kapacitás rovására teljesíthető csak. Ugyanakkor a GTS-Datanet igénye az esetek többségében nem lóg bele az üzemviteli tartalékba, ami azt jelenti, hogy a GTS-Datanet igénye szerint berendezett helyi közvetítőválasztás várhatóan a primer körzetek nagy részében a hálózat hibátlan állapotában nem okoz túlterhelést, a hálózat rendelkezésre állása a helyi hívások regionális ponton történő átadása esetén nem csökken.

Ugyanakkor az is látható a Magyar Telekom által megadott értékekből, hogy a GTS-Datanet igénye szinte az összes primer körzetben csak a forgalomirányítási tartalék terhére teljesíthető. Ez összhatásában annyit jelent, hogy a hálózat megbízhatósága viszont csökkeni fog a regionális hívásátadás esetén, természetesen primer körzetenként eltérő módon.”

A Magyar Telekom kétszintű hálózati struktúráját a korábban hatályos struktúratervnek¹⁷ megfelelően alakította ki, mely meghatározta a közcélú távbeszélő-hálózat funkcionális szerkezetét, részhálózatokra tagolását, azok feladatkörét és kapcsolatát, valamint az egyes részhálózatokban használatos kapcsolási funkciókat, és azok kötelező egymáshoz rendelését. A struktúratervnek megfelelően kialakított hálózatára épülően alakította ki az összekapcsolási modelljét, és ezen modell, valamint a ráépülő szolgáltatások is a Magyar Telekom kétszintű hálózati kiépítésének figyelembevételével lettek kialakítva. A meglévő hálózat átalakítása olyan viszonylatú forgalmak számára, amelyeket nem terveztek rá, hatalmas költségekkel járna. Amennyiben a helyi forgalmat meg kellene jártnia a regionális társszolgáltatók kérésének megfelelően, akkor ezekre a nyalábokra egy alacsonyabb hierarchia szinten eddig sikeresen kezelt forgalomtípus (nagy mennyiséggel) fog

¹⁷ 26/1993. (IX. 9.) KHVM rendelet

kétszeresen is kerülni, mellyel veszélyeztetné nemcsak a más társszolgáltatók, hanem a saját nemzetközi és távolsági hívásait is. Jelenleg a helyi forgalmak regionális átadása a távközlési szektor egészére nézve káros, az egyenlő elbánás elve alapján az ilyen fogalomátadási precedens gyakorlattá válna a szolgáltatók körében, amellyel indokolatlan és a technológia kifutása miatt több esetben nehezen megvalósítható fejlesztésekbe kényszerítené a Magyar Telekomot, veszélyeztetve az eddig nagy megbízhatósággal együttműködő rendszereiket. Amennyiben regionális szinten ad át a Magyar Telekom helyi forgalmat, és ez általános elvárásként jelenik meg a társszolgáltatók részéről, forgalomnövekedéssel és extra kapacitásigénnyel kell számolnia.

Ezen indokokból kérte kötelezettség pontosítását azzal a kitételrel, hogy az egyponthoz tartozó kötelezettség kiterjesztésére csak objektív műszaki okok megléte esetén kerülhessen sor, a meglévő szabad kapacitások terhére, vagy hálózatfejlesztési igény esetén az egyszeri költségek felszámolásával. Megjegyezte, hogy a 2005. évi helyzethez képest a Magyar Telekom PSTN hálózatának forgalma valamelyest csökkent, azonban a hálózatok folyamatos racionalizálása közben kapacitások kerültek megszüntetésre, a szabad kapacitások aránya nem változott.

Az egyponthoz tartozó összekapcsolás kötelezettségét azért írtam elő, mert a lehetséges piactorzító magatartásformák vizsgálata során megállapítottam, hogy indokolatlan előírásnak tekinthető, ha a Kötelezett Szolgáltató megköveteli a Jogosult Szolgáltatótól, hogy minden helyi telefonközpontban, vagy minden számozási területen (ha a Kötelezett több számozási területtel rendelkezik) összekapcsolási pontot létesítsen. Ez a követelmény önmagában alkalmas lehet a kiszorításra, illetve indokolatlan, nem hatékony beruházásra kényszeríti a nagykereskedelmi szolgáltatást igénybevevő szolgáltatókat.

Mint azt a határozattervezet III.4.2.4 pontjában részletesen indokoltam – figyelembe véve a Magyar Telekom hálózatának méretét és struktúráját – a forgalom jobb megosztásához vezet, ha országosan egyetlen egyponthoz tartozó összekapcsolási pont helyett három darab egyponthoz tartozó összekapcsolási pont biztosítja a szolgáltatást, lerövidítve az összeköttetések létesítéséhez szükséges gerinchálózati szakaszokat. Ugyanakkor elfogadom, hogy a Magyar Telekom ezt a szolgáltatást az újonnan kijelölendő egyponthoz tartozó összekapcsolási pontokon csak kapacitáskorlátokkal tudja teljesíteni. Felhívom ugyanakkor a Magyar Telekom figyelmét arra, hogy kapacitáskorlát esetén, több helyen is kijelölhet egyponthoz tartozó összekapcsolási pontokat. A tényleges helyzet elbírálása – a jelenlegi gyakorlatnak megfelelően – a referenciaajánlat jóváhagyása keretében fog megtörténni.

A Magyar Telekom által hivatkozott 2005. évi, GTS-Datanettel kapcsolatos jogvitára való utalás jelen esetben nem bír relevanciával, mivel egy jogvitában csak az adott pillanatban fennálló jogi helyzetről (a hatályos jogszabályok, referenciaajánlatok, stb. alapján) születethet döntés, melynek a jövőben létrejövő helyzetekre nézve nincs közvetlen jogkövetkezménye. A 2005-ös jogvita keletkezésekor még nem létezett egyponthoz tartozó kötelezettség, melyet épp ezen jogvita tanulságaként vezetett be a Hatóság a jogvítát követő piacelemzési határozatában.

Az „általános hívásvégződtetés” meghatározásának – az alábbiakban áthúzással és aláhúzással jelölt – módosítását javasolta, mivel a technológia-semlegesség szellemében a PSTN kiemelése már nem időszerű, és félreértésekre adhat okot (ezért kérte a PSTN kifejezés törlését a regionális és országos hívásvégződtetés fogalmából is), valamint szerinte

a budapesti primer körzet elsődlegesen a létező (potenciális) ügyfélszám, illetve a meglévő, és lehetséges elérési lehetőségek mentén megkülönböztetett kezelést igényel:

„a) általános hívásvégződtetés (ha az összekapcsolási pont és a hívott előfizetőt kiszolgáló kapcsolóberendezés között nincs további PSTN kapcsolóközpont, illetve ha a hívó és a hívott azonos számozási körzetbe tartozik), kivételt képez ez alól a budapesti primer körzet”

A szolgáltató szövegmódosítási javaslatát nem fogadtam el a következő okok miatt:

A regionális és országos hívásvégződtetés megkülönböztetését az általános híváskezdeményezéstől kizárólag a PSTN történelmileg kialakult, jelenleg még élő rendszerstruktúrája indokolja, a korszerű (pl. IP alapú) hálózatokban az általános, regionális, és országos híváskezdeményezés megkülönböztetése nem is értelmezhető. Határozatomban jelzem, hogy ezt a megkülönböztetést kizárólag a PSTN hálózat esetében, időlegesen kívánom fenntartani.

Indokolatlannak tartom megkülönböztetni és kiemelni a budapesti primer körzetet, mert se mérete, se lehetséges elérési lehetőségei a híváskezdeményezések típusát nem változtatják meg.

1.4 Észrevételek a határozattervezet Rendelkező rész D/2. pontjához

A Magyar Telekom megjegyezte a D/2.2. pont első bekezdéséhez kapcsolódóan, hogy hálózatfejlesztési tervei és beruházásai sohasem kerülnek 12 hónapon túlmutató időpontra előre meghatározásra, ezért nincs lehetősége a jelen gazdasági helyzetben arra, hogy bármiféle hálózat felszámolási szándékot 5 évvel előre jelezzen a Hatóság és a Jogosult Szolgáltatók felé. A technológia dinamikus fejlődése miatt 5 év alatt akár egész rendszer architektúrák válhatnak elavulttá, melyek leselejtezése a szolgáltatók érdeke. Jelentős többletköltséget indukál ezen rendszerek további fenntartása, mely a szokásos üzletvitel kereteibe nem illeszthető. Ezen indokok alapján kérte az 5 éves időtartam 12 hónapra csökkentését.

Megítélésem szerint a nemzeti szabályozó hatóságnak biztosítania kell, hogy a Jogosult Szolgáltatók – befektetéseik védelme és újabb befektetéseik tervezhetősége érdekében – az összekapcsolási pontok, például a helyi központok megszüntetése előtt kellő időben megfelelő tájékoztatást kapjanak, hogy ezekre a változásokra felkészülhessenek. Mérlegelve azonban a Magyar Telekom érveit, kérésének részben helyt adok oly módon, hogy a határozattervezetben szereplő 5 éves időtartamot 3 évre mérsékelem. Az ennél rövidebb időtartam viszont megítélésem szerint már aránytalanul veszélyeztetné a Jogosult Szolgáltatók érdekeit. Felhívom a Magyar Telekom figyelmét, hogy a szabályozás rugalmas a megadott időtartam tekintetében, mivel az 3 évnél rövidebb is lehet, ha az összekapcsolási pont megszüntetése, áthelyezése vagy módosítása a Jogosult Szolgáltatók érdekeit nem sérti, erről megállapodnak, vagy ha a Kötelezett oly módon szünteti meg az összekapcsolási pontot, hogy az a Jogosultaknak többletterhet nem okoz.

Ugyanakkor a kijelölt, de Jogosultak által igénybe nem vett összekapcsolási pontok esetén indokolatlan a Kötelezettet a jelzett mértékben korlátozni, ezért ezen esetekre a határidőt 12 hónapra csökkentettem.

Fentieknek megfelelően a határozattervezetben – minden Kötelezett Szolgáltató vonatkozásában – az 5 éves határidőt 3 évre módosítottam, a rendelkező rész D/1.2. és D/2.2. pontjának első bekezdése pedig kiegészül az alábbi mondattal:

„Élő összekapcsolással nem rendelkező (kijelölt, de nem használt) összeköttetési pont esetében az előzetes bejelentési és közzétételi kötelezettség 12 hónap.”

Az INVITEL észrevételei a HF/1948-1/2011. számú határozattervezethez

A szolgáltató észrevételeit teljes egészében üzleti titoknak minősítette.

C/3

A UPC észrevételei a HF/1948-1/2011. számú határozattervezethez

A szolgáltató észrevételeit teljes egészében üzleti titoknak minősítette.

Az Alternatív Távközlési Szolgáltatók Egyesületének észrevétele a HF/1948-1/2011. számú határozattervezet

Észrevételek a határozattervezet Rendelkező rész C/4. pontjához

Az Alternatív Távközlési Szolgáltatók Egyesülete kérte a C/4. pont díjszámítási képletében szereplő 30%-os érték 80%-ra történő növelését, az alábbi indokok miatt:

- az új díjak várhatóan 2011 szeptemberétől lesznek kötelezőek;
- a kötelezettség újdonsága miatt az érintett „kis JPE” szolgáltatók a 2011. üzleti év tervezése során ezzel nem kalkuláltak;
- a fenti képlet közel felére csökkenti a végződtetési díjból származó árbevételt, így abból éves szinten közel két havi díj esne ki, amely jelentősen rontaná az üzleti év eredményét;
- az új díjak hatályba lépését nem lehet eltolni, tekintettel az Eht. 2011. augusztus 3. napját megelőzően hatályos 55. § (2) bekezdésére, így csupán a díjcsökkentés mértéke befolyásolható.

A díjszámítási képletben szereplő százalékos érték kialakítása során a határozattervezet Indokolásának III.4.2.3. pontjában leírtakat tartottam szem előtt. A díjszabályozás kialakítása során tehát kiemelt szempont volt az Európai Bizottság Ajánlása alapján megkövetelt díjszimmetria irányába történő határozott elmozdulás. Mérlegeltem ugyanakkor, hogy a szimmetrikus díjak azonnali bevezetése túlzott megterhelést okozna a kisebb szolgáltatók számára. A 30%-os érték e két szabályozói célkitűzés együttes figyelembe vételével került kialakításra tekintettel arra is, hogy az Ajánlásnak megfelelő szimmetrikus díjszint elérése során a szolgáltatói terhek esetében a fokozatosságot és a kiszámíthatóságot jobban támogatja két „közepes mértékű” díjcsökkentési lépcső kialakítása, mint egy kisebb mértékű, valamint egy sokkszerű, jelentős díjcsökkenést megvalósító díjcsökkentés előírása. A díjszabályozás, amennyiben annak eredményeként a nagykereskedelmi díjak csökkennek, természetesen csökkenti az árbevételt, ugyanakkor a végződtetési díjak csökkenése (amely nemcsak a helyhez kötött, de a mobil végződtetési díjak esetében is megvalósul és a mobil díjak esetében percenként 2,40 Ft éves csökkenést és így megtakarítást jelent a helyhez kötött szolgáltatók számára) a ráfordítások oldalán is csökkenést okoz. A szabályozásnak a szolgáltatók gazdálkodására gyakorolt hatása tehát messze nem olyan egyoldalú, mint ahogyan azt az Alternatív Távközlési Szolgáltatók Egyesületének észrevétele állítja. A két hatás (bevétel-, illetve ráfordítás-csökkenés) eredője szolgáltatóról szolgáltatóra változhat. Meg kell jegyezni továbbá, hogy az ATSZÉ módosítási javaslata és az azt alátámasztó indokok között aránytalanság fedezhető fel. Az ATSZÉ ugyanis a szolgáltatók 2011-es gazdálkodásra gyakorolt hatásokra való hivatkozással – amely hatások az előbbieken leírtaknak megfelelően nem olyan egyoldalúan negatívak, mint ahogyan az észrevételező állítja – a teljes szabályozási időszakra (tehát több évre) vonatkozóan kér enyhítést.

A leírtak alapján az Alternatív Távközlési Szolgáltatók Egyesületének módosítási javaslatát nem fogadtam el.

A Magyar Kábelkommunikációs Szövetség, a Tarr Építő, Szolgáltató és Kereskedelmi Kft., a Jurop Telekom Telekommunikációs Egyéni cég, a Parisat Távközlési és Szolgáltató Kft. és a Triotel Távközlési Kft. (a C/5 fejezetben a továbbiakban: Észrevételezők) észrevételei a HF/1948-1/2011. számú határozattervezet

Tekintettel arra, hogy a Magyar Kábelkommunikációs Szövetség, a Tarr Építő, Szolgáltató és Kereskedelmi Kft., a Jurop Telekom Telekommunikációs Egyéni cég, a Parisat Távközlési és Szolgáltató Kft. és a Triotel Távközlési Kft. észrevételei tartalmukban megegyeztek, az észrevételeikre vonatkozóan kialakított álláspontomat összefoglalóan ismertetem:

Az Észrevételezők kérték a tervezett költségalapúság és díjak ellenőrizhetősége kötelezettség tartalmának megváltoztatását, valamint azt, hogy a Hatóság tekintszen el az alkalmazott díjszabástól, mivel az, véleményük szerint, az érintetteket aránytalanul és indokolatlanul sújthatja, emellett nyilvánvalóan ellentétes a szabályozási célkitűzésekkel.

Az Észrevételezők véleményével ellentétben a határozattervezetben szereplő díjszabályozás megfelel az arányosság és indokoltság követelményének és a szabályozói célkitűzéseknek. Az Indokolás III. pontja részletesen tartalmazza a szabályozási célkitűzéseket, a kötelezettségek meghatározása során alkalmazott elveket, részletesen vizsgálja a versenytorzító magatartásformákat és az alkalmazható kötelezettségeket és a lehetséges kötelezettségek közötti választás során kiemelt figyelmet fordít az indokoltság és arányosság szempontjaira. A kialakított díjszabályozás megfelel az azonosított versenyprobléma (monopolhelyzet az egyedi végződtetési piacokon, illetve az ebből fakadó túlzó árazás képessége) jellegének, illetve a probléma súlyának, ennek megfelelően a tervezett díjszabályozás indokolt és arányos. Az erre vonatkozó részletes indokolást a határozattervezet Indokolásának III.4.2.3. pontja tartalmazza.

A leírtak alapján a tervezett költségalapúság és díjak ellenőrizhetősége kötelezettség tartalmának megváltoztatását nem tartom indokoltnak.

Az Észrevételezők megítélése szerint a nem rézérpáras technológián nyújtott helyhez kötött telefonszolgáltatásokat biztosító kábeltársaságok előfizetői köre külön-külön össze sem hasonlítható, de még összességében is lényegesen kisebb, mint az inkumbens telefonszolgáltatóké, így az inkumbens szolgáltatónál történő hívásvégződtetések száma nagyságrendekkel magasabb, mint az Észrevételezőknél végződtetett hívások száma. Ennek következtében – előzetes számításaik szerint – a határozattervezetben szereplő díjszabás aránytalanul sújtaná őket, ezzel egyidejűleg pedig kedvezne a legnagyobb inkumbens szolgáltatónak. Mindemellett az intézkedés a közelmúltban végzett hálózat korszerűsítési beruházásaik megtérülési feltételeit jelentősen rontja, és a további beruházások ösztönzése ellen hat.

Észrevételezők tévesen értelmezik a díjszabályozással, illetve általánosan a kiszabott kötelezettségekkel kapcsolatos arányosság követelményét. Az arányosság nem a szabályozási terhek szolgáltatók közötti egyenlő megosztását jelenti, hanem a versenyprobléma súlyának megfelelő kötelezettségek kialakítását. Ennek megfelelően

előfordulhat, hogy valamely szabályozói kötelezettség eltérő mértékben befolyásolja az egyes szolgáltatók gazdálkodását. A díjszabályozás kialakítása során figyelembe vettem ugyanakkor, hogy a kisebb, illetve korábban nem szabályozott szolgáltatók számára az azonnali díjszimmetria nagyobb megterhelést jelentene, ezért számukra a legnagyobb inkumbens szolgáltatónál kedvezőbb díjak alkalmazását tettem lehetővé a szabályozási időszak egészére. Meg kell jegyezni továbbá, hogy a díjszabályozás hatása a szolgáltatók gazdálkodására messze nem olyan egyoldalú, mint ami az Észrevételezők véleményéből kiderül, a díjszabályozás nemcsak bevétel-, de ráfordítás-csökkenést is okoz (helyhez kötött és mobil végződtetési díjak csökkenése), a két hatás eredője szolgáltatóról szolgáltatóra eltérő lehet és nem elsősorban a szolgáltató méretétől függ.

Felhívom továbbá Észrevételezők figyelmét arra, hogy a szabályozás eredményeként kialakított díjak szintje (LRIC, vagy annál magasabb ár) alkalmas arra, hogy biztosítsa a hatékony szolgáltató beruházásának megtérülését (ez a megállapítás fokozottan igaz az eredetileg nem hangszolgáltatás nyújtására kiépített hálózatokra).

Az Észrevételezők hivatkoztak arra, hogy a hazai KKV-szektor tagjaként az Új Széchenyi Terv (a továbbiakban: ÚSZT) alapján joggal számítanak kormányzati és szabályozási beavatkozásokra annak érdekében, hogy kivehessék részüket a hazai KKV szektor felvirágoztatásában, a munkahelyteremtésben és az ÚSZT által azonosított egyéb célkitűzések megvalósításában. Kifogásolták, hogy a határozattervezet annak ellenére sújtja a hívásvégződtetés nagykereskedelmi szolgáltatást nyújtó magyar KKV-eket, hogy a legnagyobb multinacionális inkumbens szolgáltatóknak kedvez.

Az ex ante szabályozás, az előbbieken leírtaknak megfelelően az azonosított versenyprobléma és a lehetséges versenytorzító magatartások orvoslására irányul. Az erőfölénnyől származó lehetséges piactorzító magatartások kezelése nem tekinthető egy vállalkozást sújtó intézkedésnek, hanem pusztán a tisztességes piaci verseny feltételei megteremtésének. Lásd még az előző pontra adott választ is.

Az Észrevételezők kiemelték, hogy az általuk nyújtott hívásvégződtetési szolgáltatás a szolgáltatási területükön található réz-érpáras inkumbens szolgáltatók hagyományos telefonszolgáltatásával szemben támasztott piaci verseny eredményeképpen alakult ki, e verseny eredményeként élénkült a piac, csökkentek a fogyasztói árak, és nőtt a választék. A hagyományos, koaxiális kábelhálózataikat a kábelszolgáltatók jelentős beruházások árán korszerűsítették annak érdekében, hogy lehetővé váljanak a korszerű értéknövelő digitális szolgáltatások, a 3Play szolgáltatás-csomag, ennek részeként pedig a kábelmodemes szolgáltatás. A hívásvégződtetés szolgáltatást az előzőek értelmében a hálózatok technológiai modernizációjára irányuló, az érintettek számára rendkívüli mértékű és lassú megtérülési fejlesztési, beruházási tevékenység eredményeképpen tudják nyújtani.

Hivatkoztak az ÚSZT „Stabilitás és kiszámíthatóság” alcímére, mely szerint:

„Világos gazdaságpolitikai célok és eszközök, stabil adó- és járulékrendszer, szabályozók és támogatási rendszerek szükségesek. Az üzleti élet elvárja, hogy év közben egyetlen, a gazdasági döntéseket befolyásoló jogszabály se változhasson meg. Határozott igénye, hogy szűnjön meg az a gyakorlat, amely év közben magyarázza – ráadásul eltérően – a korábban megjelent jogszabályokat. Ez a kiszámíthatatlanság minden vállalkozást sújt, de a kisvállalkozókat sújtja a legerősebben, mert itt nincs működési tartalék, szemben a

nagyokkal. Alapvetően változtatni kell a magyar állam működésén: stabil és kiszámítható üzleti környezetre van szükség. Ennek alapfeltétele egy átlátható társadalmi, gazdasági megállapodás keretében kialakított vállalkozást támogató szabályozási környezet megteremtése.”

Hivatkoztak továbbá a Digitális Megújulás Cselekvési Terv (a továbbiakban: DMCST) 3.4.1.2 pontjára, mely a következőket tartalmazza:

„Köszönhetően elsősorban a magas kábeltévés hálózati lefedettségének, mintegy 2 millió háztartás számára már ma is adottak a minden digitális igényt kielégítő új generációs szélessávú hozzáférés feltételei, többszázezer háztartásban pedig párhuzamosan több szolgáltató infrastruktúrája is rendelkezésre áll. Kulcsfontosságú azonban, hogy a következő években folytatódjanak az újgenerációs fejlesztések, amelynek ösztönzési pillérei elsősorban az alábbiak...”

A fentiekkel összefüggésben előadták, hogy a határozattervezet, az ÚSZT és a DMCST előzőekben idézett célkitűzései ellenére, nemcsak bizonytalanságot okoz a váratlanul, év közben megvalósuló, jelentős szabályozási beavatkozás révén, hanem azt az üzenetet is tolmácsolja a szabályozási körbe jelen határozattal bevonni tervezett érintettek számára, hogy a technológiai fejlesztés és piaci verseny célját szolgáló jelentős beruházásaik feleslegesek voltak, azokat a hatóság szabályozási eszközökkel annak ellenére nem kívánja támogatni, hogy a DMCST is kifejezetten sikra száll e befektetések mellett.

Úgy vélték, hogy a határozattervezet által tükrözött koncepció egyrészt indokolatlan és aránytalan beavatkozást jelenthet, másrészt elbátortalanítja a teljes ágazat nem inkumbens piaci szereplőit a beruházásról.

Mindezekre tekintettel kérték a határozattervezet megváltoztatását és az érintett, nem inkumbens kábelszolgáltatók tekintetében a szabályozástól történő eltekintést.

Észrevételezők megállapításával ellentétben a szabályozás nem okoz jelentős bizonytalanságot, éppen ellenkezőleg, az elkövetkező évekre kiszámítható gazdálkodási környezetet teremt a vállalkozások számára, a határozattervezet nyilvánosságra kerülése, valamint a végső határozat nyilvánosságra hozatala és a díjak hatályba lépése közötti időtartam pedig megfelelő időt biztosít a szolgáltatók számára a felkészülésre.

Ismételten felhívom az Észrevételezők figyelmét, hogy a szabályozás eredményeként kialakított díjak szintje (LRIC, vagy annál magasabb ár) alkalmas arra, hogy biztosítsa a hatékony szolgáltató beruházásának megtérülését. Ennek megfelelően nincs a kialakított díjszabályozásnak olyan üzenete, hogy a szabályozó hatóság ne támogathatná a beruházások megtérülését. Megjegyzendő továbbá, hogy azokra a kiskereskedelmi szolgáltatásokra (kábeltévé, digitális szolgáltatások, stb.), amelyek érdekében a kábelhálózatok fejlesztése megtörtént, és amelyek a kábelszolgáltatók bevételeinek döntő részét adják, semmiféle díjszabályozás nem vonatkozik és elsődlegesen biztosítja a beruházások megtérülését.

A leírtaknak megfelelően a kialakított szabályozás nem akadályozza a szolgáltatók technológiai fejlesztését, a kialakított díj pedig biztosítja a hatékony beruházások megtérülését.

A határozattervezet indokoltságával és arányosságával kapcsolatban lásd az Észrevételezők első észrevételére adott választ.

A leírtakra tekintettel az Észrevételezők javaslatai, észrevételei nem tartalmaztak olyan

tényezőt, mely a határozattervezet módosítását igényelné.

C/ 6

A Magyar Kábeltelevíziós és Hírközlési Szövetség (MKHSz) észrevételei a HF/1948-1/2011. számú határozattervezethez

Az MKHSz álláspontja szerint a határozattervezet megállapításai alapjául szolgáló kiinduló premisszák többsége téves, avagy a piac tényleges működéseit, összefüggéseit figyelmen kívül hagyó, elméleti síkú, ebből kifolyólag kiragadott és irreleváns:

- A tervezet 25. oldal 3. bekezdése szerint az Elnök 37 elkülönült érintett piacot azonosított, melyből következik, hogy a piacon legalább 37 szereplő működik. Egy 37 szereplővel működő piacon a 37 vállalkozás egymás közötti szerződesei, kapcsolatai, az áralkuk, a viszonyosságok miatt a híváskezdeményezés költségei közvetve érvényesülnek a hívásvégződtetés költségeiben is, és viszont. A sokszereplős piac az árakat piac konform módon önmaga kialakítja.
- A Magyar Kábeltelevíziós és Hírközlési Szövetség szerint a határozattervezet 31. oldalán kimunkált CPP elv hatásának értékelése a fentiek szerint téves. Kétségtől a hívó előfizető és szolgáltatója közötti viszonyban a hívásvégződtetés költsége akként érvényesül, hogy vonatkozásában a szerződő felek közvetlenül nem tudják érvényesíteni az akaratukat. Azonban a fenti elmondott működési elvek, azaz a piac sokszereplős jellege miatt, arra a tényre tekintettel, hogy minden szolgáltató egyszerre hívásindító és hívást végződtető is egyaránt, az egymás közötti szerződéses kapcsolatokban felek – saját előfizetői díjaikra tekintettel – a piaci árképzést fogják érvényesíteni, és nem valamely területi kvázi monopol pozíciót.
- Vitatta a határozattervezet erőfölényre vonatkozó utalását mind hírközlési, mind pedig versenyjogi szempontból egy sokszereplős, infrastrukturálisan is versengő piacon, és az ezzel kapcsolatos megállapítás kiinduló tételét (az érintett piac azonos a hálózatok által lefedett területtel) eleve hamisnak tartotta. Meglátása szerint nem lehet érintett földrajzi területként a lefedő hálózatok topográfiájához igazodó definíciókat megadni; ha pedig nem lehet az érintett földrajzi területet meghatározni, akkor erőfölényt sem lehet kimondani.
- A határozattervezet szerint a 37 szolgáltató az ország 100%-át lefedi. Álláspontja szerint azonban semmi nem zárja ki, hogy a piacra újabb IP alapú hangátviteli technikával valamely új szolgáltató – lefedetlen területen, vagy akár már lefedett területen – belépjen. A határozat logikája szerint az új belépő a szolgáltatás megindítása napján ipso facto erőfölényes lesz, mely logika a véleménye alapján tarthatatlan.

A meghatározott sokszereplős piaci modellben és a liberális hírközlés alapelvei szerint úgy vélte, hogy az erőfölény kimondása teljességgel kizárt. A hatóságnak arra kellene törekednie, hogy a ténylegesen inkumbens, ekként már azonosított, a hívásvégződtetés piacán is (a potenciális előfizetői pontok számánál, avagy az összekapcsolási szerződések miatt) jelentős erővel rendelkező szolgáltatókat, azok piac- és árbefolyásoló magatartását keretek közé szorítsa. Ennek folyamányaként, álláspontja szerint

szükségtelen a határozat hatálya alá vonni minden „telefonos” szolgáltatót, és célszerűnek inkább az mutatkozna, ha a határozat az előfizetői szám (a végződtetési pontok) alapján kritikus tömegű, súlyú szolgáltatókra tartalmazna csupán kötelezést, melynek feltételül azt kellene meghatározni, hogy mi tekinthető a piac befolyásolására alkalmas „kritikus tömegű” végződtetési pontnak.

Az MKHSz javasolta, hogy a 3. sz. piacra vonatkozó piacelemzési határozat véglegesítése előtt több szolgáltató közvetlen bevonásával, nyilatkozatásával a piacelemzési eljárás kerüljön kiegészítésre, és a hatóság nem csupán elméletben, hanem ténylegesen is modellezze, hogy milyen piaci alkufolyamatok zajlanak a hívásvégződtetési nagykereskedelmi piacon, valamint ezeknek milyen eredője állapítható meg. Úgy vélte, hogy ha a Magyar Telekom, az Invitel és a UPC korrekt és előírászerű üzleti magatartást tanúsít, úgy a hívásvégződtetés piacán az összes többi szolgáltató képes és kész a piaci viszonyokat visszatükrözni, azokhoz igazodó árpolitikát folytatni, elkerülendő, hogy saját maga legyen versenyképtelen a hívásindítás és hívástovábbítás piacán.

Az MKHSz kifogásolta, hogy a határozattervezet úgy állapította meg az összes szolgáltatóra nézve a költségalapú árazás képletét, hogy abban egy változóként egyetlen szolgáltató költségalapon a hatóság által jóváhagyott díja szerepel. Nem látta magyarázatát annak, hogy miért kell ezen szolgáltató költségszámításaihoz igazodnia minden további szolgáltatónak – még akkor sem, ha a hatóság azt a számítást ellenőrizte és jóváhagyta –, mivel nem lehet két vállalkozás üzemi költségeit és árbevételeit pontról pontra megfeleltetni, és teljességgel kizárt, hogy két vállalkozásnál a költségalapúság számításánál azonos metodika legyen alkalmazható. Márpedig a határozat végső soron azt várja el a legkisebb szolgáltatótól is, hogy költségeit azonos struktúra szerint számolja el, mint a Magyar Telekom.

Összességében az MKHSz álláspontja az, hogy a határozattervezet végrehajtása, ahelyett, hogy a piaci zavarokat megelőzné, a legsúlyosabb piaczavaró hatást maga fogja kiváltani. Alaposan feltehető, hogy a határozat gazdasági hatása az lesz, hogy a kisebb szolgáltatóknál költségnövekedést és bevételkiesést fog eredményezni, amely már középtávon a monopolista tendenciákat érvényesíteni kívánó három nagy szolgáltatónál realizálandó előnyökké transzformálódik. Ennek következtében épp a piac sokszereplős jellege kerülhet veszélybe, ráadásul oly módon (értjük ezalatt a kistérségi, vidéki hálózatokat), hogy azok épp a minap kihirdetett hírközléspolitikai koncepció ellenében fognak hatni.

Mindezek alapján kérte annak ismételt átgondolását, hogy szükséges-e a határozat tervezetében nevesített összes szolgáltató jelenlegi formában történő kötelezése, és annak megfontolását, hogy amennyiben érvei alapján lehetőség van rá, úgy a 4-37. piacon azonosított szolgáltatókra a határozat hatálya ne terjedjen ki.

Felhívom a Magyar Kábeltelevíziós és Hírközlési Szövetség figyelmét arra, hogy a vizsgált nagykereskedelmi piac elnevezése „Hívásvégződtetés egyedi nyilvános helyhez kötött telefonhálózatban” és a piacelemzés során – mint azt helyesen idézi – 37 elkülönült érintett piacot azonosítottam, melyből – állításával ellentétben – nem következik, hogy a piacon legalább 37 szereplő működik, hanem az, hogy 37 elkülönült piac működik, mindegyik egy

szereplővel. Egy piac területe ugyanis maga az egyedi hálózat, hiszen azon kívül a szolgáltató nem tudja végződtetési szolgáltatását nyújtani, azon belül viszont a szolgáltató előfizetői számára más szolgáltató nem tudja a végződtetési szolgáltatást nyújtani. A leírtakból következik, hogy minden szolgáltató hálózata önálló piacot alkot, és annyi piac különböztetendő meg, ahány önálló hálózaton a hívásvégződtetési szolgáltatást ténylegesen nyújtják. (Ennek okait részletesen kifejtettem a határozattervezet II.2. fejezetében.) A szabályozás ezért minden egyedi hálózatra ki kell, hogy terjedjen. Téves tehát az alapállítás, melyből kiindul, így a következtetései sem helytállóak, mivel nincs szó olyan sokszereplős piacról, mely az árakat „piac konform” módon önmaga kialakítja. Az egyszereplős piacokon nem értelmezhető a „piaci árképzés”, ezért a szolgáltatók képesek kihasználni a (nem kvázi, hanem tényleges) monopol pozícióikat, melyet jól bizonyít az a tény, hogy rendkívül sokféle végződtetési díj tapasztalható, és a „kis” szolgáltatók jóval magasabb végződtetési díjakat voltak képesek alkalmazni, mint a szabályozott „nagyok”.

Téves a Magyar Kábeltelevíziós és Hírközlési Szövetség azon megállapítása is, hogy „nem lehet az érintett földrajzi területet meghatározni”, ez a határozattervezet I.8 pontjában az ott részletezett módon megtörtént, így az erőfölény megállapításának ez nem jelentheti akadályát.

A határozattervezet piacmeghatározás (pl. II.2) és JPE kijelölés (pl. I.8.) fejezeteiben több helyen ismertetésre kerülnek a vizsgált piac jellemzői, melyekből következik, hogy a hívásvégződtetési piacok elmondott sajátosságai miatt adott földrajzi területen teljesen közömbös, hogy hány szolgáltató van jelen, mindegyik hálózaton a szolgáltató 100% piaci részesedéssel rendelkezik, tehát monopol szolgáltató. Mindezekből következik, hogy a vizsgált, 3-as számú piacokon a verseny nem értelmezhető. Ez azt jelenti, hogy egy piacra lépő új szolgáltató is monopolhelyzetben van, amely nemhogy kizárná a jelentős piaci erő jelenlétét – mint ahogyan azt a Magyar Kábeltelevíziós és Hírközlési Szövetség állítja –, hanem szinte biztossá teszi azt. A 100%-os piaci részesedés miatt nem értelmezhető az a felvetés sem, hogy „meg kellene határozni, hogy mi tekinthető a piac befolyásolására alkalmas <<kritikus tömegű>> végződtetési pontnak.” Ez a „kritikus tömeg” ugyanis minden hívásvégződtetési piacon 100%. Ez a tény tehát nem lehet megvitatandó kérdés tárgya, így a javasolt egyeztetés tartalmatlan lenne.

Az olyan piacokon, ahol a szereplők erőfölényes helyzetben vannak, tehát a piac nem képes kikényszeríteni a versenyző árakat, ott a szabályozást nem helyettesíthetik átláthatatlan alkufolyamatok, illetve nem bízható az árak kialakítása az erőfölényes helyzetben lévő szolgáltatók önkéntes belátására.

A határozattervezet nem tartalmazza, hogy két vállalkozás üzemi költségeit és árbevételeit pontról pontra meg kellene feleltetni, illetve nem fogalmaz meg olyan elvárást a kisebb szolgáltatók felé, hogy költségeiket azonos struktúra szerint számolják el, mint a Magyar Telekom. A Magyar Telekomon kívül a hívásvégződtetési díjra vonatkozóan egyik szolgáltatónak sem kell költségmegfeleltetést vagy költségkimutatást készítenie. A szabályozásnak az a célja, hogy csak olyan költségeket ismerjen el, melyek egy hatékony szolgáltató esetében merülnek fel a vizsgált szolgáltatás érdekében. A hatósági BU-LRIC modell elkészültéig, tehát egy átmeneti időszakban, a Magyar Telekom által készített és a Hatóság által ellenőrzött modell alapján a Magyar Telekomot mint hatékony szolgáltatót tekintem viszonyítási pontnak, és a Magyar Telekom díjait veszem a legalacsonyabbnak,

melyhez az összes szolgáltató díjainak közelíteni kell. A kiszámítható szabályozás szempontjaira tekintettel, ezen keresztül, fokozatosan kívánom elérni azt az állapotot, amikor a magyarországi hívásvégződtetési díjak egységessé válnak, és ugyanazért a szolgáltatásért minden végződtetési piac szereplője ugyanazt a díjat kérheti.

A határozat gazdasági hatásával kapcsolatos észrevételre vonatkozóan lásd az Alternatív Távközlési Szolgáltató Egyesületének észrevétele adott választ.

Téves az a megállapítás, hogy a szabályozás „már középtávon a monopolista tendenciákat érvényesíteni kívánó három nagy szolgáltatónál realizálandó előnyökké transzformálódik.” A „monopolista tendenciákat” ugyanis a három nagy szolgáltató már eddig sem tudta érvényesíteni a hívásvégződtetési díjakban, lévén, hogy díjaik szabályozottak voltak, szemben az alternatív szolgáltatók többségével, melyek képesek voltak erre.

A fentebb megadott válaszokra tekintettel a Magyar Kábeltelevíziós és Hírközlési Szövetség észrevételei alapján nem módosítottam a határozattervezetet, illetve ezen belül a 4-37. piacon azonosított szolgáltatókra kirótt kötelezettségeket.

D. fejezet

A notifikációs eljárás eredménye

Az Elnök az érdekeltekkel történő egyeztetést követően az Eht. 2011. augusztus 3. napját megelőzően hatályos 65. § (1) bekezdése valamint a 2002/21/EK. Irányelv 7. cikk (3) bekezdése alapján 2011. május 20-án bejelentette a tervezetet – annak részletes indokolásával együtt - az Európai Bizottságnak és a tagállami elektronikus hírközlési szabályozó hatóságoknak (a továbbiakban: Bejelentés).

A Bejelentés az alábbi dokumentumokat tartalmazta:

- a) kísérő levél és a 2008. október 15-én megjelent C(2008)5925 Ajánlásban előírt formájú notifikációs összefoglaló (Summary Notification Form) angol nyelven,
- b) az egyeztetés az érdekeltekkel keretében érkezett észrevételek alapján átdogozott határozattervezet magyar nyelven,
- c) a GVH határozattervezetre vonatkozó szakmai álláspontja magyar nyelven, és
- d) a szolgáltatók által adott észrevételek magyar nyelven.

Az Elnök a b) és d) pontban foglalt dokumentumok kapcsán azzal a kérelemmel fordult az Európai Bizottsághoz, hogy a dokumentum egyes részeit - szolgáltatói kérésre tekintettel – az Európai Bizottság bizalmas információként kezelje. Ennek megfelelően a dokumentumot az Elnök két – üzleti titkot tartalmazó, illetve nem tartalmazó – változatban küldte meg a Bizottság részére.

A Bejelentést az Európai Bizottság HU/2011/1224 számon 2011. május 20-án vette nyilvántartásba.

A Bejelentéssel kapcsolatban az Európai Bizottság 2011. június 1-én kiegészítő információk szolgáltatását kérte. A Bizottság részletekbe menő kérdéseket tett fel a hívásvégződtetési díj megállapításával és a költségalapúsággal kapcsolatban.

A Hatóság a megjelölt határidőben (2011. június 6-án) elküldte válaszát, amelyben az Európai Bizottság által kért, a tervezetben foglalt szabályozást alátámasztó információkat részletesen kifejtette.

A Bejelentéssel indult eljárás lezárásaként az Európai Bizottság 2011. június 20-án kelt magyar nyelvű levelet küldött, amelyben az alábbi észrevételt tette.

A megfelelő költség-elszámolási kötelezettség szükségessége a helyhez kötött végződtetési piacokon

A Bizottság több alkalommal kifejtette azon álláspontját, mely szerint a hívásvégződtetési díjak kialakításakor a mindenkor szolgáltatót nyújtó, hatékonyan működő szolgáltató költségszintjéből kell kiindulni, és a hatékony költségszint meghatározására az előrettekintő hosszú távú, növekményi költségeken alapuló (FL-LRIC) módszertant ajánlja követendő árazási modellként. A Bizottság véleménye szerint a felülről lefelé építkező modellek alkalmasak ugyan a beruházást visszatartó hatások kiküszöbölésére, azonban nem feltétlenül képesek ugyanolyan mértékben ösztönözni a hatékonyságot, mint az alulról felfelé építkező modellek, mivel általában lehetővé teszik a nem megfelelő hatékonyságból eredő költségek megtérülését is. A végződtetési díjakról szóló ajánlásban a Bizottság azt javasolja, hogy a hatékony költségek értékelése alulról felfelé építkező modellezési megközelítéssel alapuljon, melynek eredményeit össze lehet egyeztetni a felülről lefelé építkező megközelítéssel. A Bizottság tudomásul veszi, hogy a Hatóság (i) alulról építkező LRIC modell helyett (a Magyar Telekom adatait alapul vevő) felülről építkező modellt alkalmaz, és (ii) a nagykereskedelmi végződtetési piacok két év múlva várható következő felülvizsgálatáig elhalasztja az alulról építkező LRIC modell bevezetését. Ez alapján a Hatóság csak 2012. december 31-ét követően tervezi alkalmazni a BU-LRIC modellt, melynek bevezetése ennél fogva legkorábban 2014. július 1- jével valósul meg. A Bizottság felkéri a Hatóságot, hogy lehetőség szerint már 2012 vége előtt hozza teljes összhangba költség-elszámolási módszertanát a hatékony szolgáltató folyó költségein alapuló, ajánlott BU-LRIC modellel.

Mint ahogyan az a határozattervezetben is kifejtésre került (III.4.2.3) a Hatóság elkötelezte magát amellett a tagországi elvárás mellett, hogy a hatékony szolgáltató költségszintjét BU-LRIC módszer számításával határozza meg az Ajánlásban megfogalmazott időpontig. Ezen időpontig a határozatban javasolt díjkialakítási módszer egyrészt átmeneti időszakra vonatkozó szabályozási lépcsőt határozott meg – ezzel is közelítve a hatékony szolgáltató feltételezett költségszintjéhez –, másrészt a díjkialakítás során a Hatóság figyelembe vette a magyar piac sajátosságait, azaz azt, hogy kiszámítható, beállt érett forgalmi piacokról van szó. A BU-LRIC modell kialakítása már folyamatban van. A keretirányelv 7. cikkének (5) bekezdése értelmében a Hatóság a lehető legnagyobb mértékben figyelembe veszi a többi nemzeti szabályozó hatóság és a Bizottság észrevételeit, és a BU-LRIC modellszámítás eredménytől függően – figyelembe véve a szolgáltatók teherbíró képességét – a modellel megállapított végződtetési díjakat a Hatóság lehetőség szerint már az észrevételben vélelmezett 2014. július 1. előtt is alkalmazni fogja.

A helyhez kötött végződtetési díjknál tapasztalható ár-aszimmetriák

A Bizottság tudomásul veszi, hogy a Hatóság a helyhez kötött végződtetési díjknál tapasztalható jelenlegi díjaszimmetria csökkentését a BU-LRIC költségmodellen alapuló szimmetria elérése irányában tett első lépésként javasolja. Ugyanakkor a Bizottság rámutat, hogy a következő szabályozási időszakban nemcsak a hozzáférési hálózatok üzemeltetői, hanem a többi helyi inkumbens is a Magyar Telekom helyhez kötött végződtetési díjainál magasabb díjakat állapíthatnak meg. A Bizottság kiegészítő információk iránti kérésére az a Hatóság elismerte, hogy e megközelítés eredményeképpen 37 különböző, helyhez kötött

végződtetési díj állhat elő. A végződtetési díjakról szóló ajánlás kimondja, hogy az egységes hatékony költségszinttől történő bármely eltérést az érintett üzemeltetők ellenőrzésén kívül eső objektív költségeltéréssel kell indokolni. Helyhez kötött hálózatokban nem azonosítottak ilyen objektív, az üzemeltető ellenőrzésén kívül álló költségeltéréseket. A végződtetési díjakról szóló ajánlás szerinti, legfeljebb négy évig engedélyezhető átmeneti időszak, melynek során az új piaci belépők számára magasabb árak engedélyezhetők, voltaképpen csak a mobil végződtetési díjakra (MTR) érvényesek, a helyhez kötöttekre nem. A Bizottság véleménye szerint a Hatóság nem igazolta elégséges indok, azaz objektív költségeltérések meglétét ahhoz, hogy a helyhez kötött végződtetési díjak aszimmetriája megengedhető legyen a magyar piacon. A Hatóság sokkal inkább arra törekszik, hogy egyensúlyt teremtsen egyrészt a díjcsökkentés és a helyhez kötött végződtetési díjak közelítésének kényszere, másrészt a szolgáltatók gazdálkodását érintő hatások tompításának kényszere között. Ezért a Bizottság arra kéri a Hatóságot, hogy a végződtetési díjakról szóló ajánlás teljes mértékű figyelembe vétele mellett mielőbb gondoskodjon szimmetrikus és költséghatékony, helyhez kötött végződtetési díjak kialakításáról.

A határozattervezet is megfogalmazza, hogy a végső szabályozói cél a BU-LRIC módszer alkalmazásával kiszámított szimmetrikus költségalapú díjak alkalmazása és a jelen határozatban megfogalmazott módszerrel kialakított aszimmetrikus díjakat csak átmeneti állapotnak tekinti. Ezért a lehető legnagyobb mértékben figyelembe véve a többi nemzeti szabályozó hatóság és a Bizottság észrevételét, az NMHH a lehető legkorábbi időpontban, a következő határozat keretében, lehetőség szerint biztosítani fogja a szimmetrikus hívásvégződtetési díjak alkalmazását.

Az árszabályozási kötelezettséggel kapcsolatos bejelentési kötelezettség

Mivel a Hatóság fenntartja a jogot, hogy szükség szerinti előírja az árak módosítását, a Bizottság emlékezteti a magyar szabályozó hatóságot, hogy a nagykereskedelmi hozzáférési árak megállapítására vagy módosítására irányuló valamennyi szabályozó intézkedést a keretirányelv 7. cikkének (3) bekezdése alapján be kell jelenteni.

Az Európai Parlament és a Tanács 2002. március 7-i 2002/21/EK Irányelve ("Keretirányelv") 7. cikk (3) bekezdése szerint azon tagállami intézkedések esnek a cikk hatálya alá, amelyek a piacok azonosítására és meghatározására, illetve a kötelezettségek előírására, módosítására, visszavonására irányulnak, és befolyásolnák a tagállamok közötti kereskedelmet.

A Hatóság a piacon jelentős piaci erővel rendelkező inkumbens szolgáltatókkal szemben kiszabta a referenciaajánlat készítési kötelezettséget is, és a referenciaajánlatnak részét képezik a Magyar Telekom költségmodellje alapján meghatározott díjak is. Ez esetben a Hatóság azonban nem a JPE határozatban megállapított kötelezettség tartalmát módosítja vagy kötelezettséget állapít meg, hanem a referenciaajánlat jóváhagyására irányuló önálló hatósági eljárás keretében vizsgálja azt, hogy a kötelezett szolgáltatók eleget tesznek-e a JPE határozatban megállapított kötelezettségüknek, azaz ez az eljárás a JPE határozatban foglalt kötelezettség teljesítésének ellenőrzésére irányul.

A Hatóság – a Magyar Telekom vonatkozásában – valóban fenntartja a jogot, hogy szükség szerint előírja az árak módosítását, de csak akkor, ha a kötelezett szolgáltató a referenciaajánlat jóváhagyására irányuló eljárás körében nem nyújtja be a költségalapú díjait, vagy a benyújtott kérelem hiányos, nem bírálható el, és az elrendelt hiánypótlás sem vezetett eredményre, továbbá, ha a kötelezett szolgáltató által kialakított díj nem felel meg az elektronikus hírközlésre vonatkozó szabályoknak. Abban a nem várt esetben, ha az árak hatóság általi módosítására kerülne sor, a hatóság az erre vonatkozó döntését a Bizottságnak meg fogja küldeni.

Az alternatív szolgáltatók által kiszámított díjak megállapításáról külön határozat nem születik, azokat a kötelezett szolgáltatók kötelesek megállapítani a JPE határozatban megadott képlet alapján. A díjak helyességének ellenőrzése pedig piacfelügyeleti eljárás keretében történik.

Budapest, 2011. augusztus 23.

PH.

Szalai Annamária sk.
elnök

A határozatot kapják:

- 1.) A címjegyzékben megjelölt szolgáltatók
- 2.) Irattár